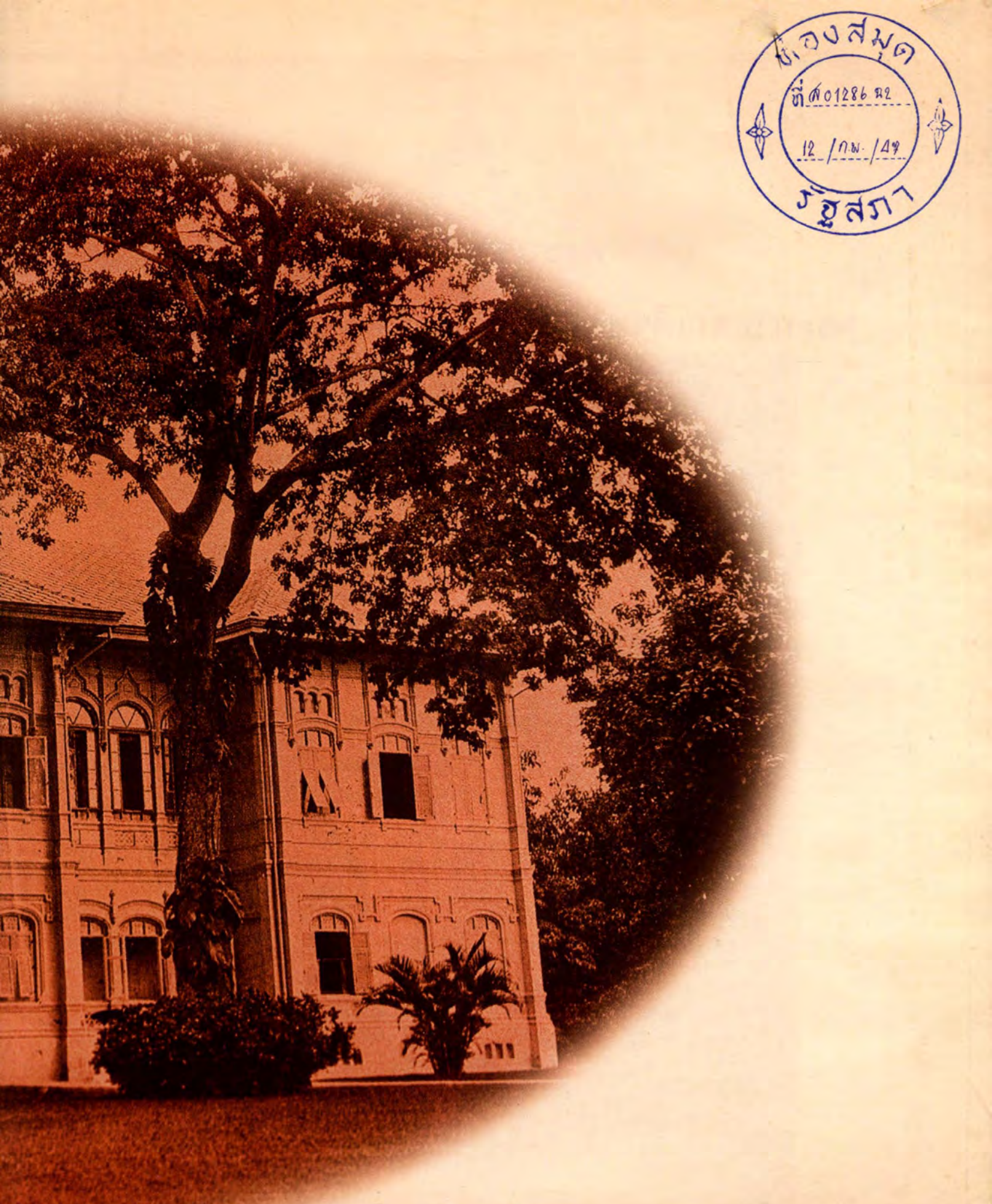

๕๐ ปี
50th ANNIVERSARY

สำนักข่าวกรองแห่งชาติ
NATIONAL INTELLIGENCE AGENCY

ตีพิมพ์รัฐบาล

สมบัติห้องสมุดรัฐสภา

พระบรมราโชวาท

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช

ปัจจุบันสภาวการณ์หลายอย่างบ่งบอกว่า

เป็นคราวที่เราจะต้องละวางความตามใจของตนเองแล้ว

และจะต้องนึกถึงชาติประเทศกันให้หนักแน่น

ทุกฝ่ายทุกคน ควรจะได้เร่งรัดปฏิบัติสรรพกิจการงานทุกด้านโดยขะมักเขม้น

ให้ประสานสอดคล้องปรองดองและเกื้อกูล

ตั้งมั่นอยู่ในความสุจริต สามัคคี และความไม่ประมาท

ใช้สติปัญญาความสามารถให้เป็นประโยชน์ให้มากที่สุด

ยึดเอาอิสรภาพ อธิปไตย และประโยชน์สุขของประชาชนคนไทยเป็นจุดหมายที่สูงสุด

เพื่อรักษาประเทศชาติและความเป็นไทยของเรา

ให้อำรงอยู่ตลอดไปสืบกาลนาน

พระนามาภิไธยของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร
ในโอกาสที่ทรงมีพระมหากุณาโปรดเกล้าฯ
เสด็จพระราชดำเนินเยือนกรมประมงล่าวกลาง
ในวันพฤหัสบดีที่ ๒๓ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๖๙

สาร

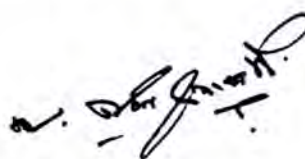
พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรี และรัฐบุรุษ
เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันก่อตั้งสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ครบรอบปีที่ ๕๐
วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๗

สำนักข่าวกรองแห่งชาติมีการก่อตั้งและดำเนินงานมาเป็นเวลานาน ภายใต้อำนวยการและเป้าหมายที่มุ่งไปสู่การรักษาความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ ซึ่งตลอดระยะเวลา ๕๐ ปีที่ผ่านมา สำนักข่าวกรองแห่งชาติได้พิสูจน์ให้เห็นถึงการปฏิบัติงานให้บรรลุพันธกิจและเป้าหมายนั้นอย่างมีศักดิ์ศรีและเกียรติภูมิ โดยเฉพาะในยามที่ประเทศชาติต้องเผชิญหน้ากับภัยคุกคามที่ไม่จำกัดรูปแบบและขอบเขต

โลกในปัจจุบันและอนาคตมีการเคลื่อนไหวและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ต่อเนื่อง สำนักข่าวกรองแห่งชาติเป็นหน่วยงานด้านความมั่นคง มีบทบาทอันสำคัญยิ่งในฐานะที่เป็นองค์กรให้ความรู้ แจ้งเตือนกระแสความเป็นไปและเปลี่ยนแปลง เพื่อรัฐบาลจะสามารถกำหนดนโยบายและทิศทางการทำงานได้อย่างถูกต้อง ดังนั้น การทำงานของสำนักข่าวกรองแห่งชาติในขอบเขต ๑ ไป ต้องมุ่งไปสู่การเป็นองค์กรความรู้เชิงลึก ทำงานโดยมีประเทศชาติและประชาชนเป็นเป้าหมายสุดท้าย

ในวาระอันเป็นมงคลคล้ายวันก่อตั้งสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ครบรอบปีที่ ๕๐ ผมขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย อีกทั้งพระบารมีแห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ โปรดดลบันดาลให้การดำเนินงานของสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ประสบความสำเร็จก้าวหน้ายิ่งขึ้นตลอดไป และขอให้ข้าราชการและลูกจ้างสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ตลอดจนครอบครัวจงประสบแต่ความสุขความเจริญโดยทั่วกัน

พลเอก

(เปรม ติณสูลานนท์)

ประธานองคมนตรี และรัฐบุรุษ

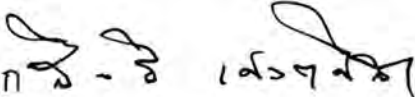
พลเอก เปรม ติณสูลานนท์
ประธานองคมนตรี และรัฐบุรุษ

สาร
พลอากาศเอก สิทธิ เศวตศิลา องคมนตรี
เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันก่อตั้งสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ครบรอบปีที่ ๕๐
วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๗

เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันก่อตั้งสำนักข่าวกรองแห่งชาติที่เวียนมาบรรจบครบรอบปีที่ ๕๐ ในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๗ อันเป็นวาระที่มีความสำคัญเป็นพิเศษ ผมขอส่งความระลึกถึงและความปรารถนาดีมายังข้าราชการและลูกจ้างของสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้วยความจริงใจ

ในฐานะที่เคยมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกับสำนักข่าวกรองแห่งชาติมาเป็นระยะเวลาค่อนข้างยาวนาน สำนักข่าวกรองแห่งชาติได้พิสูจน์ให้เห็นถึงบทบาทสำคัญที่มีต่อความมั่นคงปลอดภัยของประเทศชาติ และปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถึงแม้ว่าการปฏิบัติงานนั้นจะเป็นไปในลักษณะ "ปิดทองหลังพระ" แต่ทุกคนก็ยังคงมุ่งมั่นไม่ย่อท้อในการทำงานที่ยึดถือผลประโยชน์ของประเทศชาติ และประชาชนเป็นแกนกลาง ในภาวะปัจจุบันสถานการณ์เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและไร้พรมแดน สำนักข่าวกรองแห่งชาติต้องเพิ่มขีดความสามารถ ต้องอุทิศกำลังกายและกำลังสติปัญญาเป็นทวีคูณ และที่สำคัญจะต้องอาศัยความร่วมมือที่ดีจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ผมขอให้กำลังใจแก่เจ้าหน้าที่ และขอให้รักษาอุดมการณ์ในการทำงานเช่นนั้นไว้ตลอดไป

ในวาระอันเป็นมงคลนี้ ผมขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย อีกทั้งพระบารมีแห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ โปรดดลบันดาลให้ข้าราชการและลูกจ้างสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ตลอดจนครอบครัวจงประสบแต่ความสุขความเจริญด้วยจตุรพิธพรชัยพร้อมด้วยกำลังกาย กำลังใจและสติปัญญา เพื่อร่วมกันสร้างสรรค์คุณประโยชน์แก่ประเทศชาติสืบไป

พลอากาศเอก
(สิทธิ เศวตศิลา)
องคมนตรี

พลอากาศเอก สิทธิ เสวตศิลา

องคมนตรี

สาร

นายอาสา สารสิน ราชเลขาธิการ

เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันก่อตั้งสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ครบรอบปีที่ ๕๐

วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๔๗

นายยินดีอย่างยิ่ง ที่สำนักข่าวกรองแห่งชาติได้ปฏิบัติหน้าที่เพื่อประเทศชาติมาได้อย่างยืนครบ ๕๐ ปี มีผลงานอันก้าวหน้าและเป็นประโยชน์ทั้งแก่การรักษาความมั่นคงปลอดภัยและการพัฒนาสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ เป็นอันมาก ภารกิจสำคัญของสำนักข่าวกรองแห่งชาติที่ให้การสนับสนุนข้อมูลที่ถูกต้องและชัดเจนแก่หน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐนั้น ถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการวางแผนงาน การกำหนดนโยบาย ตลอดจนการกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานของแต่ละหน่วยงาน ในการพัฒนาประเทศและการรักษาความมั่นคงปลอดภัยให้สามารถดำเนินงานไปในทิศทางที่ถูกต้อง มีประสิทธิภาพ และบรรลุผลสำเร็จตามต้องการ กล่าวได้ว่าสำนักข่าวกรองแห่งชาติจะเป็นหน่วยงานหลักที่มีส่วนสนับสนุนในเรื่องดังกล่าวต่อไป

ในโอกาสพิเศษนี้ ข้าพเจ้าขออวยพรให้สำนักข่าวกรองแห่งชาติมีความเจริญก้าวหน้าและมั่นคงยิ่ง ๆ ขึ้น ทั้งขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ตลอดจนพระบารมีแห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ จงดุ่มครองข้าราชการ ลูกจ้างสำนักข่าวกรองแห่งชาติ รวมทั้งครอบครัว ประสบแต่ความสุข ความเจริญ และความสำเร็จในสรรพกิจการงานตลอดกาลทุกเมื่อไป

C. S. Sarsin

(นายอาสา สารสิน)

ราชเลขาธิการ

นายอาสา สารสิน

ราชเลขาธิการ

สาร

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี
เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันสถาปนา สำนักข่าวกรองแห่งชาติ ครบรอบ ๕๐ ปี
วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๗

เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันสถาปนาสำนักข่าวกรองแห่งชาติที่เวียนมาบรรจบครบรอบปีที่ ๕๐ ในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๗ ผมขอส่งความระลึกถึงและความปรารถนาดีมายังคณะผู้บริหารและเพื่อนข้าราชการในสังกัดสำนักข่าวกรองแห่งชาติด้วยความจริงใจ

สำนักข่าวกรองแห่งชาติ มีบทบาทสำคัญในฐานะองค์กรข่าวกรองและองค์กรรักษาความปลอดภัยฝ่ายพลเรือนระดับชาติ ซึ่งต้องทำงานด้วยความมุ่งมั่น อุทิศตัว และทุ่มเท เสียสละอย่างมาก เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพ เที่ยงตรง และทันต่อเหตุการณ์ในสภาวะที่ประชาคมโลกกำลังเผชิญกับปัญหาการแข่งขันอย่างรุนแรงทั้งในด้านเศรษฐกิจ ความมั่นคง และคุกคามจากการก่อการร้าย เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจ การวินิจฉัยสั่งการ และทำให้การกำหนดนโยบายในด้านต่าง ๆ ของฝ่ายบริหารเป็นไปอย่างถูกต้อง สอดคล้องกับสถานการณ์ ผมหวังว่าคณะผู้บริหารและข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ จะช่วยกันพัฒนาการทำงานให้ทันกับยุคสมัยของการปฏิรูประบบราชการ ที่เน้นในเรื่องการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การมีตัวชี้วัดผลงาน และการทำงานแบบบูรณาการ พร้อมทั้งตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้บรรลุผลตามภารกิจและวัตถุประสงค์ที่วางไว้ทุกประการตลอดไป

ในวาระอันเป็นมงคลนี้ และในวาระดิถีขึ้นปีใหม่ พุทธศักราช ๒๕๕๗ ผมขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย และอำนาจศักดิ์สิทธิ์อันเป็นที่เคารพนับถือของทุกคน ตลอดจนพระบารมีแห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ อีกทั้งดวงพระวิญญูญาณของจอมพลสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ กรมหลวงพิษณุโลกประชานาถ โปรดดลบันดาลให้การดำเนินงานของสำนักข่าวกรองแห่งชาติประสบความสำเร็จก้าวหน้ายิ่ง ๆ ขึ้นไป และขอให้คณะผู้บริหาร ข้าราชการและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคน ประสบแต่ความสุข ความเจริญ และสัมฤทธิ์ผลในสิ่งอันพึงปรารถนาทุกประการโดยทั่วกัน

พันตำรวจโท

(ทักษิณ ชินวัตร)

นายกรัฐมนตรี

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

สาร

พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ

รองนายกรัฐมนตรี

เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันก่อตั้งสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ครบรอบ ๕๐ ปี

วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๔๗

ภายใต้สถานการณ์ทั้งภายนอกและภายในประเทศ ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ภัยคุกคามรูปแบบใหม่มีแนวโน้มที่นับวันจะทวีความรุนแรง ทำให้งานด้านการข่าวมีความยากลำบากมากยิ่งขึ้น สำนักข่าวกรองแห่งชาติจึงต้องเป็นกลไกสำคัญที่จะนำแนวคิดและรูปแบบใหม่ โดยมุ่งเน้นการทำงานแบบเชิงบูรณาการสร้างเครือข่ายความมั่นคงเพื่อนำไปสู่ความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และประชาชน ที่จะนำพาประเทศไทยให้สามารถฟันฝ่าอุปสรรคและภัยคุกคาม ผมขอให้ข้าราชการตลอดจนเจ้าหน้าที่ประจำสำนักข่าวกรองแห่งชาติ จงตระหนักถึงภาระหน้าที่และความรับผิดชอบ ผันิ่กกำลังกายกำลังใจร่วมกันทำงานเพื่อความมั่นคงและความผาสุกของประเทศไทย และพี่น้องประชาชนสืบต่อไป

เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันก่อตั้งสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ครบรอบ ปีที่ ๕๐ ผมขอส่งความปรารถนาดีมายังเจ้าหน้าที่ของสำนักข่าวกรองแห่งชาติทุกท่าน และขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย อีกทั้ง พระบารมีแห่งองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ โปรดดลบันดาล ให้เจ้าหน้าที่ของสำนักข่าวกรองทุกท่าน ตลอดจนครอบครัว ประสบแต่ความสุข ความเจริญ พร้อมด้วยกำลังกาย กำลังใจ และสติปัญญา เพื่อร่วมมือกันทำงานเป็นกำลังสำคัญของประเทศไทยสืบไป

พลเอก

(ชวลิต ยงใจยุทธ)

รองนายกรัฐมนตรี

พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ

รองนายกรัฐมนตรี

สาร

พลเอก ชรรมรักษ์ อิศรางกูร ณ อยุธยา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันก่อตั้งสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ครบรอบปีที่ ๕๐
วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๔๗

ประเทศไทยกำลังอยู่ในช่วงเวลาของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและตลอดเวลา สถานการณ์ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันมีความหลากหลายและสลับซับซ้อน ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน งานการข่าวมีส่วนสำคัญต่อการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ ในฐานะหน่วยงานหลักด้านการข่าวของประเทศ จำเป็นต้องเป็นแกนหลักในการปรับกลยุทธ์การทำงานข่าวที่มุ่งเน้นไปสู่การเป็นเครื่องมือของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาสำคัญของประเทศ โดยประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ ธุรกิจ เอกชน และภาคประชาชนอย่างใกล้ชิด

ในโอกาสครบรอบปีที่ ๕๐ ของวันคล้ายวันก่อตั้งสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ผมขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย อีกทั้งพระบารมีแห่งองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ โปรดบันดาลให้เจ้าหน้าที่ของสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ประสบแต่ความสำเร็จและความเจริญก้าวหน้า สามารถปฏิบัติภารกิจในความรับผิดชอบให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติสืบไป

พลเอก

(ชรรมรักษ์ อิศรางกูร ณ อยุธยา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

พลเอก ธรรมรักษ์ อิศรางกูร ณ อยุธยา
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

สาร

พลตำรวจโท จุมพล มั่นหมาย ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ
เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันก่อตั้งสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ครบรอบปีที่ ๕๐
วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๗

หลังการปฏิรูประบบราชการ ส่วนราชการต่าง ๆ ได้มีการปรับบทบาท ภารกิจ และวิธีการปฏิบัติงานเพื่อขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม สำนักข่าวกรองแห่งชาติได้ปรับยุทธศาสตร์การทำงานให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงด้วยการบริหารงานแบบใหม่ที่มีการบริหารต้นทุน เวลา บุคลากร และแผนปฏิบัติการที่เน้นการทำงานเชิงรุก เพื่อให้ได้ผลผลิตทางการข่าวที่ถูกต้อง แม่นยำ วิเคราะห์เจาะลึก เพื่อฝ่ายบริหารสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจ กำหนดนโยบาย และแนวทางปฏิบัติที่มุ่งเน้นประชาชนเป็นศูนย์กลาง

ผมขอขอบคุณเพื่อนข้าราชการ และลูกจ้างของสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ที่ได้ อุทิศแรงกาย แรงใจ มุ่งมั่นปฏิบัติภารกิจด้วยความอุทิศสาคหะ วิริยะ ยึดมั่นในผลประโยชน์ ของประเทศชาติและประชาชนเป็นสำคัญตลอดมา ขอถือโอกาสนี้ยืนยันว่า จะร่วมทำงานและ ฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ๆ ให้ดีที่สุดเพื่อให้สำนักข่าวกรองแห่งชาติ มีการพัฒนาและได้รับการ ยอมรับยิ่งขึ้นตลอดไป

ในวาระอันเป็นมงคลคล้ายวันก่อตั้งสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ครบรอบปีที่ ๕๐ ผมขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย ตลอดจนจนพระบารมีแห่ง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ อีกทั้ง ดวงพระวิญญานของจอมพลสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ กรมหลวง พิษณุโลกประชานาถ โปรดดลบันดาลให้เพื่อนข้าราชการ และลูกจ้างของสำนักข่าวกรอง แห่งชาติ ตลอดจนครอบครัว จงประสบแต่ความสุข ความเจริญ มีสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์ แข็งแรง เพื่อเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติและประชาชนสืบไป

พลตำรวจโท

(จุมพล มั่นหมาย)

ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ

พลตำรวจโท จุมพล มั่นหมาย
ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ

สารบัญ

	หน้า
บทนำ	
โครงสร้างและการจัดการกิจของสำนักข่าวกรองแห่งชาติ	1
พระราชประวัติของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ	13
เจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ กรมหลวงพิษณุโลกประชานาถ	
วังปารุสกวัน	23
การก่อตั้งกรมประมวลราชการแผ่นดิน	32
โดย พลอากาศเอก สิทธิ เศวตศิลา	
กรมประมวลข่าวกลาง กลายเป็นสำนักข่าวกรองแห่งชาติ	66
โดย ศาสตราจารย์ ดร.กระมล ทองธรรมชาติ	
รำลึกการทำงานในอดีตของนายประวิทย์ สุขวิบูลย์	72
โดย นายประวิทย์ สุขวิบูลย์	
อดีต ปัจจุบัน อนาคต ของสำนักข่าวกรองแห่งชาติ	82
โดย นายภุมรัตน์ ทักษาดิพงษ์	
ผลงานในอดีต ของสำนักข่าวกรองแห่งชาติ	85
การก่อการร้าย : ประเด็น – ปัญหา – ข้อพิจารณา	108
โดย รองศาสตราจารย์ ดร.สุรชาติ บำรุงสุข	
คณะกรรมการจัดงานครบรอบ 50 ปี สำนักข่าวกรองแห่งชาติ	128
และคณะกรรมการด้านต่าง ๆ	

บทนำ

หนังสือครบรอบ 50 ปี สำนักข่าวกรองแห่งชาติ (สขช.) เป็นกิจกรรมหนึ่งที่คณะกรรมการจัดงานครบรอบ 50 ปี กำหนดให้จัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่ประวัติผลงานของสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ในตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ออกสู่สาธารณชน ในโอกาสที่สำนักข่าวกรองแห่งชาติ มีอายุครบ 50 ปี ในวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2547 โดยคณะกรรมการจัดงานได้เตรียมการจัดงานเฉลิมฉลองขึ้นในห้วงเวลาดังกล่าว ซึ่งมีกิจกรรมต่างๆ นอกเหนือจากการจัดทำหนังสือเผยแพร่ ที่สำคัญ ได้แก่ การจัดทำสไลด์มัลติวิชั่นเกี่ยวกับประวัติและผลงานของสำนักข่าวกรองแห่งชาติ จัดทำเหรียญกษาปณ์ ที่ระลึกครบรอบ 50 ปี ของสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ให้ประชาชนทั่วไปเก็บไว้เป็นที่ระลึกและจะจัดสร้างพระรูปหล่อของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ กรมหลวงพิษณุโลกประชานาถ ไว้เป็นที่เคารพสักการะของข้าราชการ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ อีกด้วย

คณะกรรมการจัดงานมีความเห็นว่า เนื้อหาของหนังสือครบรอบ 50 ปี ของสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ควรประกอบด้วย ประวัติการก่อตั้ง ผลงานการสืบสวนในกรณีต่างๆ ในอดีตที่ยุติไปแล้ว สภาพการณ์ปัจจุบัน และวิสัยทัศน์ของสำนักข่าวกรองแห่งชาติในอนาคต รวมทั้งเชิญข้าราชการระดับสูง และผู้มีชื่อเสียงบางท่าน ซึ่งในอดีตมีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจกรรมของสำนักข่าวกรองแห่งชาติมาร่วมเขียนบทความ ดังนั้นเนื้อหาที่ปรากฏในหนังสือ จึงเป็นไปตามกรอบที่คณะกรรมการจัดงานกำหนด โดยแทบทั้งหมดเป็นเรื่องที่ไม่เคยเปิดเผยต่อสาธารณชนมาก่อน ด้วยเหตุที่วัฒนธรรมการปฏิบัติของสำนักข่าวกรองแห่งชาติค่อนข้างปิดลับ อันเป็นลักษณะสากลของหน่วยงานข่าวกรองแห่งชาติ ที่มีภารกิจความมั่นคงของชาติ

ในโอกาสของการจัดทำหนังสือครบรอบ 50 ปี ของสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ที่จะเปิดเผยตัวเองสู่สังคมภายนอกอย่างเต็มภาคภูมิและด้วยความมุ่งมั่น ภายใต้สังคมปัจจุบันที่ต่างใคร่รับรู้ข้อมูลข่าวสารอย่างไม่มีขอบเขตจำกัด ซึ่งจุดเด่นของเนื้อหาในหนังสือนอกจากจะกล่าวถึงประวัติของวังปารุสกวันและพระราชประวัติของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ กรมหลวงพิษณุโลกประชานาถ พระราชโอรสแห่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 มาเรียบเรียงให้อ่านในหนังสือเล่มนี้แล้ว ยังประกอบด้วย ภารกิจ โครงสร้าง คณะผู้บริหารของสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ผลงานของสำนักข่าวกรองแห่งชาติที่เป็นเหตุการณ์จริงในอดีตตามภารกิจเพื่อความมั่นคงของชาติ บทความและข้อเขียนของ พล.อ.อ.สิทธิ เศวตศิลา องคมนตรี / อดีตรองอธิบดีกรมประมวลราชการแผ่นดิน นายภูมรัตน์ ทักชาติพงศ์ อดีตผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ นายประวิทย์ สุขวิบูลย์ อดีตรองผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ศาสตราจารย์ ดร.กระมล ทองธรรมชาติ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ และรองศาสตราจารย์ ดร.สุรชาติ บำรุงสุข อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้บังคับบัญชาสำนักข่าวกรองแห่งชาติ

พลตำรวจเอก เผ่า ศรียานนท์

15 มกราคม 2497 - 14 กันยายน 2500

พลเอก รัศมี รัชนีวัต

20 กันยายน 2500 - 30 เมษายน 2510

พลตรี บุญมาก เทศบุตร

1 พฤษภาคม 2510 - 30 กันยายน 2517

นายสมปอง ประจวบเหมาะ

1 ตุลาคม 2517 - 15 กุมภาพันธ์ 2520

พลตรี บรรพต พานิชศุภผล

16 กุมภาพันธ์ 2520 - 26 ธันวาคม 2520

พลโท อัจ ชาดินกรบ

27 ธันวาคม 2520 - 31 มีนาคม 2523

นายปิยะ จักกะพาก

1 เมษายน 2523 - 30 กันยายน 2530

พลเอก อัยยา แผ้วพาลชน

2 ตุลาคม 2530 - 30 เมษายน 2535

พลโท आयุพูล วรรณสูต

1 พฤษภาคม 2535 - 24 สิงหาคม 2535

นายภูมรัตน์ ทักษาดิพงษ์

25 สิงหาคม 2535 - 30 กันยายน 2544

นายสมศักดิ์ ตันสัจจา

1 ตุลาคม 2544 - 30 กันยายน 2546

พลตำรวจโท จุมพล มั่นหมาย

1 ตุลาคม 2546 - ปัจจุบัน

วิสัยทัศน์สำนักข่าวกรองแห่งชาติ

เป็นหน่วยข่าวกรองที่มีประสิทธิภาพสูงสุดเท่าที่ประเทศไทยจะพึงมีได้ สามารถปฏิบัติงานข่าวกรองและต่อต้านข่าวกรอง สนองตอบความต้องการของรัฐบาลและการพัฒนาประเทศในทุกด้าน สามารถแจ้งเตือนล่วงหน้า โดยชี้ให้เห็นถึงภัยคุกคามและโอกาสได้อย่างเหมาะสม ทันเวลา รวมทั้งเป็นแกนหลักเพื่อให้การปฏิบัติงานของประชาคมข่าวกรองเป็นเอกภาพรองรับการดำเนินนโยบายของรัฐบาลทั้งในปัจจุบันและในอนาคต และสนับสนุนรัฐบาลไปสู่การมีบทบาทนำในอาเซียน

พันธกิจสำนักข่าวกรองแห่งชาติ

1. เป็นศูนย์กลางในการประสานงานข่าวกรองและจัดทำรายงานประมาณการข่าวกรอง
2. ปฏิบัติงานข่าวกรองในฐานะที่เป็นกลไกสนับสนุนการพัฒนาประเทศทุกด้าน
3. ปฏิบัติการข่าวกรอง ต่อต้านข่าวกรอง ข่าวกรองทางการสื่อสาร และการรักษาความปลอดภัย ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
4. พัฒนาเทคโนโลยีงานข่าวกรองให้ทันสมัย และพัฒนาบุคลากรให้เป็นมืออาชีพ

การแบ่งส่วนราชการและอำนาจหน้าที่สำนักข่าวกรองแห่งชาติ

สำนักข่าวกรองแห่งชาติ เป็นองค์การข่าวกรองระดับชาติ สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี มีสายการบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี แบ่งส่วนราชการออกเป็นสำนักงานเลขานุการกรม และ 15 กอง ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ 9 ตุลาคม พ.ศ. 2545 โดยนายกรัฐมนตรี

อำนาจหน้าที่ของสำนักข่าวกรองแห่งชาติกำหนดไว้ในมาตรา 4 ของพระราชบัญญัติข่าวกรองแห่งชาติ พ.ศ. 2528 พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2517 และระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. 2544 สรุปรวมกันได้ดังต่อไปนี้

1) ปฏิบัติงานเกี่ยวกับกิจการข่าวกรอง การต่อต้านข่าวกรอง การข่าวกรองทางการสื่อสาร และการรักษาความปลอดภัยฝ่ายพลเรือน

2) ติดตามสถานการณ์ภายในประเทศและต่างประเทศ ที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติ และรายงานต่อนายกรัฐมนตรีและสภาความมั่นคงแห่งชาติ และกระจายข่าวกรองที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติให้หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องใช้ประโยชน์ตามความเหมาะสม

3) ศึกษา วิจัยและพัฒนา เกี่ยวกับกิจการการข่าวกรอง การต่อต้านข่าวกรองและการรักษาความปลอดภัยฝ่ายพลเรือนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

4) เป็นศูนย์กลางประสานกิจการการข่าวกรอง การต่อต้านข่าวกรอง กับหน่วยงานอื่นทั้งในประเทศและต่างประเทศ และเป็นองค์การรักษาความปลอดภัยฝ่ายพลเรือน ทำหน้าที่เป็นประธานคณะที่ปรึกษาการข่าว และรับผิดชอบการบริหารจัดการศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติ

5) เสนอแนะนโยบายและมาตรการ ตลอดจนให้คำแนะนำ และคำปรึกษาด้านการข่าวกรอง การต่อต้านข่าวกรอง และการรักษาความปลอดภัยฝ่ายพลเรือนต่อนายกรัฐมนตรี สภาความมั่นคงแห่งชาติ หน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ

โครงสร้างสำนักข่าวกรองแห่งชาติ

ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ

กลุ่มงานที่ปรึกษา

นักการข่าว 10 ชช = 1
นักการข่าว 9 ชช หรือ 10 ชช = 3
นักการข่าว 9 ชช = 5
นักการข่าว 8 ว = 2

กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

กลุ่มช่วยอำนวยความสะดวก

สกก.ปช.

ผู้ตรวจสอบภายใน = 1

รองผู้อำนวยการ ด้านบริหาร

สำนักงานเลขานุการกรม

กอง 1
พัฒนาทรัพยากรบุคคล

กอง 2
สืบสวนและบริการเทคนิค

กอง 12
บริหารข้อมูล

ศูนย์ ICT สชช.

รองผู้อำนวยการ ด้านปฏิบัติการ

กอง 3
รปภ.ฝ่ายพลเรือน

กอง 5
ส่วนกลาง

กอง 6
สนับสนุนปฏิบัติการ

กอง 7
ต่างจังหวัด

กอง 11
ต่างประเทศ

กอง 13
ข่าวกรองทางการสื่อสาร

กอง 14
ต่อต้านการก่อการร้าย

กอง 15
ต่อต้านข่าวกรองทาง IT
และระบบเครือข่าย

รองผู้อำนวยการ ด้านข่าวกรอง

กอง 4
ข่าวกรองในประเทศ

กอง 8
เอเชีย - แปซิฟิก
ตะวันออกกลาง
แอฟริกา และเอเชียใต้

กอง 9
ประเทศรอบบ้าน
และกลุ่มเอเชีย

กอง 10
อเมริกา ยุโรป รัสเซีย
องค์การระหว่างประเทศ
เศรษฐกิจโลก
การเมืองและความมั่นคงโลก

พลตำรวจโท จุมพล มั่นหมาย
ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ

นายสุรินทร์ ตันตพันธ์
รองผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ
ด้านบริหาร

นายศิระชัย โชติรัตน์
รองผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ
ด้านปฏิบัติการ

นายสมโภชน์ กาญจนารมณ์
รองผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ
ด้านข่าวกรอง

นายชاکริต บุญทิพย์กุล
ที่ปรึกษาการข่าวกรอง

นายอดุลย์ กอวัฒนา
ที่ปรึกษาด้านการดำเนินงาน
ข่าวกรองในต่างประเทศ

นายสุพจน์ จันทน์ขาว
ที่ปรึกษาด้านการต่อต้าน
การก่อการร้าย และ
อาชญากรรมข้ามชาติ

นายสุขจิตต์ ประยูรหงษ์
ที่ปรึกษาด้านการพัฒนา
ระบบงานการข่าว

นางสุชาดา สุขวิบูลย์
นักรการข่าว 9 ชช

นายสีบวงษ์ ประสาทเสรี
นักรการข่าว 9 ชช

นายไพโรจน์ สาโหมด
นักรการข่าว 9 ชช

นายประจง ประมวญ
นักรการข่าว 9 ชช

นายันทิวัดน์ สามารถ
นักรการข่าว 9 ชช

นายศุภโชค ศิลพิพัฒน์
เลขานุการกรม

นายสุวพันธุ์ ตันยวรรธนะ
ผู้อำนวยการกอง 1

นายศรายุทธ เปรมประวัติ
ผู้อำนวยการกอง 2

นายสมาน ศรีเนตร
ผู้อำนวยการกอง 3

นางเยาวดี เตชะเสน
ผู้อำนวยการกอง 4

นายวิษณุ ตาปสนันท์
ผู้อำนวยการกอง 5

นายสุรศักดิ์ แสงประทีป
ผู้อำนวยการกอง 6

นายประเสริฐ กุลรัตน์
ผู้อำนวยการกอง 7

นายจักรพงษ์ จัตราคม
ผู้อำนวยการกอง 8

นายฐากร ดิษฐอำนาจ
ผู้อำนวยการกอง 9

นายวัตตะ วุฒิสินธ์
ผู้อำนวยการกอง 10

นายอาชวิน วิชัยดิษฐ์
ผู้อำนวยการกอง 11

นายอุปัทม์ จงประเสริฐ
ผู้อำนวยการกอง 12

นายปรีชา นวมถนอม
ผู้อำนวยการกอง 13

นายโอภาส ไพบูลย์
ผู้อำนวยการกอง 14

นายวัชรินทร์ แก้วอยู่
ผู้อำนวยการกอง 15

นายไพรัช อิงคสิทธิ์
เจ้าหน้าที่บริหารงานข่าว 8
สำนักงานเลขานุการคณะที่ปรึกษาการข่าว

นายรังสรรค์ กาญจนมา
นักการข่าว 8
รับผิดชอบกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
และกลุ่มช่วยอำนวยความสะดวก

แผนกลยุทธ์สำนักข่าวกรองแห่งชาติ พ.ศ. 2546 – 2550

หลักการและเหตุผล

การข่าวกรองที่มีประสิทธิภาพ ถูกต้อง แม่นยำ รวดเร็ว ทันเวลา ตรงกับความต้องการของรัฐบาล มีความสำคัญยิ่งต่อความมั่นคงของชาติ ซึ่งมีขอบเขตครอบคลุมถึงเอกราชอธิปไตย บูรณภาพแห่งดินแดน เสถียรภาพของระบอบการปกครองและสถาบันหลักของชาติ ความสงบเรียบร้อยในประเทศ ความมั่นคงของมนุษย์ เกียรติภูมิ และศักดิ์ศรีของชาติในประชาคมโลก ซึ่งเป็นเป้าหมายสูงสุดในการพัฒนาประเทศ

การปฏิบัติงานด้านการข่าวของประเทศไทยโดยรวม มีแนวทางจากยุทธศาสตร์แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549) นโยบายข่าวกรองแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2545 – 2549), นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ ฉบับปัจจุบัน (พ.ศ. 2546 – 2549) แผนรวบรวมข่าวกรองระดับสูงที่มีการดำเนินการต่อเป้าหมายครอบคลุมทั้งในมิติของพื้นที่ประเด็นปัญหาและสถานการณ์

สำนักข่าวกรองแห่งชาติเป็นหน่วยงานหลักด้านการข่าวกรอง มีภารกิจหลัก 4 ด้าน ได้แก่ การข่าวกรอง การต่อต้านข่าวกรอง การข่าวกรองทางการสื่อสาร และการรักษาความปลอดภัย ฝ่ายพลเรือน นอกจากนี้ยังต้องผลักดันให้หน่วยข่าวในประชาคมข่าวกรอง ปฏิบัติตามแผนบูรณาการด้านการข่าวระดับชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสนับสนุนการดำเนินการของรัฐบาล ตลอดจนพันธะที่รัฐบาลได้กระทำไว้ต่อนานาประเทศ รวมทั้งให้สามารถรองรับภัยคุกคามทุกรูปแบบที่เกิดจากโลกาภิวัตน์

แผนกลยุทธ์สำนักข่าวกรองแห่งชาติ ระยะ 5 ปี พ.ศ. 2546 – 2550 ยึดตามกรอบเวลาที่คณะอนุกรรมการประสานแผนกลยุทธ์ของสำนักนายกรัฐมนตรีกำหนด และจัดทำขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้การทำงานด้านการข่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถสนับสนุนนโยบายการพัฒนาประเทศให้บรรลุเป้าหมาย ตลอดจนส่งเสริมนโยบายด้านความมั่นคงให้แก่ประเทศได้อย่างเหมาะสม สามารถตอบสนองได้ตรงและเพียงพอกับความต้องการของรัฐบาล / ผู้ใช้ข่าว และประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐอย่างคุ้มค่า

วัตถุประสงค์ (เป้าหมาย)

1. ป้องกันและลดภัยคุกคามต่อความมั่นคงของชาติทุกด้าน ประชาชนอยู่ดีมีสุข มีความมั่นคงในชีวิต สังคมสงบสุข
2. รักษาและเสริมสร้างผลประโยชน์ของชาติทุกด้าน รวมทั้งเกียรติภูมิของชาติ
3. เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านการรักษาความปลอดภัยในฝ่ายพลเรือนทั้งหน่วยงานรัฐ รัฐวิสาหกิจ และเอกชน เพื่อเป็นพลังในการรักษาความมั่นคงและส่งเสริมผลประโยชน์ของชาติ

ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์การทำงานของสำนักข่าวกรองแห่งชาติ มี 6 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 การปฏิบัติการข่าวกรอง การต่อต้านข่าวกรอง และการรักษาความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพ
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 การรายงานข่าวกรองที่มีคุณภาพ สามารถประมาณการล่วงหน้าได้อย่างแม่นยำในทุกหัวข้อข่าวกรองทางยุทธศาสตร์
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 การใช้พลังอำนาจของชาติสนับสนุน เสริมสร้างคุณภาพและประสิทธิภาพของงานข่าวกรอง งานต่อต้านข่าวกรอง
- ยุทธศาสตร์ที่ 4 การใช้ความร่วมมือหรือความสัมพันธ์ทางการข่าวกับมิตรประเทศในการส่งเสริมความมั่นคงและผลประโยชน์ของประเทศไทย
- ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาองค์กรและคุณภาพของงานการข่าวในด้านบุคลากร วิทยาการ และเทคโนโลยี
- ยุทธศาสตร์ที่ 6 การอำนวยความสะดวกและการประสานงานที่ดีในประชาคมข่าวกรอง

- จากซ้าย
- องค์ที่ 1 สมเด็จพระเจ้าฟ้าอัษฎางค์เดชาวุธ กรมหลวงนครราชสีมา
 - องค์ที่ 2 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
 - องค์ที่ 3 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว พระนามเดิม กรมขุนเทพทวารวดี
 - องค์ที่ 4 สมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ
 - องค์ที่ 5 พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว พระนามเดิม กรมหลวงสุโขทัยธรรมราชา
 - องค์ที่ 6 สมเด็จพระเจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ กรมหลวงพิษณุโลกประชานาถ ต้นราชสกุลจักรพงษ์
 - องค์ที่ 7 สมเด็จพระเจ้าฟ้าชายจุฑาธุชธราดิลก กรมขุนเพชรบูรณ์อินทราชัย ต้นราชสกุลจุฑาธุช

พระราชประวัติของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ กรมหลวงพิษณุโลกประชานาถ

สมเด็จพระเจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ มีพระนามเต็มว่า **สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ นริศรราชมหามงกุฎวงศ์ จุฬาลงกรณ์นรินทร์ สยามพิชิตนวรางกูร สมบูรณพิสุทธิชาติวิมลภาสอภัยปักษีอรรควรรัตน์ ขัตติยราชกุมาร กรมหลวงพิษณุโลกประชานาถ** พระนามที่เรียกกันในหมู่พระญาติสนิทคือ “เล็ก” เป็นพระโอรสองค์ที่ 40 ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ที่ประสูติกับสมเด็จพระนางเจ้าเสาวภาผ่องศรี (สมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ) มีพี่น้องร่วม

พระมารดาเดียวกัน 5 พระองค์ เรียงตามลำดับคือ

- พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 พระนามเดิมกรมขุนเทพทวาราวดี

- สมเด็จพระเจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ กรมหลวงพิษณุโลกประชานาถ ต้นราชสกุลจักรพงษ์

- สมเด็จพระเจ้าฟ้าอภัยวงศ์เดชาวุธ กรมหลวงนครราชสีมา

- สมเด็จพระเจ้าฟ้าจุฑาธุชธราดิลก กรมขุนเพชรบูรณ์ อินทราชัย ต้นราชสกุลจุฑาธุช

- พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 7 พระนามเดิม กรมหลวงสุโขทัยธรรมราชา

พระองค์ประสูติเมื่อวันเสาร์ที่ 3 มีนาคม พ.ศ. 2425 เมื่อพระชนมายุได้ 9 พรรษา (ตรงกับ พ.ศ. 2434) ได้รับพระราชสถาปนาเป็นเจ้าฟ้าต่างกรม ทรงพระนามว่า สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมขุนพิษณุโลกประชานาถ และเมื่อ พ.ศ. 2454 ได้รับสถาปนาเป็นกรมหลวงพิษณุโลกประชานาถ พระองค์นับว่าเป็นพระราชโอรสที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ทรงโปรดมาก เนื่องจากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ได้ทรงเล็งดูเมื่อครั้งยังทรงพระเยาว์ ประกอบกับเป็นโอรสที่มีความเฉลียวฉลาด พระองค์เสด็จทิวงคตด้วยโรคนิวมอเนีย (ปอดบวม) เมื่อวันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ. 2463 ที่ประเทศสิงคโปร์ มีพระชนมายุเพียง 38 พรรษา

การศึกษา

สมัยทรงพระเยาว์ สมเด็จพระเจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ ทรงได้รับการศึกษาตามราชประเพณีของพระราชโอรสจากโรงเรียนราชกุมาร เมื่อพระองค์เติบโตขึ้นเป็นช่วงสมัยที่ไทยได้ขยายความสัมพันธ์กับต่างประเทศไปมากแล้ว พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ทรงเล็งเห็นการณ์ไกลที่จะส่งพระโอรสทุกพระองค์ไปศึกษาต่างประเทศ เพื่อนำเอาวิทยาการแบบตะวันตกมาปรับปรุงประเทศให้เจริญทัดเทียมนานาชาติอารยประเทศ และเพื่อปกป้องภัยจากยุคล่าอาณานิคม สมเด็จพระเจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ ได้เสด็จไป

ศึกษาต่างประเทศตามนโยบายของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 โดยในช่วงแรกพระองค์เสด็จไปศึกษา ที่ประเทศอังกฤษขณะพระชนมายุเพียง 14 พรรษา ตรงกับปี พ.ศ.2439 ทรงศึกษาเฉพาะด้านภาษาอังกฤษและขนบธรรมเนียมต่างๆ ของประเทศอังกฤษ ต่อมาเมื่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 เสด็จประพาสยุโรปในปี พ.ศ.2440 ได้เสด็จประพาสรัสเซีย พระเจ้าซาร์นิโคลัสที่ 2 กษัตริย์รัสเซีย ขณะนั้น มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 มาก่อน เพราะเคยเสด็จมาไทยตั้งแต่ครั้งยังดำรงตำแหน่งมกุฎราชกุมาร จึงทำให้การเสด็จไปรัสเซียครั้งนี้ ได้รับการต้อนรับเป็นอย่างดี

ในโอกาสนี้ พระเจ้าซาร์ฯ ยังได้ทูลขอพระโอรสของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 มาศึกษาในรัสเซีย เพราะเห็นว่า ยังไม่มีพระโอรสองค์ใดมาศึกษาที่รัสเซีย พระองค์จึงได้ส่งสมเด็จพระเจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ ขณะศึกษาที่อังกฤษให้ไปศึกษาที่รัสเซีย ด้วยเหตุผลที่ว่า เป็นโอรสที่มีความเฉลียวฉลาด เอาจริงเอาจัง คงจะไม่ทำให้พระองค์ผิดหวัง และขานหน้าพระเจ้าซาร์ฯ แต่ก็ยังทรงเห็นว่า สมเด็จพระเจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ ยังทรงพระเยาว์ นักเกรงว่าเมื่อได้ไปอยู่ที่สะดวกสบายแล้ว จะไม่สนใจเรียนจึงได้ส่งนักเรียนทุนเล่าเรียนหลวงที่เรียนเก่งจากโรงเรียนสวนกุหลาบชื่อ นายพุ่มสาคร ไปเรียนด้วย เพื่อให้สมเด็จพระเจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ ได้มีชดดีมานะเรียนไม่ให้

แพ้นายพุ่มซึ่งเป็นสามัญชน ทั้งนี้ สมเด็จพระเจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ และนายพุ่ม ได้ออกเดินทางไปประเทศรัสเซีย เมื่อปี พ.ศ.2441

การศึกษาในประเทศรัสเซียเริ่มแรก ทรงเข้าศึกษาที่โรงเรียนมหาดเล็กชื่อ CORPS DES PAGES ต้องใช้เวลาศึกษาถึง 9 ปี แต่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 5 มีความประสงค์ให้เรียนสำเร็จโดยเร็วเพื่อเดินทางกลับมาช่วยราชการบ้านเมือง สมเด็จพระเจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ จึงต้องเรียนในหลักสูตรนี้เพียง 4 ปี แม้ว่าใช้เวลาเรียนเร่งรัด แต่ผลการสอบในชั้นปีสุดท้าย ทรงทำคะแนนสอบไล่ได้เป็นที่ 1 นักเรียนทุนชื่อนายพุ่ม

สอบได้เป็นที่ 2 ทำให้มีการจารึกชื่อของพระองค์ไว้ที่ฝาผนังของโรงเรียน หลังจากจบการศึกษาที่โรงเรียนนายร้อยมหาดเล็ก พระองค์ทรงศึกษาต่อในหลักสูตรนายทหารเสนาธิการเพิ่มอีก 2 ปี โดยรับราชการในกองทหารม้าฮูลซาร์ด้วย ระหว่างศึกษาอยู่ในประเทศรัสเซีย นอกจากวิชาด้านการทหารแล้ว พระองค์ทรงศึกษาวิชาอื่นควบคู่ไปตลอด อาทิ วิชากฎหมาย นานาประเทศ ประวัติศาสตร์การเมือง ประวัติศาสตร์ธรรมชาติ กลศาสตร์ เคมี คณิตศาสตร์ และยังศึกษาภาษาอื่นๆ คือ รัสเซีย เยอรมัน ฝรั่งเศส และลาติน ทรงศึกษาวิชาการต่างๆ จบสิ้นเมื่อปี พ.ศ.2449

ชีวิตในรัสเซียและการเสกสมรส

ขณะที่สมเด็จพระเจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ เสด็จประทับอยู่ในประเทศรัสเซีย เพื่อศึกษาวิชาการต่างๆ พระองค์ทรงได้รับการเลี้ยงดูจากพระเจ้าซาร์นิโคลัสที่ 2 เป็นอย่างดีเสมือนเป็นพระญาติองค์หนึ่ง ได้ประทับในพระราชวังซานกรุงเซนต์ปีเตอर्सเบิร์ก และได้รับเชิญให้ร่วมโต๊ะเสวยเสมอๆ รวมทั้งได้รับเชิญให้เข้าร่วมพระราชพิธีสำคัญๆ โดยประทับร่วมในหมู่เจ้านายชั้นสูงสุด และได้รับการขานพระนามจากพระเจ้าซาร์นิโคลัสที่ 2 และบรรดาพระราชวงศ์ที่คุ้นเคยว่า “เล็ก” อันเป็นพระนามที่ใช้เรียกกันในหมู่ผู้ใกล้ชิดเท่านั้น ในขณะที่พระองค์อยู่ในชั้นเรียนพระองค์ต้องปฏิบัติตัวเยี่ยงสามัญชน

ทั่วไปคือทรงร่วมกิจกรรมในการฝึกภาคสนามทุกอย่างจนถึงร่วมประทับแรมกับนักเรียนอื่นๆ และระหว่างที่พระองค์ศึกษาในหลักสูตรนายทหารเสนาธิการได้ทรงรับราชการในกรมทหารม้าสุสซาร์ควบคู่กันไปด้วย ซึ่งต้องปฏิบัติตัวเยี่ยงทหารทั่วไปที่ต้องทำหน้าที่อยู่เวรนำทหารใหม่ออกฝึกโดยไม่ได้ละเว้นว่าพระองค์คือ พระราชวงศ์ชั้นสูง สมเด็จพระเจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ ใช้ชีวิตในประเทศรัสเซียเป็นเวลา 8 ปี ตั้งแต่ พ.ศ.2441-2449

หลังจากสำเร็จการศึกษาหลักสูตรนายทหารเสนาธิการแล้ว พระองค์ได้ทรงเสกสมรสกับหญิงรัสเซีย ชื่อ น.ส.คัทรีน เดสนิตสกี (Catherine Desnitsky) บุตรสาวของประธาน

ศาลสูงผู้ล่องลับไปแล้ว การเสกสมรสกระทำอย่างเงียบๆ แม้แต่พระเจ้าซาร์ฯ ก็ไม่ทรงบอกให้ทราบและไม่ทรงขอพระบรมราชานุญาตจากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 เพราะทราบดีว่าไม่ทรงอนุญาตอย่างแน่นอน จนกระทั่งเสด็จกลับประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. 2449 โดยพาหม่อมคัทรีนไปพำนักที่สิงคโปร์ชั่วคราวเพราะยังไม่ต้องการให้พระราชบิดาและพระราชมารดาทรงทราบ เมื่อเสด็จกลับไทยได้ระยะหนึ่ง ทั้งสองพระองค์ได้ทราบข่าวดังกล่าว ทรงเสียพระทัยและกริ้วมาก ทั้งนี้ เพราะยังไม่เคยปรากฏว่ามีเจ้านาย

ชั้นสูงพระองค์ใดเสกสมรสกับสตรีชาวต่างชาติมาก่อน อีกทั้งสมเด็จพระเจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถยังได้รับโปรดเกล้าฯ ให้เป็นผู้สืบราชสันตติวงศ์เป็นลำดับ 2 ต่อจากพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ซึ่งสมเด็จพระเจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ กลับกราบทูลว่าพระองค์ไม่เคยคิดเรื่องนี้มาก่อน เพราะยังมีสมเด็จพระเจ้าฟ้าที่มีพระชนมายุมากกว่าพระองค์ที่สมควรสืบสันตติวงศ์ก่อน คือ พระองค์เจ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต โอรสซึ่งเกิดจากพระนางเจ้าสุชุมมาลมารศรี (เรื่องการจัดลำดับการสืบสันตติวงศ์ เติมนับจากลำดับอายุ แต่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ได้ทรงเปลี่ยนแปลงใหม่โดยกำหนดให้พระโอรสที่เกิดจากอัคมเหสีเท่านั้นที่มีสิทธิสืบสันตติวงศ์ ซึ่งในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 หมายถึง

พระราชโอรสที่ประสูติจากสมเด็จพระนางเจ้าเสาวภาผ่องศรี) กับทรงถามถึงปัญหาหากมีโอรสจะให้ดำรงพระอิสริยยศชั้นใด สมเด็จพระเจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ ทรงทูลว่าจะให้เป็นเพียง "มิสเตอร์" เท่านั้น จากคำตอบทั้งสองเรื่องทำให้พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ทรงกริ้วและไม่รับรองการเสกสมรสของสมเด็จพระเจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ กับหม่อมคัทรีน จนตลอดพระชนม์ชีพของพระองค์

เมื่อพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ขึ้นครองราชย์ ได้ทรงรับรองการเสกสมรสของสมเด็จพระเจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ กับหม่อมคัทรีนอย่างเป็นทางการ ทรงโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหม่อมคัทรีน เป็น

หม่อมคัทรีน ณ พิษณุโลก และแต่งตั้งโอรสซึ่งเกิดเมื่อปี พ.ศ.2450 มีนามว่า "จุลจักรพงษ์" ซึ่งยังไม่ได้แต่งตั้งให้มีชั้นยศใดให้มีชั้นยศเป็น **พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าจุลจักรพงษ์** หลังจากเสด็จกลับไทย สมเด็จพระเจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ ได้พาครอบครัวมาพำนักอยู่ที่วังปารุสกวัน

การเสกสมรสใหม่และการทิวศต

สมเด็จพระเจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ มีหม่อมคัทรีนเป็นชายาเพียงคนเดียวตลอดระยะเวลา 13 ปี และได้ทรงหย่าในปี พ.ศ. 2462 หลังจากที่หม่อมคัทรีนได้เดินทางออกจากประเทศไทยไปแล้ว สมเด็จพระเจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ ทรงเสกสมรสใหม่กับ **หม่อมเจ้าหญิงชวลิตโอภาส** ธิดาของกรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์

สมบัติห้องสมุดรัฐสภา

พระเชษฐาต่างพระมารดา โดยที่ไม่ได้รับพระราชทานอนุญาตจากพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 จึงไม่มีการจัดพิธีใดๆ ได้แต่เพียงรับหม่อมเจ้าหญิงชวลิตโอภาสมาเป็นชaya แต่การกระทำของพระองค์ยังขัดกับข้อบังคับทหารบกซึ่งพระองค์เป็นผู้กำหนดขึ้นเองว่า ทหารจะอยู่กับผู้หญิงได้ก็ต่อเมื่อผ่านการสมรสแล้ว ดังนั้นพระองค์จึงขอลาออกจากราชการ แต่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ไม่ทรงอนุญาตให้ลาออก อนุญาตเพียงลาพักราชการเป็นเวลา 6 เดือน สมเด็จพระเจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ จึงตัดสินใจพระทัยเสด็จประพาสแหลมมลายูทางเรือพร้อมด้วยพระชายาใหม่และพระโอรส เมื่อวันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2463 พระองค์ทรง

เริ่มอาการประชวรใช้ตั้งแต่ในเรือจนกระทั่งถึงสิงคโปร์ ผลการตรวจของแพทย์ที่สิงคโปร์แจ้งว่าพระองค์ทรงเป็นนิวมอเนีย ซึ่งเป็นโรคที่รักษายากขณะนั้น และทรงถึงแก่ทิวงคตเมื่อวันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ.2463 พระศพของพระองค์ได้นำกลับมาตั้ง ณ วัดป่าสุทวาร และได้รับพระราชทานเพลิงพระศพ เมื่อวันที่ 28 กันยายน พ.ศ.2463 ณ พระเมรุท้องสนามหลวง หลังจากพระองค์ทิวงคตไปแล้ว พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ได้ทรงรับรองการเสกสมรสของพระองค์กับหม่อมเจ้าหญิงชวลิตโอภาส โดยตั้งหม่อมเจ้าหญิงชวลิตโอภาสขึ้นเป็นสะใภ้หลวง

จอมพลสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ
กรมหลวงพิษณุโลกประชานาถ

วังปารุสกวัน

วังปารุสกวัน

เป็นสถานที่ที่มีความสำคัญในประวัติศาสตร์ เนื่องจากเป็นพระตำหนักที่ประทับของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 เมื่อครั้งดำรงพระราชอิสริยยศเป็น สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราวุธ และได้พระราชทานให้สมเด็จพระเจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ กรมหลวงพิษณุโลกประชานาถ

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 คราเสด็จนิวัติพระนคร เมื่อ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2440 หลังการเสด็จพระราชดำเนินเยือนยุโรปครั้งแรก พระองค์ทรงพิจารณาเห็นว่า บริเวณระหว่างคลองสามเสนกับคลองผดุงกรุงเกษมเป็นสถานที่ที่มีอากาศดีเพราะเป็นทุ่งและสวน และมีพระราชประสงค์จะสร้างเป็นพระราช

อุทยานตามแบบพระราชวังในยุโรป จึงทรงซื้อที่ดินบริเวณดังกล่าวด้วยพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ และพระราชทานนามว่า **สวนดุสิต** ได้เริ่มลงมือปรับพื้นที่ในวันที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2441 และเสด็จเถลิงถวัลย์ราชย์ครั้งแรกเมื่อ 1 มีนาคม พ.ศ. 2442

พระราชประสงค์เดิม พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 จะโปรดให้สร้างพระราชวังใหม่ในที่ดินริมแม่น้ำเจ้าพระยาหน้าวัดราชบูรณะ ค่อนมาทางถนนจักรเพชรแต่ด้วยพระราชวิเทโสบายที่จะขยายเขตเมือง ประกอบกับทรงโปรดที่จะเสด็จออกมาประทับ ณ พระราชวังสวนดุสิตเป็นประจำ จึงได้โปรดเกล้าฯ ให้มาสร้างพระราชวังในเขตดุสิตแทนที่เดิม

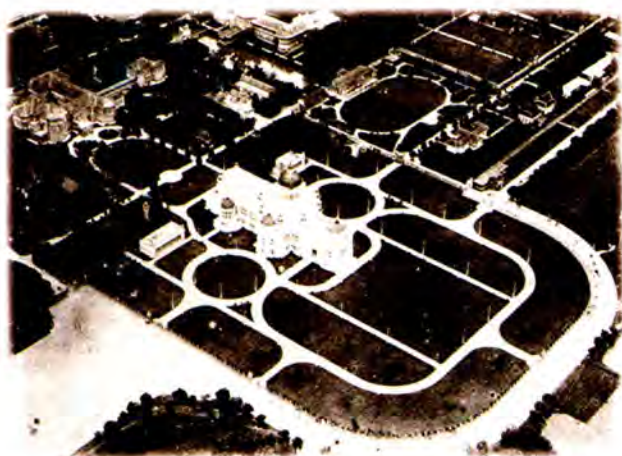

ต่อมาทรงสร้างพระราชวัง พระราชทานนามว่า วังสวนดุสิต และทรงโปรดเกล้าฯ ให้ตัดถนนราชดำเนินจากพระบรมมหาราชวังสู่วังสวนดุสิต ในปี พ.ศ. 2452 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศยกวังสวนดุสิตเป็นพระราชวังสวนดุสิต ซึ่งต่อมาในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ได้ทรงให้เปลี่ยนพระนามเป็นพระราชวังดุสิต

พระราชวังดุสิต

มีอาณาบริเวณกว้างขวางครอบคลุมถึงสวนสุนันทาทั้งหมด ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 7 ได้ทรงผนวกพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน ซึ่งเมื่อแรกสร้างเป็นรโหฐานโดยเอกเทศอยู่ในเขตพระราชวังดุสิตด้วย พระราชวังดุสิตมีสถานที่สำคัญที่ยังปรากฏอยู่ในปัจจุบัน คือ

สวนสุนันทา

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 เมื่อเสด็จประทับ ณ สวนดุสิตแล้วทรงมีพระราชประสงค์จะสร้างสถานรื่นรมย์ มีลักษณะเป็นสวนป่าหลายๆ คล้ายพระราชวังเป็นสตอปในประเทศเดนมาร์ก เพื่อทรงใช้เป็นสถานที่สำราญพระราชหฤทัยแทนการเสด็จประพาสหัวเมือง และให้เป็นที่พักประทับของพระมเหสี พระราชธิดาและบาทบริจาริกา เมื่อพระองค์เสด็จสวรรคตแล้ว

พระที่นั่งอนันตสมาคม

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 เสด็จทรงวางศิลาฤกษ์ เมื่อ 11 พฤศจิกายน พ.ศ. 2451 ซึ่งเป็นวันเดียวกับงานพระราชพิธีรัชมังคลาภิเษกสมโภชสิริราชสมบัติครบ 40 ปี

พระที่นั่งอัมพรสถาน

เป็นพระที่นั่งองค์ใหญ่ในบริเวณพระราชวังดุสิต ใช้เป็นที่ประทับเมื่อเสด็จประพาสสวนดุสิต ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระสถิตย์ นิมานกร (ม.ร.ว.ชิต) เจ้ากรมโยธาธิการ เป็นผู้อำนวยการก่อสร้างใน พ.ศ. 2444 และให้พระยายมราช (ปั้น สุขุม) เสนาบดีกระทรวงโยธาธิการสร้างต่อเมื่อ พ.ศ. 2449 พระองค์ได้เสด็จมาประทับ ณ พระราชวังดุสิตเป็นประจำ จนกระทั่งเสด็จสวรรคต ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน เมื่อวันที่ 23 ตุลาคม พ.ศ. 2453

พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

สร้างขึ้นในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ปัจจุบันเป็นที่ประทับของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน สำหรับพระตำหนักจิตรลดารโหฐานมีนามพ้องกับพระตำหนักจิตรลดาน บริเวณวังปารุสกวัน

พระตำหนักสวนกุหลาบ

เป็นที่ประทับของสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าอัญญาเดชาวุธกรรมหลวง นครราชสีมา เคยเป็นที่ทำการของกรมสวัสดิการทหารบก

พระที่นั่งนคราณูสโมสร

ตั้งอยู่บริเวณสวนสุนันทา พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2454 เพื่อใช้เป็นท้องพระโรงส่วนกลางสำหรับพระราชวงศ์ที่จะทรงใช้ในการบำเพ็ญพระราชกุศลหรือจัดงานรื่นเริง ปัจจุบันเป็นที่ทำการของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

สวนสัตว์ดุสิต

เดิมเป็นส่วนหนึ่งของพระราชอุทยานในพระราชวังดุสิต ซึ่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นเป็นสถานที่พักผ่อนส่วนพระองค์และข้าราชการบริพารฝ่ายใน ภายในพระราชอุทยาน นอกจากจะมีสัตว์นานาชนิดแล้ว ยังเป็นสวนพฤกษชาติที่สำคัญมีไม้نانาพันธุ์ขึ้นอยู่เป็นจำนวนมาก ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ 8 รัฐบาลจอมพลแปลก พิบูลสงคราม ได้กราบบังคมทูลขอพระราชทานที่ส่วนหนึ่งของพระราชอุทยานให้เทศบาลนครกรุงเทพฯ ขณะนั้น เพื่อจัดตั้งเป็นสวนสัตว์และเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชน เทศบาลนครกรุงเทพฯ ได้จัดตั้งสวนสัตว์ขึ้นเมื่อวันที่ 18 มีนาคม พ.ศ. 2481 ปัจจุบันสวนสัตว์ดุสิตเป็นหน่วยงานขึ้นกับองค์การสวนสัตว์ สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี

วังจันทร์เกษม

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างวังจันทร์เกษมที่ริมถนนเบญจมาศ ต่อกับถนนลูกหลวง เชิงสะพานมัฆวานรังสรรค์ เพื่อพระราชทานเป็นที่ประทับของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราวุธ สยามมกุฎราชกุมาร แต่สร้างยังไม่ทันเสร็จก็สิ้นรัชกาลเสียก่อน ปัจจุบันวังจันทร์เกษมเป็นที่ตั้งของกระทรวงศึกษาธิการ

วังสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้า- กรมหลวงลพบุรีราเมศวร์

ตั้งอยู่ริมถนนลูกหลวงต่อกับถนนดวงดาว
(ถนนราชสีมาได้ปัจจุบัน) พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 โปรดเกล้าฯ
ให้สร้างขึ้นใน พ.ศ. 2449 ปัจจุบันเป็นที่ทำการ
ของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์

วังปารุสกวัน

เมื่อ พ.ศ. 2446 (ร.ศ. 122) พระบาท
สมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5
โปรดเกล้าฯ ให้พระสถิตยนิมานกร เจ้ากรม
โยธาธิการ ดำเนินการก่อสร้างพระตำหนักขึ้น 2
หลัง ในเขตวังปารุสกวัน เพื่อเตรียมไว้เป็น
ที่ประทับของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้า
เจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ขณะดำรงพระยศเป็น
สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราวุธ
สยามมกุฎราชกุมาร และสมเด็จพระเจ้าฟ้าจักรพงษ์
ภูวนาท กรมหลวงพิษณุโลกประชานาถ ขณะ

วังกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์

ตั้งอยู่ถนนพิษณุโลก เขตดุสิต พระบาท
สมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5
โปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระราชทานแก่พระราชโอรส
เมื่อ พ.ศ. 2449 ปัจจุบันเป็นที่ตั้งของสถาบัน
เทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการ
พระนคร

ดำรงพระยศเป็นสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ กรมขุนพิษณุโลกประชานาถ ในคราวเมื่อทรงสำเร็จการศึกษาจากประเทศรัสเซีย และได้เสกสมรสกับหม่อมคัทริน เดสนิตสกี สามัญชนชาวรัสเซียและเดินทางกลับมาประเทศไทยเพียงพระองค์เดียว โดยทรงให้หม่อมคัทริน คงอยู่ที่สิงคโปร์ นั้น สมเด็จพระเจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ ได้ทรงเสด็จอยู่ที่วังปารุสกวัน ซึ่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ทรงพระราชทานให้อยู่ชั่วคราวส่วนพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ซึ่งในขณะนั้นดำรงพระยศเป็นสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ ทรงประทับอยู่พระตำหนักจิตรลดารัตนบุรี (เก่า) ซึ่งอยู่ติดวังปารุสกวัน

พระตำหนักสวนจิตรลดารัตนบุรี และพระตำหนักสวนปารุสกวัน สร้างโดยใช้รูปแบบสถาปัตยกรรมคลาสสิก นายเบโรเลวี (BEYROLEVI) สถาปนิกชาวอิตาลีเป็นผู้ออกแบบและควบคุมการก่อสร้าง

ที่ตั้งวังปารุสกวัน

ตามโฉนดเลขที่ 572 ในพระปรมาภิไธยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ได้แสดงอาณาเขตวังปารุสกวัน เนื้อที่ 33 ไร่ 1 งาน 80 ตารางวา ดังนี้

ทิศตะวันออก จรดถนนเบญจมาศนอก (ปัจจุบันคือถนนราชดำเนินนอก)

ทิศตะวันตก จรดถนนทับทิมใต้ ติดคลองรางเงิน (คลองเม่งเส็ง) (ปัจจุบัน คือสถานีวิทยุกองพลที่ 1 รักษาพระองค์)

ทิศเหนือ จรดถนนดวงตะวันนา (ปัจจุบันคือถนนศรีอยุธยา)

ทิศใต้ จรดถนนคอเสื้อ (ปัจจุบันคือถนนพิษณุโลก)

พระตำหนักสวนปารุสกวัน (พระตำหนักหลังใต้)

ตามหลักฐานที่ปรากฏในหนังสือกระทรวงโยธาธิการ ที่ 66/1359 ลงวันที่ 22 ธันวาคม รัตนโกสินทรศก 122 กล่าวว่า พระตำหนักสมเด็จพระเจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ พร้อมทั้งเรือนครัวและโรงม้าก่อสร้างขึ้นที่ตำบลสวนฝรั่งข้างถนนคอเสื้อ (ถนนพิษณุโลก)

พระองค์เจ้าจุลจักรพงษ์ ได้ทรงอธิบายเกี่ยวกับตัวตึกและสถานที่ต่างๆ ในวังปารุสกวัน ในหนังสือที่ทรงพระนิพนธ์ไว้ว่า “ตัวตึกที่ทรงประดิษฐานอยู่ทางด้านที่ติดกับวังจันทร์และตรงกันข้ามกับโรงโขนหลวงสวนมิสกวัน เป็นตึกที่ใช้เป็นสำนักงานราชการนับตั้งแต่การเปลี่ยนแปลง

การปกครอง เดิมเป็นตึกสองชั้น ครั้นระหว่างพ่อเสด็จยุโรปในการแทนพระองค์ทูลหม่อมลู่ที่งานราชาภิเษกสมเด็จพระยศที่ 5 พระเจ้าแผ่นดินอังกฤษ พ่อได้ทรงให้สร้างชั้นที่สามขึ้นอีก แต่ไม่ได้สร้างทั้งชั้น ถึงกระนั้นปรากฏว่าเสียเงินหลายแสนบาท” พระองค์จุลจักรพงษ์ทรงนิพนธ์เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการต่อเติมชั้นสามนี้ว่า “ข้าพเจ้าไม่ทราบว่าเป็นเงินหลวงหรือเงินของพ่อเอง ถ้าเป็นเงินหลวงก็ดีไปเพราะตึกหลังนี้ได้กลับเป็นของหลวงไปแล้ว แต่ถ้าเป็นเงินของพ่อเอง ก็นับว่าท่านต้องให้ค่าเช่าสูงพอใช้ในการที่จะอยู่วังปารุสกวัน เพราะได้อยู่ที่วังนี้ ๑๐ ปีเท่านั้น พอสิ้นท่านแล้วก็ได้ถูกคืน โดยลูกท่านจะอยู่หรือชายาก็ไม่ได้” พระองค์เจ้าจุลจักรพงษ์ทรงนิพนธ์อธิบาย

ห้องบรรทมมีห้องแต่งพระองค์ของพ่อ และมีห้องทรง ต่อจากนั้น อีกด้านหนึ่งมีห้องพระ และห้องเก็บอัฐิอยู่ติดห้องบรรทมอีกด้านหนึ่ง นอกจากนั้น ยังมีดาดฟ้าใหญ่สองข้าง ดาดฟ้าเป็นที่ตั้งต้นปิ่นหลังคาได้สะดวก พ่อโปรดการปิ่นหลังคาเป็นที่สุด พ่อข้าพเจ้าโตพอกี่ปีน ด้วยกับท่าน”

เกี่ยวกับวังปารุสก์ด้วยความมั่นพระทัยว่า วังปารุสก์ทรงเป็นของส่วนพระองค์ โดยสมเด็จพระเจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ พระบิดาของพระองค์ ทรงตรัสว่า “เมื่อหนูกลับมาจากเมืองนอก กลับมาอยู่กับพ่อที่วังปารุสก์วันอย่างเดิมก็ได้ แต่ถ้าอยากอยู่คนเดียวตามสบายใจ หรือถ้ามีลูกเมียในเมื่อพ่อยังมีชีวิตอยู่ก็ไปอยู่ที่ท่าเตียน เมื่อพ่อตายแล้วจึงกลับมาอยู่ที่วังปารุสก์อีก” และพระองค์เจ้าจุลจักรพงษ์ได้ทรงอธิบายเกี่ยวกับบ้านจักรพงษ์ ท่าเตียน ว่า “มีไซ้ที่ทางที่พ่อได้รับเป็นวังของตระกูลท่านแทนวังปารุสก์ เป็นที่ของท่านเองสร้างขึ้นเพื่อจะมีท่าน้ำแล้วปลูกตึกเล็กๆ ขึ้นหลังหนึ่งใช้เป็นที่รับแขก”

วังปารุสก์วันในสมัยที่สมเด็จพระเจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ นั้น พระองค์เจ้าจุลจักรพงษ์ ทรงบรรยายว่า “ชั้นสามมีเพียง ๔ ห้อง มีห้องบรรทมสำหรับพ่อกว้างขวางมาก ติดกับ

ชั้นสองมีห้องแต่งตัวของหม่อมคัทริน ห้องน้ำของหม่อมคัทริน ห้องเขียนหนังสือของหม่อมคัทริน และห้องเขียวซึ่งเป็นห้องที่มีเปียโนและเครื่องตกแต่งอันเป็นของหม่อมคัทริน โดยเฉพาะ ต่อจากนั้น จะมีห้องที่เรียกว่า ห้องแดง เพราะทาสีฉูดฉาด ห้องนั้นแต่เดิมเป็นห้องเจดียง แต่สมเด็จพระมหาลวงพิชณุโลกประชานาถ ได้จัดทำฝาอย่างแน่นหนาและเสริมหลังคา จนกลายเป็นห้องชั้นอีกห้องหนึ่ง ห้องนี้กลายเป็นห้องเขียนหนังสือของสมเด็จพระมหาลวงพิชณุโลกประชานาถ พระองค์เจ้าจุลจักรพงษ์ ทรงนิพนธ์ว่า "บนชั้นสองนี้ มีห้องหนึ่งค่อนข้างเล็ก

เป็นห้องสวยชั้นบน พ่อแม่เสวยอาหารเช้าและกลางวันสองต่อสองกับแม่ในห้องนั้น เมื่อก่อนสร้างชั้นสาม ห้องที่อยู่ถัดจากห้องสวยชั้นบนเป็นห้องบรรทมและข้าพเจ้าเองได้เกิดที่ห้องนั้น อีกมุมหนึ่งของตำหนักเป็นที่อยู่ของพระองค์เจ้าจุลจักรพงษ์มีห้องนอนและห้องเล่น

และห้องเล่นของพระองค์เจ้าจักรพงษ์ นั้น พระองค์เจ้าจุลจักรพงษ์ทรงอธิบายว่า “ที่ชั้นล่าง เป็นหมู่ห้องอันอยู่แยกตามลำพัง มีห้องนั่ง ห้องนอน ห้องน้ำพร้อมเฉพาะสำหรับใช้รับแขก ตามธรรมเนียมวังเจ้านาย ห้องหับสำหรับ มหาเล็ก ข้าหลวงบนตำหนักไม่มี แต่จะไป อาศัยอยู่ในส่วนหนึ่งของตำหนักที่เรียกว่า **อัมพะวา**” พระองค์เจ้าจุลจักรพงษ์ภูวนาถฯ ทรงนิพนธ์ว่า “ในอัมพะวานั้นยังมีโรงม้า มีม้า ของพ่ออยู่ราว ๖ ตัว คนเลี้ยงม้าสมัยนั้น มักจะเป็นชาวมลายูเช่นเดียวกับคนทำสวน และ ชาวมลายูเหล่านี้ก็มีที่โรงแถวแยกอยู่ต่างหาก นอกจากนั้น ยังมีโรงรถยนต์ ซึ่งทำเป็นเรือน สองชั้น รถยนต์อยู่ในโรงข้างล่าง คนขับรถ มีห้องหับอยู่ชั้นบนเหนือโรงรถ”

ชั้นล่าง นั้น ด้านหน้ามีห้องพระโรง ติดอยู่กับที่จอดรถ เป็นห้องโถงซึ่งมีมหาเล็ก เวนประจำอยู่สองคนเสมอ เป็นห้องที่มีโทรศัพท์ และมีสมุดลงนาม ซึ่งคนที่มาเฝ้าจะลงนาม เฝ้าเสมอ ต่อจากนั้น มีห้องรับแขกขนาดใหญ่ ของสมเด็จพระมหาลวงพิชณุโลกประชานาถ ห้องรับแขกขนาดเล็กของหม่อมคัทริน ถัดจาก นั้นเป็นห้องเสวยใหญ่ จัดทำฝาเป็นไม้ขัดมัน แกะสลักอย่างงดงาม ทำตามแบบห้องกินข้าว อย่างบ้านผู้ดีอังกฤษตีดำบรรพ์ ต่อจากนั้น ก็มีห้องเฉลียงใหญ่ มีโต๊ะบิลเลียดซึ่งมีฝาปิด จึงใช้เป็นโต๊ะเล่นปิงปองได้ด้วย” ใต้ห้องนอน

พระองค์เจ้าจุลจักรพงษ์ได้ทรงนิพนธ์เกี่ยวกับสภาพภายในวังปารุสก์ว่า “มีสวนขนาดใหญ่ และมี “ภูเขา” ได้ถึงสามลูก ซึ่งสร้างขึ้น อีกทั้งมีถ้ำอันใหญ่และเกือบมืด ทั้งมีน้ำพุและน้ำตก สวนนั้นยังมีคลองกว้างและยาวตลอดบริเวณวัง ต่อจากนั้น ยังมีสระน้ำขนาดใหญ่สองสระ”

ภูเขาสามลูกที่กล่าวถึง หากสันนิษฐานจากสิ่งที่ปรากฏปัจจุบัน เขาลูกหนึ่งที่เราเรียกว่า เขาระโจม น่าจะเป็นเนินพลับพลาที่ประทับที่ยกสูง ภายใต้พลับพลาเป็นโถงโล่ง คล้ายถ้ำ ปัจจุบันมีผู้เรียกว่า “เทวาลัย” ไม่ทราบที่มาของชื่อนี้ แต่อาจจะเป็นเพราะลักษณะสถาปัตยกรรม รูปปั้นหัวราชสีห์แบบยุโรป รูปปูนปั้นเป็นใบหน้าของผู้ปกครองรักษาโดยรอบ และที่อยู่เหนือ

ทางเข้าด้านล่าง พลับพลาหรือเขาระโจมนี้ ได้ระบุปีที่สร้าง ร.ศ. 130 (พ.ศ. 2454) ซึ่งเป็นปีเดียวกับที่คณะนายทหารชั้นผู้น้อยเตรียมก่อการเปลี่ยนแปลงการปกครอง แต่สมเด็จฯ เจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ กรมหลวงพิษณุโลกประชานาถ ทรงล่วงรู้และทำการจับกุมได้เสียก่อน

ภูเขาอีกลูกหนึ่ง น่าจะเป็น “เขามอ” ซึ่งอยู่ทางทิศเหนือของพระตำหนักปารุสกวันเพราะเป็นเขาที่ก่อเป็นถ้ำมีน้ำตก ประดับด้วยไม้ดัดและไม้ยืนต้น ซึ่งมีต้นไม้เก่า คือ ต้นปีบและต้นพิกุล ต่อจากเขามอ มีสระน้ำอยู่ 2 แห่ง น่าจะเป็นสระน้ำซึ่งมีศาลาแปดเหลี่ยมที่ผูกพันที่อยู่ในเขตของกองบัญชาการตำรวจนครบาล และสระใกล้พระตำหนักจิตรลดารัตนบุรี

ส่วนภูเขาลูกที่สาม น่าจะเป็นเนินแทน
น้ำพุสูงในสวนแบบตะวันตกทางด้านตะวันตก
ของวังปารุสกวัน ด้านบนก่อเป็นถ้ำเล็กๆ
ภายในถ้ำมีตุ๊กตาหญิงยุโรป 2 คน จากถ้ำจะมี
น้ำตกไหลลงที่รองรับคล้ายใบบัววิคตอเรีย
สู่อ่างเบื้องล่าง ถัดจากเนินสวนนี้ไปด้านหลัง
จะเป็นคลองเม่งเส็ง เขาแห่งนี้ถูกรื้อทำลายไป
ขณะที่มีการก่อสร้างกองบัญชาการตำรวจ
นครบาล

พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน (พระตำหนักหลังเหนือ)

พระองค์เจ้าจุลจักรพงษ์ได้ทรงนิพนธ์เกี่ยวกับพระตำหนักจิตรลดารโหฐานว่า “ทางอีกด้านหนึ่งของตัววัง ที่อยู่ตรงมุมใกล้กับลานพระบรมรูป มีตำหนักอีกหลังหนึ่งคือ จิตรลดารโหฐานของทูลหม่อมมุล่ง พ่อเรียกตำหนักนี้ว่า เรือนรับแขก ทั้งนี้ เพราะสำหรับพ่อ นั้น ท่านไม่นึกถึงปารุสก์ว่าเป็น “วัง” สำหรับท่าน เป็น “บ้าน” ของท่าน คำว่าตำหนักไม่มีในพระทัยท่าน ท่านว่ามีเรือนที่เราอยู่และเรือนรับแขกอีกหลังหนึ่ง เมื่อทูลหม่อมมุล่งทรงย้ายไปจากตำหนักนั้นแล้ว พ่อได้จัดการตกแต่งใหม่หมด

อย่างสวยงาม” พระตำหนักจิตรลดารโหฐานเป็นพระตำหนัก 2 ชั้น ก่ออิฐฉาบปูน ลักษณะสถาปัตยกรรมเป็นแบบตะวันตกมีลวดลายปูนปั้นประดับอย่างวิจิตร กั้นสาดหน้าต่างเป็นรูปโค้งลวดลายแบบเดียวกับพระที่นั่งอัมพรสถาน ชั้นล่างประกอบด้วยห้องต่างๆ ที่สำคัญคือห้องโถงใหญ่ซึ่งคงใช้เป็นห้องพระโรงในสมัยก่อน มีการตกแต่งฝาประดับด้วยไม้จำหลักลายงดงาม ส่วนชั้นบนปีกด้านใต้เป็นห้องชุดประกอบด้วยห้องบรรทม ห้องทรงพระอักษร หรือห้องรับรองแขกส่วนพระองค์ ห้องแต่งพระองค์ และห้องสรง ห้องชุดดังกล่าว

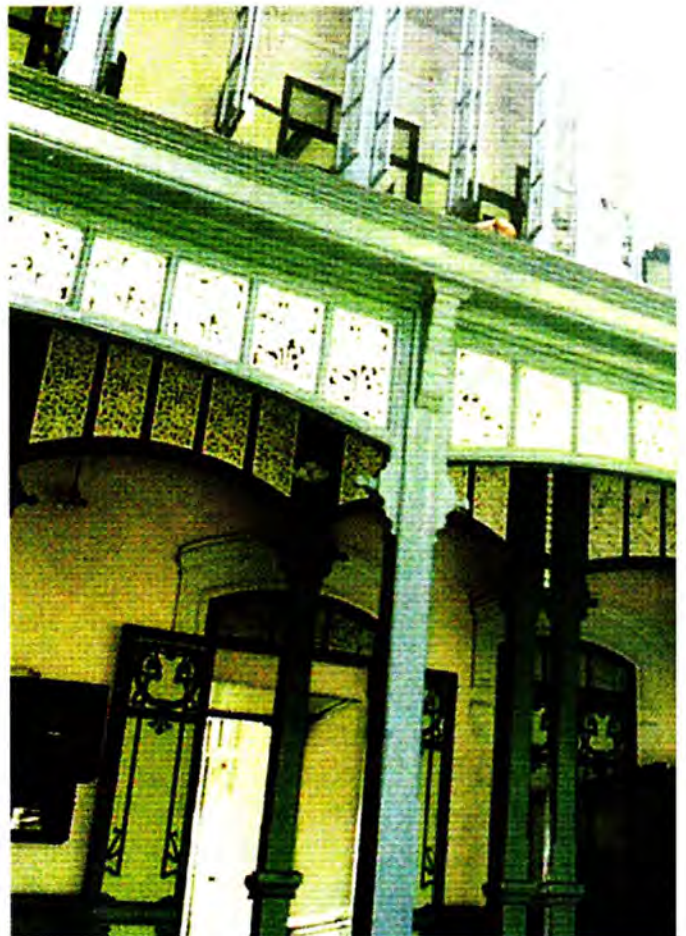
มีการตกแต่งลวดลายบัวที่ฝา ฝ้า เพดาน บานประตูและกรอบประตูอย่างงดงาม ส่วนห้องอื่นๆ มีการตกแต่งน้อยกว่าห้องชุดดังกล่าว

งบประมาณการก่อสร้าง

งบประมาณการก่อสร้างวังปารุสกวัน นั้น เป็นงบประมาณส่วนหนึ่งของงบการก่อสร้างพระราชวังดุสิตจากพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ ในพระคลังข้างที่ ใช้งบประมาณครั้งแรก ประมาณ 70,000 บาท การต่อเติมและซ่อมแซมต่างๆ เกี่ยวกับพระตำหนักนั้นได้เบิกจากพระคลังข้างที่เช่นกัน ดังปรากฏในลายพระราชหัตถเลขาของสมเด็จพระเจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ กราบ บังคมทูลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 เมื่อ 9 กันยายน ร.ศ.124 และ 12 พฤษภาคม ร.ศ.129 กราบบังคมทูลขอพระราชทานเงินเพื่อทำบานหน้าต่างกระจกพระตำหนักวังปารุสกวัน กับขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตและขอพระราชทานเงินหลวงในการต่อเติมเฉลียงของพระตำหนัก ทั้ง 2 ชั้น ตามลำดับ

การก่อสร้างเสร็จประมาณ พ.ศ. 2448 (ร.ศ.124) และได้มีพระราชพิธีขึ้นพระตำหนัก เมื่อวันที่ 5 เมษายน พ.ศ. 2449

อย่างไรก็ดี สถานะของวังปารุสกวัน จะเป็นของส่วนของพระองค์ หรือของหลวงนั้นมีข้อความที่แตกต่างกันกล่าวคือ สมเด็จพระ

เจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ ทรงถือว่าวังปารุสกวัน เป็นเสมือนบ้านของหลวงไม่ไช่ของส่วนพระองค์ ดังเช่นที่ปรากฏข้อความในพระราชหัตถเลขา ถึงพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ลงวันที่ 9 กันยายน ร.ศ.125 (พ.ศ. 2449) ว่า “บ้านนี้เป็นบ้านหลวง เพราะ ฉะนั้นการที่ทำนั้นเป็นประโยชน์แก่หลวง และ ตัวบ้านเองก็ยอมตกเป็นของหลวงอยู่เอง” และ พระราชหัตถเลขา ลงวันที่ 12 พฤษภาคม ร.ศ.129 (พ.ศ.2453) ว่า “บ้านนี้เป็นบ้านหลวง สมควรต้องขอรับพระราชทานพระบรมราชานุญาต เสียก่อน กับถ้าโปรดเกล้าฯ พระราชทาน เงินหลวงในค่าทำได้ด้วย ก็จะเป็นพระมหา กรุณาธิคุณหาที่สุดมิได้”

แต่เมื่อพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้า เจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 เสด็จขึ้นเสวยราชย์ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระตำหนัก จิตรลดา อันเป็นที่ประทับเดิมที่อยู่ในบริเวณ วังปารุสกวันด้านเหนือ เพื่อแลกเปลี่ยนกับที่ บริเวณท่าวาสุกรีของสมเด็จพระเจ้าฟ้าจักรพงษ์ ภูวนาถ และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ เจ้าพระยายมราช (ปั้น สุขุม) เป็นผู้อำนวยการ จัดซ่อมแซมวังปารุสกวันและพระตำหนัก พระราชทานแก่พระเจ้านั่งยองยาเธอ เมื่อ พ.ศ. 2454 ประตุโดยรอบกำแพงวังให้ติดตราจักร และตะบองอันเป็นตราประจำพระองค์ของสมเด็จพระ

เจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ ซึ่งได้เสด็จประทับอยู่ ณ พระตำหนักปารุสกวันตลอดพระชนมายุ และเสด็จทิวงคต เมื่อวันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ. 2463 ณ ประเทศสิงคโปร์ โดยพระโกศทงน้อยของพระองค์ได้ประดิษฐานบำเพ็ญพระราชกุศล ณ ห้อง “เต็นรำ” พระตำหนักจิตรลดารัตนบุรี

ในหนังสือเกิดวังปารุสกวัน พระนิพนธ์ของพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าจุลจักรพงษ์ ได้ทรงพระนิพนธ์ในหนังสือเกิดวังปารุสกวัน ถึงเรื่องราวเกี่ยวกับสมเด็จพระบิดา พระองค์ท่านและวังปารุสกวัน ว่า กรมหลวงพิษณุโลกประชานาถ ได้ทรงประทับอยู่วังปารุสกวัน แต่ไม่ได้ทรงรับพระราชทานวังอย่างสมพระเกียรติยศ เช่น ลูกหลานของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 องค์อื่นๆ ว่า “การที่พ่อไม่มีวังใหญ่ที่จะเป็นมรดกได้นั้น เรื่องราวเป็น

อย่างนี้ แต่เดิมทูลหม่อมมปู้ (สมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว) ได้ทรงกะที่ดินแถวที่เป็นท่าวาสุกรีบัดนี้ เพื่อที่จะเป็นวังของพ่อ (กรมหลวงพิษณุโลกประชานาถ) ตำหนักสองตำหนักที่อยู่ในวังปารุสกวันบัดนี้ ได้ทรงสร้างขึ้นเพื่อรักษาเป็นของหลวงและทูลหม่อมมปู้ (สมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว) ได้ประทับอยู่ที่ตำหนักใกล้ลานพระบรมรูป เรียกว่าตำหนักจิตรลดารัตนบุรี ส่วนพ่ออยู่ที่วังปารุสกวัน ทั้งสองต่างแยกกันอยู่และมีกำแพงกัน เข้าใจกันว่า พ่อจะย้ายไปอยู่ที่ท่าวาสุกรี ทูลหม่อมมปู้จะย้ายไปอยู่วังจันทร์เวลานั้น ได้เพียงแต่ก่อสร้างรากตัวตึก แต่บังเอิญทูลหม่อมมปู้สวรรคต”

พระองค์เจ้าจุลจักรพงษ์ ได้ทรงนิพนธ์อธิบายในหนังสือเกิดวังปารุสกวัน เพิ่มเติมอีกว่า “เมื่อทูลหม่อมมปู้เสด็จขึ้นครองราชสมบัติเป็นพระเจ้าแผ่นดิน ท่านก็ได้ทรงย้ายจากตำหนักจิตรลดารัตนบุรีไปประทับอยู่ในพระราชวังหลวง หรือพระราชวังดุสิต การสร้างตำหนักที่วังจันทร์เกษมก็เป็นอันเลิก พ่อก็ควรจะได้รับเงินตามธรรมเนียมเพื่อสร้างวังของท่านที่ท่าวาสุกรี และวังนั้นคงจะได้รับนามว่า วังพิษณุโลกเช่นเดียวกับวังสุโขทัยหรือวังเพชรบูรณ์ที่มีต่อมาจากภายหลัง แต่บังเอิญทูลหม่อมมปู้จะย้ายได้ที่ริมแม่น้ำสร้างท่าวาสุกรี และพ่อก็อยากอยู่ที่วังปารุสกวันต่อไป เพราะท่านก็สบายของท่านอยู่แล้ว

ทูลหม่อมหลวงทรงยกตำหนักจิตรลดารอบนั้นให้พ่อ ตกกลงให้บริเวณใหญ่ทั้งหมด โดยมีถนนรอบทั้งสี่ด้านเป็นวังปารุสก์ พ่อจึงจัดการรื้อกำแพงระหว่างสองบริเวณเดิม เวลา รื้อกำแพงนั้น ข้าพเจ้าจำได้ดี อนึ่ง เพราะพ่อแม่เข้าพระทัยว่า วังปารุสก์เป็นของท่าน ท่านจึงได้จัดติดตราของท่านคือ จักรและตะบองตามประตู กำแพง ทุกประตูรอบวัง ดังข้าพเจ้าเชื่อว่าใครๆ ก็ยังเห็นด้วยตาของตนได้จนบัดนี้ ถ้าท่านยังทรงคิดว่า วังปารุสก์เป็นของหลวงพระราชทานให้อาศัยอยู่ชั่วคราวแล้ว ท่านคงจะไม่ติดตราของท่านเป็นแน่ แต่ท่านมิได้พระราชทานโฉนด”

รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ก็ได้โปรดเกล้าฯ ออกหนังสือพระราชทานกรรมสิทธิ์ ให้แก่ สมเด็จฯ เจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ ดังเช่นที่มีการออกหนังสือในพระปรมาภิไธยยกที่ดินและพระตำหนัก ให้แก่พระเจ้าลูกเธอพระองค์เจ้ารังสิตประยูรศักดิ์ และองค์อื่น ๆ ตามหลักฐาน โฉนดวังปารุสก์วันอยู่ในพระปรมาภิไธยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 และมีได้มีการโอนเป็นกรรมสิทธิ์พระราชทานแก่พระเจ้าน้องยาเธอ สมเด็จฯ เจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ ซึ่งปรากฏในหนังสือเกิดวังปารุสก์กล่าวว่ ขณะที่สมเด็จฯ เจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ ประชวรหนักอยู่ที่ประเทศสิงคโปร์ ได้โปรดให้พระยาอุทกการเขียนพินัยกรรมเพื่อให้ท่านทรงเซ็นพระนามยกพระราชทรัพย์ให้

หม่อมเจ้าหญิงชวลิตโอภาสให้เป็นผู้ดูแลเลี้ยงดู
พระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าจุลจักรพงษ์ ต่อ
มาภายหลังโดนคดีดินฉบับนี้ได้โอนเป็นของ

ทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ เมื่อวันที่ 30
มิถุนายน พ.ศ. 2498 และอยู่ในความดูแลของ
สำนักพระราชวัง

สำหรับที่ดินที่ท่าวาสุกรี ซึ่งกล่าวว่า
จะเป็นที่สร้างวังของสมเด็จพระเจ้าฟ้าจักรพงษ์
ภูวนาท นั้น มีเอกสารกล่าวว่าพระบาทสมเด็จพระ
จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ทรง

พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระยารวมพงษ์พิพัฒน์
สร้างพระตำหนักแพและสะพานทำน้ำที่ปลาย
ถนนพระชนวนใกล้ประตูคลองท่า ใต้วัด
ราชาธิวาสสำหรับเป็นท่าเทียบเรือพระที่นั่ง
ของพระราชวังดุสิต พระราชทานนามว่า
“ท่าวาสุกรี” ปัจจุบันท่าวาสุกรียังใช้เป็น
ท่าเทียบเรือพระที่นั่งและมีโรงเก็บเรือพระราช
พิธีส่วนหนึ่งด้วย

ที่มาของชื่อวัง “ปารุสกวัน”

บางแห่งกล่าวว่า “ปารุสกวัน” แปลว่า
สวนมะปรางค์ แต่ในคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา
กล่าวว่าสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ซึ่งเป็นที่ประทับของ
ท้าวสักกะเทวราชหรือพระอินทร์ ในสวรรค์ชั้นนี้
มีสวนที่สวยงาม 4 แห่ง มีชื่อว่า สวนนันทวัน
จิตรลดา มิสกวัน และปารุสกวัน ถ้าพิจารณา
ถึงนามพระที่นั่งอัมพรสถาน พระที่นั่งต่างๆ
และพระราชอุทยานในเขตพระราชวังดุสิตแล้ว
น่าจะเป็นการนำชื่อสถานที่ในสวรรค์มาตั้ง
เป็นนามพระราชวังพระที่นั่งและพระราชอุทยาน
สำหรับสวนมิสกวัน ซึ่งอยู่ตรงข้ามกับวังปารุสกวัน
เดิมเป็นโรงโขนหลวง ปัจจุบันเป็นที่ตั้งของ
กองบัญชาการกองทัพภาคที่ 1

วังปารุสกวันหลังการเสด็จทิวงคต

ปี พ.ศ. 2463-2464 หลังจากที่สมเด็จพระ
เจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาท เสด็จทิวงคตเมื่อวันที่

13 มิถุนายน พ.ศ. 2463 ณ ประเทศสิงคโปร์ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ได้โปรดเกล้าฯ ให้ใช้วังปารุสกวัน เป็นที่รับรองแขกเมืองที่สำคัญๆ หลายครั้ง รวมทั้งได้ซ่อมแซมวังปารุสกวัน เพื่อประกอบ พิธีพระราชทานพระสุพรรณบัตรสถาปนา

ของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 7 ได้โปรดเกล้าฯ ให้ซ่อมพระตำหนัก ปรับปรุงสวนบริเวณวังปารุสกวัน และซื้อ เครื่องเรือนรวมทั้งพรมที่ใช้ปูพระตำหนักทุกห้อง จากต่างประเทศ เพื่อให้เป็นที่ประทับของ ดยุกเดอบรามังค์มกุฎราชกุมารเบลเยียมและ

พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าลักษมีลาวัณ ขึ้นเป็นพระนางเธอลักษมีลาวัณ เมื่อปี พ.ศ. 2464 (พระนามเดิม หม่อมเจ้าหญิงวรวงศ์พิมล วรวรรณ พระธิดาในพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์ เจ้าวรวงศ์เธอ กรมพระนครสวรรค์วรพินิตฯ) ระหว่างปี พ.ศ. 2470 - 2474 ในรัชสมัย

พระชายา และเป็นที่รับรอง ฯพณฯ ปอล เรโนต์ เสนาบดีว่าการเมืองขึ้นของฝรั่งเศส

วังปารุสกวันหลังการเปลี่ยนแปลง การปกครอง พ.ศ. 2475

หลังจากที่คณะราษฎรได้ทำการเปลี่ยน

แปลงการปกครองเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475 แล้ว ปรากฏว่า วังปารุสกวันได้ใช้เป็นสถานที่ราชการและที่พักของบุคคลสำคัญตลอดมา เช่น

วันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ. 2475 คณะราษฎรได้ขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตใช้ วังปารุสกวันเป็นสถานที่ทำการและที่พัก โดยการปรับปรุงและตัดแปลงพระตำหนักทั้งสองหลัง ดังนี้

ตำหนักจิตรลดารโหฐานใช้เป็นสถานที่อยู่ของคณะราษฎร 14 คน โดยจัดห้องนอนชั้นบน 9 ห้อง

ตำหนักปารุสกวัน ใช้เป็นที่อยู่ของพระยามโนปกรณนิติธาดา (นามเดิม ก้อน หุตะสิงห์) ประธานคณะราษฎร กับเป็นที่ทำการและที่ประชุมของคณะราษฎร โดยชั้นบนจัดเป็นห้องนอน 2 ห้อง ชั้น 2 ด้านใต้ห้องนอนด้านตะวันออก จัดเป็นห้องนอนของประธานคณะราษฎร ถัดมาเป็นห้องประชุม ห้องรับแขก และห้องพัก ทางด้านเหนือ ห้องตะวันออก และห้องแต่งพระองค์ เป็นห้องทำงานของคณะราษฎร ห้องแต่งตัวและห้องอื่นๆ ต่อกันไปเป็นห้องนั่งเล่น ห้องรับแขก ชั้นล่างจัดเป็นห้องรับแขก ห้องพัก และห้องนอน ห้องเสวย

เดิมเป็นห้องรับประทานอาหารของคณะราษฎร สำหรับเรือนบริเวณหลังพระตำหนักจัดให้คนใช้พัก 14 คน

การจัดเตรียมสถานที่ในครั้งนั้นเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบได้รื้อของใช้เดิมจากพระตำหนักทั้งสองไปเก็บรวมไว้ที่ห้องพระโรง และบนพระตำหนักวังสวนกุหลาบ และจัดหาของใหม่มาใช้แทน มีหลักฐานปรากฏว่าคณะผู้จัดเตรียมสถานที่ที่ได้หาของทุกวัง “สวนกุหลาบ อัมพรโรงโขน วังหลวง” มาแทนส่วนที่รื้อออก และสำหรับของที่รื้อออกได้เก็บไว้ที่ห้องแถวนอกกำแพงชั้นใน

16 ธันวาคม พ.ศ. 2481 ประธานคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ได้ประกาศใน

พระปรมาภิไธย สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ให้ นายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา ซึ่งพ้น จากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ได้พ้นนักอยู่ใน วังปารุสกวันสืบต่อไปจนตลอดชีพ ทั้งนี้ เพื่อเป็นเกียรติสำหรับรัฐบุรุษผู้ใหญ่ ซึ่งเป็น หัวหน้าคณะขอพระราชทานรัฐธรรมนูญ และ ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาของนายพันเอกหลวง พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรีคนใหม่ พระยา พหลพลพยุหเสนา ถึงแก่อสัญกรรมเมื่อ 14 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2490

พ.ศ. 2490 - 2501

กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้รับพระ บรมราชานุญาต ให้ใช้วังปารุสกวันเป็นสถานที่ ทำงานและเมื่อได้ส่งมอบสถานที่คืนแล้ว สำนัก พระราชวังได้จัดเจ้าหน้าที่มาประจำคอยดูแล และได้ใช้เป็นที่รับแขกของรัฐบาลเป็นครั้งคราว

ต่อมานายกรัฐมนตรี จอมพล แปลก พิบูลสงคราม ได้ทำหนังสือขอพระราชทาน พระบรมราชานุญาตขอให้พระตำหนักปารุสกวัน (ตึก 3 ชั้น) เป็นสถานที่พักของสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรที่เข้ามาประชุมรัฐสภา ให้เหตุผลว่า เพื่อเป็นเกียรติแก่สมาชิก และเพื่อบรรเทา ความเดือดร้อนเรื่องที่พัก

พ.ศ. 2492 คณะกรรมการเศรษฐกิจ เอเชียและตะวันออกเฉียงไกล (ECAFE) ได้ขอใช้ ตำหนักปารุสกวันเป็นที่ทำงานเมื่อ 18 มกราคม

พ.ศ. 2492 สำนักพระราชวังได้นำความเรียน ปฏิบัติต่อคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ใน พระปรมาภิไธย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งคณะผู้สำเร็จราชการฯ ได้มีมติอนุญาตให้ใช้ได้ ต่อมา ECAFE ได้ขอตัดแปลงแก้ไขตึกพลเรือน

ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อให้เจ้าหน้าที่ทำงานได้พอ สำนักพระราชวังได้มอบให้กรมศิลปากร ส่ง เจ้าหน้าที่มาร่วมพิจารณา

พ.ศ. 2495 หน่วยงาน ECAFE ได้ย้าย สถานที่ทำงานไปอยู่ที่อื่น สภาเศรษฐกิจแห่งชาติ

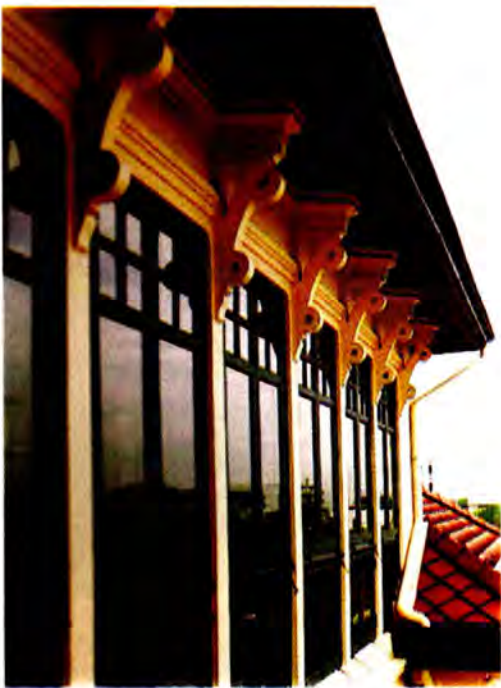

ได้เตรียมที่จะขอเข้ามาใช้สถานที่แทน หากแต่
คณะรัฐมนตรีโดยการอนุมัติของ จอมพล แปลก
พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี ได้มอบพระตำหนัก
ปารุสกวัน หรือที่เรียกว่า ตึกพลเรือน ให้
กรมตำรวจใช้ราชการ และได้รับพระราชทาน
พระบรมราชานุญาตเมื่อ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2475
อนึ่ง เมื่อ พ.ศ. 2492 และ พ.ศ. 2501
กองทัพบกได้ทำเรื่องขอสงวนที่ดินระหว่าง
คลองเม่งเส็งกับเขตวังปารุสกวันเพื่อสร้าง

สวนอัมพร เขตวิฑูยกองพลที่ 1 รักษาพระองค์
กระทรวงศึกษาธิการ (วังจันทร์เกษม) ได้ทำ
ถนนซิเมนต์เหนือคลอง หากไม่มีการถมคลอง
นี้จะไหลทะลุออกคลองผดุงกรุงเกษม

วังปารุสกวันกับสำนักข่าวกรองแห่งชาติ

สำนักข่าวกรองแห่งชาติ ได้รับมอบ
พระตำหนักปารุสกวัน (ตึกพลเรือน) และพื้นที่
บริเวณวังปารุสกวันส่วนหนึ่งจากกรมตำรวจ

ที่พักอาศัยให้แก่ทหารและเจ้าหน้าที่ต่างๆ
พร้อมทั้งขอขยายรั้วบริเวณคลองเม่งเส็งเข้าไป
ในเขตวังปารุสกวัน แนวคลองเม่งเส็งที่ยังปรากฏ
ให้เห็นจะมีแนวคลองผ่านเขตพระราชฐาน

โดยการอนุมัติของจอมพล แปลก พิบูลสงคราม
นายกรัฐมนตรี สมัยนั้น เป็นสถานที่ทำงาน เมื่อ
เริ่มก่อตั้งกรมประมวลราชการแผ่นดิน สังกัด
ทบวงคณะรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง เมื่อวันที่ 1

มกราคม พ.ศ. 2497 มีพลตำรวจเอก เผ่า ศรียานนท์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง และอธิบดีกรมตำรวจ เป็นอธิบดีกรมประมวลราชการแผ่นดินท่านแรกในฐานะผู้ก่อตั้งกรมประมวลราชการแผ่นดิน ซึ่งต่อมาเมื่อ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2502 ได้เปลี่ยนชื่อเป็นกรมประมวลข่าวกลาง และได้รับการยกฐานะเป็นสำนักข่าวกรองแห่งชาติ เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม พ.ศ. 2528

พ.ศ. 2514 กรมประมวลข่าวกลาง ได้รับมอบพื้นที่ในส่วนที่เป็นหน่วยปฏิบัติงาน กองกำกับการรักษาสถานที่ตำรวจนครบาล วังปารุสกวันด้านถนนพิษณุโลก จากกรมตำรวจ เพื่อสร้างอาคารที่ทำงานเพิ่มเติม และในพื้นที่ดังกล่าวมีอาคารเรือนคริวฝรั่งและเขากระโจม ที่ปลูกสร้างอยู่ติดมาด้วย

พ.ศ. 2518 กรมประมวลข่าวกลาง ได้ทำหนังสือถึงสำนักงานทรัพย์สินส่วน

การก่อสร้างอาคาร

ระหว่าง พ.ศ. 2499-2504 กรมประมวลข่าวกลางได้สร้างอาคาร 3 ชั้น และ 2 ชั้นในพื้นที่บริเวณวังปารุสกวันฝ่ายพลเรือน

พระมหากษัตริย์เพื่อขออนุญาตรื้อถอนอาคารเรือนคริวฝรั่งพร้อมทั้งแจ้งให้ทราบถึงเรื่องการปลูกสร้างอาคาร 2 ชั้น และอาคาร 4 ชั้น ในพื้นที่วังปารุสกวันส่วนที่ได้รับมอบจากกรมตำรวจ

ซึ่งสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ได้แจ้งให้ทราบว่า วังปารุสกวันอยู่ในบัญชีทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ที่ได้รับมอบจากพระคลังข้างที่ แต่มอบให้อยู่ในความดูแลของสำนักพระราชวัง ที่ผ่านกรมประมวลข่าวกลางเข้ามาอยู่ในวังปารุสกวันโดยมิได้ขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตมาก่อน ดังนั้น กรมประมวลข่าวกลางจึงได้ติดต่อขอให้สำนักพระราชวังเป็นผู้พิจารณาดำเนินการนำความกราบบังคมทูลขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้กรมประมวลข่าวกลางได้ใช้ดำเนินปารุสกวัน (ตึกพลเรือน) และพื้นที่บริเวณที่ได้รับมอบจากกรมตำรวจ เป็นสถานที่ทำงานอย่างถูกต้องตามระเบียบต่อไป พร้อมทั้งขออนุญาตรื้ออาคารโรงครัวฝรั่งด้วย ต่อมาสำนักพระราชวังได้มีหนังสือที่ พว.0001/2334 ลงวันที่ 11 กรกฎาคม พ.ศ. 2518 แจ้งว่าได้มีพระบรมราชานุญาตให้กรมประมวลข่าวกลางใช้อาคารตึกพลเรือนและรื้ออาคารเก่าหนึ่งหลัง (เรือนครัวฝรั่ง) ในบริเวณวังปารุสกวันได้

ปัจจุบัน

วังปารุสกวันบริเวณที่สำนักข่าวกรองแห่งชาติเข้าใช้ปฏิบัติงานนั้น อยู่ในความดูแลของสำนักพระราชวังตามความในมาตรา 5 วรรค 2 แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบทรัพย์สินงานฝ่ายพระมหากษัตริย์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2491

แต่สำนักพระราชวังได้ส่งโฉนดให้สำนักทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์รักษาไว้ ส่วนสถานที่มิได้ส่งมอบเพราะถือว่าเป็นเครื่องอุปโภค ตามมาตรา 5 วรรคแรกแห่งพระราชบัญญัติฯ

โหนดวังปารุสก์วันหมายเลข 582 ซึ่ง
เดิมอยู่ในพระปรมาภิไธย พระบาทสมเด็จพระ
พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ได้โอนมา

เป็นของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์
เมื่อ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2498

กรมศิลปากรให้มีหนังสือที่ ศธ. 0704/

182 ลงวันที่ 14 มกราคม พ.ศ. 2529 แจ้ง
เรื่องโครงการอนุรักษ์โบราณสถานในเขตพื้นที่
กรุงเทพมหานครและได้พิจารณาให้พระตำหนัก
ปารุสกวัน ซึ่งสำนักข่าวกรองแห่งชาติใช้อยู่เป็น
สถานที่แห่งหนึ่ง ซึ่งมีชื่ออยู่ในทะเบียนบัญชี
ดังกล่าว สมควรจะได้รับการอนุรักษ์ให้คงอยู่
ในสภาพเดิม หากมีโครงการจะดำเนินการ
ดัดแปลงหรือปรับปรุงซ่อมแซมทั้งภายในและ
ภายนอกตึกอาคารที่ทำการ รวมทั้งบริเวณ
ให้แจ้งและปรึกษากรมศิลปากร ด้วยเหตุนี้
เมื่อสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ได้ตั้งงบประมาณ
ขอซ่อมแซมพระตำหนักปารุสกวันเป็นงบประมาณ
ผูกพัน 3 ปี (พ.ศ.2533 - 2535) จำนวนเงิน
ทั้งสิ้น 9,300,000 บาท เพื่อทำการบูรณะ
ซ่อมแซมพระตำหนักปารุสกวัน จึงได้แจ้งเรื่อง
ให้กรมศิลปากรทราบ และขอเจ้าหน้าที่ของ
กรมศิลปากรมาเป็นผู้ควบคุมดูแลจนงานแล้วเสร็จ
โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะรักษารูปแบบสีห้องใน
พระตำหนักให้เหมือนสมัยที่ยังเป็นที่ประทับของ
สมเด็จพระเจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ ให้มากที่สุด
พระตำหนักปารุสกวันได้รับรางวัลอนุรักษ์ดีเด่น
ประจำปี พ.ศ.2536 จากสมาคมสถาปนิกสยาม
ในพระบรมราชูปถัมภ์ รองผู้อำนวยการสำนัก
ข่าวกรองแห่งชาติได้เข้ารับพระราชทานรางวัล
จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรม
ราชกุมารี เมื่อ 2 กรกฎาคม พ.ศ.2536 ณ
พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

ต้นฉบับไม่มีหน้านี้

พลอากาศเอก สิทธิ เสวตศิลา

พลอากาศเอก สิทธิ เสวตศิลา เกิดเมื่อวันที่ 7 มกราคม พ.ศ. 2462 อายุ 84 ปี/2546 เป็นบุตรพระยาและคุณหญิง วันพุกษ์พิจารณ์ สมรสกับท่านผู้หญิงธิดา (ศรียาภัย) เสวตศิลา มีบุตรด้วยกัน 4 คน เป็นชาย 2 คน หญิง 2 คน

สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี และโท จากสถาบันเทคโนโลยี แมสซาชูเซตส์ สหรัฐอเมริกา (เอ็ม.ไอ.ที) โดยทุนการศึกษาจากกองทัพอากาศ ซึ่งได้รับขณะศึกษาอยู่ที่ 2 คณะ วิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และผ่านการศึกษาในวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 6

เริ่มรับราชการในกองทัพอากาศที่กรมช่างอากาศ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ กรมข่าวทหารอากาศ ที่ปรึกษา กองทัพอากาศ อาจารย์โรงเรียนนายเรืออากาศ โรงเรียนเสนาธิการ

ทหารอากาศ วิทยาลัยการทัพอากาศ และวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร เป็นผู้ก่อตั้งสำนักงานรักษาความปลอดภัยกองทัพอากาศ และดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานนี้ ทั้งนี้ปี พ.ศ. 2594-2594 ถูกยืมตัวไปช่วยราชการกรมตำรวจ มีบทบาทในการก่อตั้ง "ตำรวจพลร่ม" และ "ตำรวจตระเวนชายแดน" ต่อมาพร้อมกับที่ปรึกษาอเมริกันช่วยจัดตั้งกรมประมวลราชการแผ่นดิน และได้รับแต่งตั้งเป็นหัวหน้ากอง 4 ต่อมาได้เลื่อนเป็นรองอธิบดีกรมประมวลราชการแผ่นดินฝ่ายต่างประเทศ ในทบวงฝ่ายคณะรัฐมนตรีสำนักคณะรัฐมนตรี (ต่อมาเปลี่ยนเป็นกรมประมวลข่าวกลาง และสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ตามลำดับ) จากนั้นเป็นผู้ช่วยเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ รองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ และเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ ตามลำดับ จนกระทั่งเกษียณอายุราชการ

เคยผ่านราชการสนามในคราวสงครามมหาเอเชียบูรพา (สงครามโลกครั้งที่ 2) ในฐานะ เสรีไทยผู้หนึ่ง ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่เสียสละเลือดเนื้อและชีวิตเป็นชาติพลีปฏิบัติการเสี่ยงภัยต่อต้านอริราชศัตรูที่คุกคามความมั่นคงปลอดภัยของประเทศชาติ โดยระหว่างสงคราม พลอากาศเอกสิทธิ เคยกระโดดร่มลงหลังแนวรบของข้าศึกเพื่อประสานงานกับกบฏชาติกับเสรีไทยภายในประเทศ

เคยดำรงตำแหน่งทางการเมืองฝ่ายบริหารสำคัญได้แก่ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ในรัฐบาลของ พลเอก เกียติศักดิ์ ชมะนันท์ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ 3 สมัย ในรัฐบาล พลเอก เกียติศักดิ์ รัฐบาล พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ และรัฐบาล พล.อ.ชาติชาย ชุณหะวัณ และเป็นรองนายกรัฐมนตรีในรัฐบาล พลเอก เปรม เคยดำรงตำแหน่งทางการเมืองฝ่ายนิติบัญญัติ ที่สำคัญได้แก่ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สมาชิกสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน สมาชิกวุฒิสภา และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นอกจากนี้ยังเคยดำรงตำแหน่งหัวหน้าพรรคกิจสังคม

24 ธันวาคม พ.ศ. 2534 ได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นองคมนตรี จนถึงปัจจุบัน

การก่อตั้งกรมประมวลราชการแผ่นดิน

ภายหลังสงครามโลกครั้งที่สองสงบลง ได้มีเหตุการณ์ทางการเมืองที่สำคัญเกิดขึ้น กล่าวคือ พรรคคอมมิวนิสต์จีนภายใต้การนำของเหมา เจ๋อตงได้ประสบความสำเร็จในการโค่นล้มรัฐบาลพรรคก๊กมินตั๋งของจีนคนชาติ ภายใต้การนำของจอมพลเจียง ไคเช็ค ขับไล่งองกำลังของจีนก๊กมินตั๋งและชาวจีนที่เลื่อมใสศรัทธาในจอมพลเจียง ไคเช็ค หลบหนีไปตั้งหลักที่เกาะไต้หวัน และมีบางส่วนของกองกำลังของจีนก๊กมินตั๋งได้แตกหนีมาซ่อนตัวอยู่ในพื้นที่ตามชายแดนไทย-พม่า

สถานการณ์ทางการเมืองระหว่างประเทศดังกล่าวนี้ ได้สร้างความกังวลใจอย่างมากต่อสหรัฐฯและพันธมิตร เนื่องจากสถานการณ์ในด้านยุโรป นั้น พรรคคอมมิวนิสต์รัสเซียซึ่งประสบความสำเร็จในการปฏิวัติ ยึดอำนาจโค่นล้มการปกครองของพระเจ้าซาร์ นิโคไรส์ แห่งรัสเซีย เมื่อปี ค.ศ.1917 หรือ พ.ศ. 2460 ได้ขยายแนวความคิดและลัทธิคอมมิวนิสต์ไปยังประเทศต่างๆ ในยุโรปตะวันออกที่กองกำลังของสหภาพโซเวียตสามารถขับไล่งองทหารของเยอรมนีที่พ่ายแพ้ในสงครามโลกครั้งที่สอง ขณะที่สถานการณ์ในเอเชียประเทศจีนภายใต้

การนำของพรรคคอมมิวนิสต์จีนได้เริ่มแผ่ขยายการเผยแพร่ลัทธิคอมมิวนิสต์ลงมาทางใต้ เข้าสู่เวียดนามเหนือลาว และบางส่วนของประเทศไทย เนื่องจากขบวนการคอมมิวนิสต์ของโฮจิมินห์เริ่มประสบความสำเร็จใน สงครามอินโดจีนและสามารถเอาชนะและกดดันให้ฝรั่งเศสตกอยู่ในภาวะเพลี่ยงพล้ำมากขึ้น อันส่งผลให้สหรัฐฯซึ่งให้ความสนใจอย่างมากต่อทวีป ยุโรป ต้องหันกลับมาเอาใจใส่เอเชียมากขึ้น เฉพาะอย่างยิ่ง ญี่ปุ่น เกาหลี จีน ฟิลิปปินส์และอินโดจีน

หลังจากนั้น สหรัฐฯ ได้มีการปรับนโยบายจากการอยู่โดดเดี่ยว (Isolation) มาสู่การใช้นโยบายปิดล้อมคอมมิวนิสต์ (Containment Policy) ในปี ค.ศ. 1949 (พ.ศ. 2492)

ภายหลังจากที่คอมมิวนิสต์สามารถยึดครองจีนได้อย่างสมบูรณ์ อังกฤษได้ประกาศให้การรับรองรัฐบาลคอมมิวนิสต์ที่กรุงปักกิ่งเมื่อ 6 พ.ค. 2493 รัฐบาลจีนคอมมิวนิสต์ได้โจมตีการดำเนินการของรัฐบาลไทยที่ปฏิบัติต่อชาวจีนในไทย โดยข่มขู่ให้รัฐบาลไทยรังแกคนจีนในไทยมิเช่นนั้นจะต้องรับผิดชอบ ขณะเดียวกัน ด้านอินโดจีน ฝรั่งเศสเริ่มเป็นฝ่ายเพลี่ยงพล้ำต่อคอมมิวนิสต์เวียดนามในสงคราม

อินโดจีน ขณะเดียวกัน ในคาบสมุทรเกาหลี เกาหลีเหนือได้บุกเข้ามายังพื้นที่เกาหลีใต้ และสหประชาชาติมีมติให้ความช่วยเหลือเกาหลีใต้ เพื่อยุติการรุกรานของเกาหลีเหนือ สถานการณ์ทางการเมืองระหว่างประเทศในขณะนั้น ได้สร้างแรงกดดันต่อรัฐบาลไทยภายใต้การนำของจอมพล ป. พิบูลสงคราม ให้ต้องปรับนโยบายเพื่อรับการเปลี่ยนแปลง จอมพล ป. จึงเลือกดำเนินนโยบายเอนเอียงเข้าข้างสหรัฐฯ (ProAmerican) ซึ่งประกาศไม่ให้การรับรองรัฐบาลจีนคอมมิวนิสต์ และมีนโยบายสนับสนุนให้ประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์ ต่อมา เมื่อรัฐบาลไทยประกาศให้การรับรองรัฐบาลเบาได้ ของเวียดนามใต้ ที่ได้รับการสนับสนุนจากสหรัฐฯ ทำให้รัฐบาลได้รับความช่วยเหลือจากรัฐสภาสหรัฐฯ จำนวน 11.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หลังจากนั้น รัฐบาลภายใต้การนำของจอมพล ป. ได้แสดงการสนับสนุนนโยบายของสหรัฐฯ ด้วยการประกาศส่งกองกำลังทหารไทยไปร่วมรบในสงครามเกาหลี ก่อนหน้าที่สหประชาชาติจะร้องขอต่อรัฐบาลไทยอย่างเป็นทางการเสียอีก และกล่าวได้ว่าไทยเป็นชาติแรกในทวีปเอเชียที่ส่งทหารไปรบในสงครามเกาหลี ผลที่ได้รับจากการร่วมรบในสงครามเกาหลี สหรัฐฯ จึงได้สนับสนุนให้ธนาคารโลกให้เงินกู้แก่ไทยจำนวน 25 ล้าน

เหรียญสหรัฐฯ ซึ่งนับเป็นชาติแรกในเอเชียที่ได้ รับเงินกู้จากธนาคารโลก นอกจากนั้น ยังได้ รับการช่วยเหลือทางทหารจากสหรัฐฯ เป็นทางการในเวลาต่อมา อันเป็นการสร้างประวัติศาสตร์ความร่วมมือและเป็นมิตรทางทหารระหว่างไทยและสหรัฐฯ

สหรัฐฯได้ส่งคณะอดีตสมาชิก O.S.S. เข้ามาสำรวจข้อเท็จจริงในไทยร่วมกับอดีต เสรีไทย นาย Willis H Bird อดีตสมาชิก O.S.S. ที่เคยทำงานในจีนช่วงสงครามโลกครั้งที่สอง ได้เป็นผู้ริเริ่มติดต่อกับคณะรัฐประหารและเสนอ ให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการลับขึ้นคณะหนึ่ง เรียกว่า คณะกรรมการนครสวรรค์ ในปี 2493 โดยมี พล.ต.ต.เผ่า ศรียานนท์ พล.ท.สุฤษดิ์ ธนะรัชต์ พล.ร.ท.หลวงชำนาญ อรรถคุฑ์ พล.ร.อ.ฟื้น ร.ฤทธาคณี พล.ต.ต.ลม้าย อุทยานานนท์ นายวรการ บัญชา โดยมีนาย Bird และผู้แทน CIA เป็นกรรมการ

คณะกรรมการนครสวรรค์ตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการขอความช่วยเหลือจากสหรัฐฯ เพื่อฝึกกำลังเตรียมไว้สำหรับทำการรบแบบ กองโจรหากไทยถูกรุกรานจากคอมมิวนิสต์ ซึ่งฝ่ายไทยมีความกังวลใจว่าภัยคุกคามจาก คอมมิวนิสต์จะแผ่ขยายจากประเทศเพื่อนบ้าน เข้าสู่ไทย กอปรกับขณะนั้น กองทัพไทยมี ขนาดเล็กและอาวุธไม่ทันสมัย (กำลังพล

ประมาณ 35,000)

ในขณะนั้นประเทศไทยไม่มีข้อตกลงร่วมมือทางทหารกับสหรัฐฯ และการจัดตั้งคณะที่ปรึกษาทางทหารยังต้องใช้เวลาอีกระยะหนึ่งตามขั้นตอน จึงได้ตกลงกันว่า หากการช่วยเหลือทางทหารแบบทางการจากสหรัฐฯ ยังดำเนินการไม่ได้ ก็จะจัดรูปแบบบริษัทพลเรือนใช้ชื่อว่า SEA - Supply Company มีสำนักงานตั้งอยู่ที่เมืองไมอามี รัฐฟลอริดา ดำเนินการจัดส่งครุฝึกพลเรือนและอาวุธมาทำการฝึกกระโดดร่ม และการรบแบบกองโจรให้แก่ฝ่ายไทย ผู้รับการฝึกรุ่นแรกๆ นั้น มุ่งไปที่ตำรวจ เนื่องจากพิจารณาเห็นว่าตำรวจเป็นหน่วยกำลังที่มีอยู่ทั่วทุกตำบลและอำเภอ และอยู่ใกล้ชิดประชาชนมากที่สุด ตำรวจที่จะได้รับการฝึกจึงอยู่ในฐานะที่จะช่วยฝึกฝนประชาชนที่จะเข้ามาช่วยประเทศชาติในลำดับต่อไป หลังจากนั้น จึงมีการฝึกกำลังพลทหารและข้าราชการพลเรือนมหาดไทยในระดับปลัดอำเภอ ในรุ่นหลังๆ

ตำรวจที่สำเร็จการฝึกและครุฝึกชาวอเมริกันได้เสนอให้กรมตำรวจจัดตั้งหน่วยตำรวจเพิ่มขึ้นเพื่อไปช่วยประชาชนในท้องถิ่นห่างไกลบริเวณชายแดน และได้ดำเนินการคัดเลือกผู้สำเร็จการฝึกที่ดีที่สุดจำนวน 50 คน เพื่อเป็นครุช่วยฝึกพร้อมกับครุชาวอเมริกัน และย้ายไปตั้งค่ายฝึกแห่งใหม่ที่หัวหิน ชื่อค่ายนเรศวร เมื่อปี

2496 กำลังพลที่ได้รับการฝึกอบรมด้านการสู้รบแบบกองโจรและพลร่มจำนวน 2 ปี มีมากกว่า 5000 คน ส่วนค่ายเอราวัณ ซึ่งเป็นค่ายที่ใช้ฝึกในสมัยแรกๆ นั้น ได้มอบให้กองทัพบกเป็นค่ายฝึกของกองทัพบก และได้พัฒนาเป็นศูนย์สงครามพิเศษ ในเวลาต่อมาหน่วยพลร่มตำรวจที่จัดตั้งขึ้นใหม่มีชื่อว่า หน่วยพลร่มเพิ่มเติมกำลัง (Police Parachute Reinforcement Unit : PARU) และอาจกล่าวได้ว่า หน่วยตำรวจพลร่มดังกล่าวนี้เป็นหน่วยรบพิเศษหน่วยแรกของโลกที่ถูกจัดตั้งขึ้นก่อนหน่วยรบพิเศษของสหรัฐฯ เสียอีก

นับตั้งแต่ปี 2493 เป็นต้นมานโยบายต่างประเทศของไทยถูกกำหนดโดยฝ่ายทหารเป็นส่วนใหญ่ กระทรวงการต่างประเทศต้องลดบทบาทลงมาเป็นผู้ปฏิบัติตามนโยบายที่ฝ่ายทหารกำหนดขึ้น นอกจากนั้น กระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ และสถานเอกอัครราชทูตสหรัฐฯ ประจำกรุงเทพฯ ไม่สามารถเข้ากับรัฐบาลทหารของไทยได้ดีนัก นับเป็นหนึ่งเหตุผลที่ทำให้ผู้นำทางทหารของไทยติดต่อรัฐบาลสหรัฐฯ โดยข้ามหัวเอกอัครราชทูตสหรัฐฯ แต่ติดต่อผ่านหน่วยงานสืบราชการลับ CIA แทนที่จะติดต่อผ่านกระทรวงการต่างประเทศ

ในเวลาที่ยั่วยุคความจากคอมมิวนิสต์กำลังปรากฏตัวชัดเจนมากขึ้น สหรัฐฯ ต้องการให้ไทยแสดงบทบาทเป็นปราการด่านหน้าใน

การป้องกันและต่อต้านคอมมิวนิสต์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ส่วนไทยเองก็ต้องการพึ่งสหรัฐฯในด้านอาวุธยุทธภัณฑ์ที่ทันสมัย รัฐบาลไทยในขณะนั้นมีนโยบายในการป้องกันภัยคอมมิวนิสต์และมีให้สงครามต่อต้านคอมมิวนิสต์ขยายตัวเข้ามาในไทยอันเป็นนโยบายที่สอดคล้องกับนโยบายของสหรัฐฯที่ต้องการหยุดยั้งคอมมิวนิสต์ในเวียดนามและขัดขวางการรุกคืบหน้าของคอมมิวนิสต์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ในปี 2494 CIA ได้กำหนดแผนการปฏิบัติการลับชื่อ Operation Paper เพื่อช่วยเหลือกองกำลังจีนคณะชาติที่หลงเหลือแถบมณฑลยูนนาน โดยไทยได้ร่วมกับ CIA ใช้เครื่องบินทิ้งร่มส่งเครื่องวิทยุ ปืนเล็กยาวและปืนคาร์ไบน์หลายร้อยกระบอกให้ทหารกองพลที่ 93 ของฝ่ายก๊กมินตั๋งของนายพล หลี่ มี โดยส่งให้เป็นประจำสัปดาห์ละ 5 เที่ยวบิน

ในปี 2496 สถานการณ์ทางการเมืองในอินโดจีนประสบความยุ่งยากมากขึ้น เมื่อกองกำลังของฝ่ายฝรั่งเศสถูกกองกำลังของโฮจิมินห์ขับไล่และสามารถควบคุมพื้นที่ส่วนใหญ่ในเวียดนาม แม้ว่าฝรั่งเศสจะยังคงสามารถครอบครองเมืองใหญ่ๆ บางแห่งไว้ได้ แต่เวียดนามได้รับชัยชนะในสงครามต่อต้านฝรั่งเศสในลาว และสามารถรุกคืบหน้าเข้าใกล้เมืองหลวงพระบาง สามารถตัดกองทัพฝรั่งเศสออกเป็นสองส่วน คือ

ในลาวและเวียดนาม สหรัฐฯแนะนำให้ฝรั่งเศสมอบเอกราชให้เวียดนามและให้นำทหารท้องถิ่นทำสงครามกองโจรกับทหารเวียดนามและให้ฝรั่งเศสร่วมวางแผนการรบใหม่กับสหรัฐฯ แต่ฝรั่งเศสปฏิเสธ สหรัฐฯ จึงหันมาใช้ไทยเป็นปราการในต่อต้านคอมมิวนิสต์เวียดนามทั้งทางการเมืองและการทูต

เมื่อเวียดนามรุกเข้าไปในลาว สหรัฐฯ เสนอให้ลาวทำเรื่องคัดค้านไปยัง สหประชาชาติ ผู้นำลาวเห็นด้วยแต่ถูกฝรั่งเศสระงับไว้ สหรัฐฯ จึงขอให้ไทยประท้วงแทน เนื่องจากเห็นว่า การรุกรานดังกล่าวถือเป็นการคุกคามไทยด้วย ไทยยอมตามการร้องขอ แต่ฝรั่งเศสกดดันสหรัฐฯ ว่าการกระทำดังกล่าวจะกระทบความสัมพันธ์ฝรั่งเศสกับสหรัฐฯ ทำให้เรื่องดังกล่าวถูกยับยั้งไว้

สหรัฐฯ เห็นว่านอกจากการเสริมสร้างให้ไทยมีบทบาทด้านการทูตในภูมิภาคนี้แล้ว จำเป็นต้องสร้างกำลังทหารไทยให้มีความเข้มแข็งเพื่อให้เป็นฐานในการปฏิบัติการของทหารสหรัฐฯ ในอินโดจีนด้วย ดังนั้น ในขั้นต้น จึงมีการเปลี่ยนแปลงตัวเอกอัครราชทูตสหรัฐฯ ประจำไทยเพื่อเพิ่มบทบาททางทหาร ขณะเดียวกันระงับข้อขัดแย้งระหว่างสถานเอกอัครราชทูตสหรัฐฯ กับหน่วยสืบราชการลับ CIA บุคคลที่ได้รับการคัดเลือก คือ นาย Donovan

อดีตหัวหน้าหน่วย O.S.S. ในระหว่างสงครามโลกครั้งที่สอง โดยมอบหมายให้ควบคุมดูแลการช่วยเหลือด้านเศรษฐกิจผ่านองค์การบริหารปฏิบัติการในต่างประเทศ (Foreign Operation Administration - FOA.) สำนักข่าวสารอเมริกัน (USIS) และ CIA รวมทั้งการเพิ่มความช่วยเหลือทางทหารด้วย ทั้งนี้ นาย Donovan สามารถติดต่อกับประธานาธิบดีสหรัฐฯ ได้โดยตรง

นาย Donovan เริ่มดำเนินการตามแผนต่อต้านคอมมิวนิสต์โดยวิธีการสงครามจิตวิทยา โดยขยายสำนักข่าวสารอเมริกันไปทั่วประเทศ จัดตั้งกรรมการผสมไทย - สหรัฐฯ เกี่ยวกับสงครามจิตวิทยา เพื่อให้รู้ถึงจุดมุ่งหมายและเทคนิควิธีการของคอมมิวนิสต์ เผยแพร่เอกสารผ่านหนังสือพิมพ์ วัดวาอาราม มหาวิทยาลัย วิชยุ และหนังสือพิมพ์ การอบรมเผยแพร่นี้ทำผ่านการฝึกอบรมทางทหาร และวัฒนธรรม ในส่วนของความช่วยเหลือทางด้านเศรษฐกิจ นั้น สหรัฐฯ เห็นว่า พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือแห่งแล้ง ประชาชนยากจน ไม่มีถนนติดต่อถึงกัน จึงเสนอให้สร้างถนนมิตรภาพจากสระบุรีไปยังโคราช เพื่อเชื่อมภาคกลางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และสร้างทางจากโคราชไปยังชายแดนไทย-ลาว ทุ่มเทงบประมาณความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจให้กับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

มากกว่าภาคอื่นๆ นาย Donovan เห็นว่า ตำรวจควรเพิ่มกำลังพลฝึกให้มีกิจกรรมต่างๆ เพราะเป็นกำลังสำคัญที่จะต่อสู้กับคอมมิวนิสต์ได้ดีที่สุด และเสนอให้มีการจัดตั้งตำรวจตระเวนชายแดนขึ้นในปี 2496 ภายหลังจากการตรวจเยี่ยมชายแดนด้านจังหวัดนครพนมและมีกระสุนปืนใหญ่ของเวียดมินห์ยิงเข้ามาที่เมืองท่าแขก - นครพนม ทั้งนี้ เพราะภายใต้ข้อตกลงไทย-ฝรั่งเศส ไม่อนุญาตให้กองกำลังทหารของไทยสามารถเข้าไปรัศมี 25 กิโลเมตร จากพรมแดนที่ติดต่อกับอินโดจีน

ในปี 1960 ภายหลังจากคอมมิวนิสต์เวียดมินห์ประสบความสำเร็จในการขับไล่ฝรั่งเศสออกจากอินโดจีน เวียดมินห์ภายใต้การสนับสนุนจากคอมมิวนิสต์จีนและสหภาพโซเวียต ได้รุกคืบหน้าเพื่อเข้าครอบงำลาว กัมพูชาและเวียดนามใต้ สหรัฐฯจึงเห็นความจำเป็นในการก่อตั้งองค์การป้องกันร่วมกันแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEATO) ประจวบกับรัฐบาลไทยมีนโยบายที่จะดำเนินการป้องกันการแทรกซึมของคอมมิวนิสต์เข้าสู่ประเทศไทย และผลักดันสงครามต่อต้านคอมมิวนิสต์ให้ออกไปจากประเทศไทย ซึ่งในปีนั้นเอง มีเหตุการณ์สำคัญคือ การรัฐประหารของนายพลกองแล ทหารลาวฝ่ายเป็นกลางซึ่งเปิดโอกาสให้ฝ่ายคอมมิวนิสต์เวียดนามและขบวนการประเทศลาว (พรรค

คอมมิวนิสต์ลาว) อ้างเป็นเหตุในการต่อสู้เพื่อเปลี่ยนแปลงการปกครองในลาว ดังนั้น รัฐบาลไทยจึงตัดสินใจที่จะสนับสนุนสหรัฐฯ ในการป้องกันมิให้คอมมิวนิสต์ครอบครองลาว

นอกจากการเสนอให้มีการจัดตั้งตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกรมตำรวจ แล้ว นาย Donovan ยังมีความเห็นว่าไทยควรจะต้องมีการปรับปรุงกิจการข่าวกรองในระดับชาติและได้ให้เจ้าหน้าที่อาวุโสของ CIA มาช่วยจัดตั้งกรมประมวลราชการแผ่นดิน (ซึ่งทำหน้าที่คล้ายกับ CIA) สหรัฐฯได้ส่งเจ้าหน้าที่อาวุโสมาสองคนเพื่อช่วยก่อตั้งหน่วยข่าวกรอง ในระยะแรกนั้นได้มีการศึกษาว่า สหรัฐฯมีการแยกหน่วยข่าวภายในประเทศและต่างประเทศออกจากกัน แต่ปัญหาของไทยมีลักษณะพิเศษ จึงเห็นว่าในระยะแรกควรที่จะจัดตั้งหน่วยข่าวกรองต่างประเทศและหน่วยต่อต้านการข่าวกรองไว้ในองค์กรเดียวกัน และดำเนินการก่อตั้งเมื่อปี 2497 ในระยะเริ่มแรกมี พล.ต.อ.เผ่า ศรียานนท์ อธิบดีตำรวจเป็นอธิบดีกรมประมวลราชการแผ่นดินคนแรกและมีการนำเอากำลังพลตำรวจสันติบาลมาดำรงตำแหน่งสำคัญๆ ในกรมประมวลราชการแผ่นดินด้วย อย่างไรก็ตาม ภายหลังจากการปฏิวัติของจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เมื่อปีพ.ศ. 2500 จอมพลสฤษดิ์ ได้กระทำการปรับปรุงการทำงานของกรมประมวลราชการ

แผ่นดิน ปลด พล.ต.อ.เผ่า ออกจากตำแหน่งอธิบดีกรมประมวลราชการแผ่นดิน และสอบถามเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มาช่วยปฏิบัติราชการ กรมประมวลราชการแผ่นดิน ว่า ผู้ใดประสงค์ที่จะทำงานที่กรมตำรวจหรือกรมประมวลราชการแผ่นดิน ให้เลือกได้ทางเดียว ห้ามการสวมหมวกสองใบ และส่งตัวนายตำรวจจำนวนมากกลับกองบังคับการตำรวจสันติบาล

กรมประมวลราชการแผ่นดินได้จัดตั้งตามพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบกรมประมวลราชการแผ่นดิน ทบวงคณะรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง ในสำนักคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2497 ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเล่ม 71 ตอนที่ 9 ลงวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2497 พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ให้ใช้บังคับได้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2497) ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็น **กรมประมวลข่าวกลาง** ตามความในมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2502 ซึ่งประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 76 ตอนที่ 110 วันที่ 1 ธันวาคม 2502 หน้า 595

ในช่วงเริ่มแรกหน่วยงานในสังกัดกรมประมวลราชการแผ่นดิน มี 6 กอง ต่อมาได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมส่วนราชการภายใน เนื่องจาก การเบิกจ่ายเงินและพัสดุต้องขอเบิกจากกอง

คลังทบวงคณะรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง ทำให้ไม่ได้รับความสะดวก ตลอดจนการฝึกอบรมสงครามจิตวิทยาในขณะนั้น เป็นภารกิจสำคัญของกรมประมวลราชการแผ่นดิน จึงได้ตั้งแผนกคลังและแผนกวิทยาการและการอบรมขึ้นในสำนักเลขาธิการกรมและตั้งกองประมวลราชการฯ ที่ 7 ขึ้นอีกหนึ่งกอง

ในระยะเริ่มแรก พล.ต.อ.เผ่า ศรียานนท์ อธิบดีกรมตำรวจดำรงตำแหน่งเป็นอธิบดีกรมประมวลราชการแผ่นดินอีกตำแหน่งหนึ่ง ตั้งแต่ 15 มกราคม 2497 ตามประกาศสำนักคณะรัฐมนตรี ลงวันที่ 17 มกราคม 2497 และได้พ้นจากตำแหน่งอธิบดีกรมประมวลราชการแผ่นดิน เพราะขอลาออก เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2500 ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 69/2500 ลงวันที่ 18 กันยายน 2500 (รวม 3 ปี 8 เดือน) ส่วนตำแหน่ง รองอธิบดีกรมประมวลราชการแผ่นดินฝ่ายไทยในระยะแรก คือ พล.ต.ต.จำเนียร วาสนะสมสิทธิ์ (12 ตุลาคม 2497 - 1 มีนาคม 2498) และต่อมาเป็น พล.ต.ต.หลวงสนิทตุลยารักษ์ (1 มีนาคม 2498 - 1 ตุลาคม 2505) รองอธิบดีกรมประมวลราชการแผ่นดินฝ่ายต่างประเทศคนแรก คือ นายบุญย์ เจริญชัย (11 ตุลาคม 2497 - 5 มกราคม 2500) และย้ายกลับไปปฏิบัติราชการ ณ กระทรวงการต่างประเทศซึ่งเป็นต้นสังกัดเดิม ส่วนรองอธิ-

บดีกรมประมวลราชการแผ่นดินอีกท่านหนึ่ง ต่อจากนายบุญย์ คือ พล.อ.อ.สิทธิ เศรษฐศิลา (5 มกราคม 2500 - 1 มกราคม 2503) ซึ่งได้มาช่วยราชการอยู่ก่อนแล้วในตำแหน่งหัวหน้ากอง 4

ส่วนราชการและข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ที่สำคัญ

กอง 1 จัดตั้งขึ้นพร้อมกับการจัดตั้งกรมประมวลราชการแผ่นดิน เมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2497 ตามพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบกรมประมวลราชการแผ่นดิน ทบวงคณะรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง ในสำนักคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2497

เนื่องจากการรักษาความลับของทางราชการ แต่เดิมได้ถือปฏิบัติกันมาโดยยังไม่ได้วางระเบียบไว้เป็นมาตรฐาน ฉะนั้นเพื่อให้การป้องกันรักษาความลับของทางราชการได้ดำเนินอย่างกว้างขวางและมีประสิทธิภาพ ประกอบกับประเทศไทยได้เข้าร่วมในสนธิสัญญาการป้องกันร่วมกันกับมิตรประเทศ จำเป็นต้องวางระเบียบให้ได้มาตรฐาน ซึ่งมิตรประเทศถือปฏิบัติอยู่ด้วย คณะรัฐมนตรีจึงได้ลงมติให้ส่วนราชการต่างๆ ปฏิบัติตามระเบียบสำนักคณะรัฐมนตรีว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. 2499 และในระเบียบนี้ข้อ 112

ระบุข้อความดังนี้

ให้กรมประมวลราชการแผ่นดินทำหน้าที่

องค์การรักษาความปลอดภัยแห่งชาติตามระเบียบนี้ และให้มีหน้าที่แนะนำช่วยเหลือ ให้ส่วนราชการปฏิบัติตามระเบียบนี้ต่อไปกรมประมงราชการแผ่นดินจึงมอบหมายหน้าที่ให้กองประมงราชการที่ 1 ทำหน้าที่เป็นกองรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ ดำเนินการในฐานะเป็นองค์การรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ ในนามของกองประมงราชการแผ่นดิน

ในระยะเริ่มแรก หัวหน้ากอง 1 คือ พ.ต.ท. อรรถนพ พุกประยูร สำนักงานตั้งอยู่ที่ วังรัตนนาถ ถนนเศรษฐศิริ ข้าราชการที่ดำรงตำแหน่งที่ควรบันทึกไว้ คือ ผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้ากอง 1 ตั้งแต่ต้น

1. พ.ต.ท.อรรถนพ พุกประยูร ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2497

2. พ.ต.ท.ชูลิต ปราณี่ประชาชน ตั้งแต่วันที่ 5 มกราคม 2500

3. พ.ต.อ.ชัช ชวางกูร ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2503

การเปลี่ยนแปลงในระยะต่อมา

ภายหลังการปฏิวัติเมื่อ 16 กันยายน 2500 ได้มีการเปลี่ยนแปลงในด้านตัวบุคคลบ้างคือ คือ พล.ท.รัศมี รัชนิวัติ มาดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมประมงราชการแผ่นดินแทน พล.ต.อ. เผ่า ศรียานนท์ ส่วน พ.ต.ท.ชูลิต ปราณี่ประชาชน ได้ขอย้ายกลับกรมตำรวจ กรมประมงราชการ

แผ่นดินจึงได้ขอยืมตัว พ.อ.ประเสริฐ โมกชะสมิต จากกรมข่าวทหารบก กระทรวงกลาโหม มาช่วยราชการในตำแหน่งหัวหน้ากองประมงราชการที่ 1

ต่อมาได้มีการปฏิวัติอีกครั้งหนึ่ง เมื่อ 20 ตุลาคม 2501 กองบัญชาการคณะปฏิวัติได้ปรับปรุงการบริหารงานในด้านการประมงข่าวให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยตั้งเป็นสำนักงานประมงข่าวกลางขึ้นกับกองบัญชาการคณะปฏิวัติ และแต่งตั้งให้อธิบดีกรมประมงราชการแผ่นดินเป็นหัวหน้าสำนักงานประมงข่าวกลาง สำนักงานนี้ใช้สถานที่ของกรมประมงราชการแผ่นดินเป็นสำนักงานกลางส่วนตัวบุคคลนั้น ใช้เจ้าหน้าที่กรมประมงราชการแผ่นดิน และเจ้าหน้าที่บางคนที่ขอตัวจากกรมตำรวจ กระทรวงกลาโหม และกระทรวงการต่างประเทศ

เนื่องจากได้มีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับลงวันที่ 5 ธันวาคม 2502 แบ่งส่วนราชการจากกรมประมงราชการแผ่นดินเป็นกรมประมงข่าวกลาง จึงได้สืบเปลี่ยนหน้าที่ราชการเสียใหม่ โดยโอนราชการในกองประมงราชการที่ 1 เป็น กอง 2 กรมประมงข่าวกลาง โดยให้หัวหน้ากองหรือผู้รักษาราชการ ตลอดจนข้าราชการและลูกจ้าง ซึ่งได้รับแต่งตั้งและมอบหมายหน้าที่ให้ปฏิบัติราชการอยู่แล้วใน

กอง 1 ไปปฏิบัติหน้าที่ต่อไปเช่นเดิม ในกอง 2 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2503 เป็นต้นไป

กองประมวลราชการที่ 1 จึงได้เปลี่ยนชื่อเป็น กอง 2 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2503

พ.ต.ต.ยงสุข กมลลาสน์ ได้รับการแต่งตั้งให้รักษาการในตำแหน่งหัวหน้ากอง 2 เนื่องจาก พ.อ.ประเสริฐ โมกขะสมิต ได้รับคำสั่งจากกระทรวงกลาโหมให้กลับไปปฏิบัติราชการ ทางศูนย์รักษาความปลอดภัยแต่เพียงตำแหน่งเดียว

ในระหว่างที่ดำรงตำแหน่งหัวหน้ากอง 2 ได้ปรับปรุงการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และจากผลงานที่ผ่านมาปรากฏว่า ได้มีการสืบสวนและจับกุมบุคคลในคดีอาชกรรมที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงปลอดภัยของประเทศชาติ ส่วนงานด้านตรวจสอบประวัติได้ขยายขอบเขตให้กว้างขวางออกไปตามโครงการรักษาความปลอดภัยที่ 1/2511 และขณะนี้ได้เปิดการอบรมข้าราชการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคตามหลักสูตรการรักษาความปลอดภัยที่กรมประมวลข่าวกลางร่วมกับคณะกรรมการร่างระเบียบ รปภ. ซึ่งจะต้องดำเนินการต่อไปตามโครงการระยะยาว

กอง 3 กรมประมวลข่าวกลาง มี พ.ต.ท. พจน์ ภาชนะนนท์ ดำรงตำแหน่งหัวหน้ากองเป็นคนแรก ตามคำสั่งแต่งตั้งของนายกรัฐมนตรีจอมพล ป. พิบูลสงคราม ในคำสั่งที่ 49/2497 สั่ง

ณ วันที่ 28 เมษายน 2497 และคำสั่งที่ ล. 5/2497 โดยเลขาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง มีคำสั่งแต่งตั้งให้ ร.ต.อ.ชูลิต ปรานีประชาชน ข้าราชการสังกัดกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยหัวหน้ากองประมวลราชการที่ 3

ในระยะเริ่มแรกที่ตั้งกรมฯ กองประมวลราชการที่ 3 ยังไม่ได้บรรจุข้าราชการอันเป็นส่วนหนึ่งของกองนี้ และเข้าใจว่า งานของกองนี้มีส่วนสัมพันธ์กับงานของตำรวจสันติบาล หน่วยสืบสวนพิเศษ ซึ่งทางกรมตำรวจจัดตั้งขึ้นเพื่อทำงานเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวของคอมมิวนิสต์อยู่แล้ว ซึ่งในขณะนั้นอธิบดีกรมประมวลราชการแผ่นดินคนแรกก็เป็นคนๆ เดียวกับอธิบดีกรมตำรวจ คือ พ.ต.อ. เผ่า ศรียานนท์ จึงได้นำเอางานของกองประมวลราชการที่ 3 ไปฝากไว้กับหน่วยสืบสวนพิเศษสันติบาล โดยใช้อัตรากำลังของตำรวจในหน่วยนั้นปฏิบัติงานของกองนี้

- แผนก 1 พ.ต.ต. กระแสร์ อุณหสุวรรณ เป็นหัวหน้า
- แผนก 2 พ.ต.ต. อารีย์ กรีนบุตร เป็นหัวหน้า
- แผนก 3 พ.ต.ต. สันทัต ธนะภูมิ เป็นหัวหน้า
- แผนก 4 ร.ต.อ. สำเริง ร่วมสมัคร์ เป็นหัวหน้า

แผนก 5 ร.ต.อ. สมศักดิ์ ชีรานนท์
เป็นหัวหน้า

แผนก 6 พ.ต.ต. สมสุข กักร
เป็นหัวหน้าแผนก

เหตุการณ์หลังจากการปฏิวัติรัฐประหาร
ครั้งสุดท้ายแล้ว กองประมวลราชการที่ 3 ได้มี
การแต่งตั้งหัวหน้ากองใหม่ คือ พ.อ.บุญมาก
เทศบุตร (ยศในขณะนั้น) และต่อมาทางกรม
ตำรวจต้องการสถานที่ตั้งหน่วยสืบสวนพิเศษ
สันติบาลไปใช้งานของตำรวจโดยเฉพาะ ประจวบ
กับในขณะนั้น สถานที่ทำงานของกองที่ทำงาน
อยู่ในปัจจุบันสร้างเสร็จ จึงได้ขนย้ายเอกสาร
และหน่วยงานของกองมาอยู่ที่ตึกสร้างใหม่
3 ชั้น ในวังปารุสกวัน เมื่อปี 2501 ส่วนเจ้าหน้าที่
ที่ตำรวจที่ช่วยปฏิบัติงานของกองอยู่แต่เดิมก็ได้
ติดตามมาช่วยปฏิบัติงานของกองนี้ต่อไปด้วย

ในระหว่างที่ พ.อ.บุญมาก เทศบุตร ได้
เข้ามารับตำแหน่งหัวหน้ากองนั้น ได้ย้ายกอง 5
มารวมกับกอง 3 จึงเรียกกองนี้ว่า กอง 3 - 5

ต่อมาทางกรมตำรวจต้องการอัตรากำลัง
ของตำรวจที่มาช่วยปฏิบัติงานของกอง 3 คืบ
และในห้วงระยะนี้กรมตำรวจได้ให้โอกาสแก่
ตำรวจที่ทำงานอยู่กองนี้ หากสมัครใจจะขอโอน
เป็นข้าราชการฝ่ายพลเรือน ก็อนุมัติให้โอนได้
ถ้าไม่สมัครใจจะโอนก็ให้กลับคืนสังกัดเดิม

เหตุการณ์ระยะนี้เป็นระยะที่มีความ

สำคัญไม่น้อย เพราะงานต่างๆ ที่ตรวจทำล้วน
แต่เป็นงานที่สำคัญทั้งสิ้นเมื่อจะละมือไปย่อม
ต้องได้ผู้มีความรู้ความสามารถเข้ามาดำเนิน
งานแทน งานต่างๆ จึงจะดำเนินไปด้วยดี ด้วย
เหตุนี้ทางกรมฯ จึงได้ขอยืมข้าราชการทหารใน
กองทัพบก และกองทัพอากาศที่มีประสบการณ์
ดีมีความชำนาญในด้านการข่าวมาแล้วเป็น
อย่างดีเข้ามาช่วยรับงานในกอง 3

อดีตข้าราชการกอง 3 ที่สำคัญและ
ต่อมาได้ก้าวหน้าในอาชีพราชการและประสบ
ความสำเร็จในหน้าที่การงานสำคัญต่อประเทศ
ชาติที่ควรบันทึกไว้ มีดังนี้

1. นายพงษ์ สารสิน เป็นผู้ช่วยหัวหน้า
กอง 3 และต่อมาขอลาออกจากราชการเพื่อ
ประกอบอาชีพส่วนตัว

2. นายปิยะ จักกะพาก ย้ายจากรักษา
การหัวหน้ากอง 4 มาเป็นผู้ช่วยหัวหน้ากอง 3
ต่อมาได้ดำรงตำแหน่งเป็นอธิบดีกรมประมวล
ข่าวกลางและผู้อำนวยการสำนักข่าวกรอง
แห่งชาติคนแรก

3. นายปองพล อติเรกสาร ดำรงตำแหน่ง
หัวหน้าแผนก 5 กอง 3 ต่อมาได้ขอลาออกจาก
ราชการเพื่อประกอบอาชีพส่วนตัว

การแบ่งส่วนราชการกอง 4 ตาม
กฎหมายในครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2497 กล่าวได้แต่
เพียงว่า กองประมวลราชการที่ 4 แบ่งออกเป็น

4 แผนก คือ แผนก 1 แผนก 2 แผนก 3 และแผนก 4 แต่ทางด้านปฏิบัติภายในกรม กองประมวลราชการที่ 4 เป็นกองการเมืองต่างประเทศนอกเอเชีย ให้ประมวลและรายงานเกี่ยวกับองค์การด้วย แผนก 1 รับผิดชอบองค์การ สปอ. และแอนซัส แผนก 2 องค์การสหประชาชาติและองค์การรัฐอเมริกัน แผนก 3 องค์การสนธิสัญญาออร์ซอ และคณะมนตรีความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจของประเทศคอมมิวนิสต์ แผนก 4 องค์การเนโท และตลาดร่วมยุโรป แผนก 5 องค์การเอกภาพแอฟริกา ข้าราชการที่สำคัญ อาทิ

1. น.ท.สิทธิ เศวตศิลา ได้รับแต่งตั้งเป็นหัวหน้ากองประมวลราชการที่ 4 คนแรก เมื่อ 28 เมษายน 2497 ต่อมาได้รับคำสั่งให้ไปรักษาการในตำแหน่งรองอธิบดีกรมประมวลราชการแผ่นดิน (ฝ่ายต่างประเทศ) เมื่อ 5 มกราคม 2500 ต่อมาได้ย้ายกลับไปปฏิบัติราชการ ณ กองทัพอากาศ และได้รับโปรดเกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ และองคมนตรีในที่สุด

2. นายปิยะ จักกะพาก หัวหน้าแผนก 3 กอง 4 รักษาราชการแทนในตำแหน่งหัวหน้ากอง 4 ซึ่งไปปฏิบัติราชการที่ สปอ. ตั้งแต่ 27 กรกฎาคม 2503 และย้ายไปเป็นหัวหน้ากอง 3

ตั้งแต่ 14 ธันวาคม 2503

3. นายสุวิทย์ สุทธานุกุล หัวหน้าแผนก 1 กอง 4 รักษาราชการแทนในตำแหน่งหัวหน้ากอง 4 ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2505 จนถึงวันที่ 15 ตุลาคม 2506 ต่อมาได้โอนไปปฏิบัติราชการสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ และดำรงตำแหน่งสำคัญก่อนเกษียณอายุราชการ คือ เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ

4. นายสมปอง ประจวบเหมาะ ได้รับแต่งตั้งเป็นหัวหน้ากอง 4 เมื่อ 1 ตุลาคม 2506 และได้ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมประมวลข่าวกลางในเวลาต่อมา

กอง 5 ได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกาการจัดวางระเบียบกรมประมวลราชการแผ่นดิน ทบวงคณะรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง ในสำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. 2497 เรียกชื่อว่า กองประมวลราชการที่ 6 กรมประมวลราชการแผ่นดิน ต่อมาเมื่อ 1 มกราคม 2503 ได้มีการเปลี่ยนหน้าที่กองต่างๆ ใหม่ตามคำสั่งกรมประมวลข่าวกลาง ที่ 65/2502 ลงวันที่ 30 ธันวาคม 2502 ให้โอนราชการกองประมวลราชการที่ 6 กรมประมวลราชการแผ่นดินไปประจำกอง 5 กรมประมวลข่าวกลาง ข้าราชการที่สำคัญ อาทิ

ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง หัวหน้ากอง 5

1. พ.อ.บุญมาก เทศบุตร ดำรงตำแหน่ง
หัวหน้ากอง 5 ตั้งแต่ 1 มกราคม 2503

2. นายสมปอง ประจวบเหมาะ รักษา
การในตำแหน่งหัวหน้ากอง 5 ตามคำสั่งที่ 66/
2504 ลงวันที่ 16 ตุลาคม 2504 และแต่งตั้ง
ให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้ากอง 5 ตั้งแต่ 26 ตุลาคม
2505 แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้ากอง 4
ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2506 ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้
รักษาการในตำแหน่งหัวหน้ากอง 5 อีกตำแหน่ง
หนึ่งตามคำสั่งกรมฯ ที่ 81/2506 ลงวันที่ 16
ตุลาคม 2506

3. นายธนู ชลารักษ์ ดำรงตำแหน่ง
หัวหน้ากอง 5 ตั้งแต่ 1 มิถุนายน 2509 พ้น
จากตำแหน่งหัวหน้ากอง 5 เมื่อ 1 เมษายน
2511 ไปดำรงตำแหน่งพนักงานชาวเอกประจำ
กรมฯ ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 69/
2511 ลงวันที่ 4 เมษายน 2511

4. นายสมปอง ประจวบเหมาะ ดำรง
ตำแหน่งหัวหน้ากอง 5 ตามคำสั่งสำนักนายก
รัฐมนตรีที่ 124/2512 ลงวันที่ 17 มิถุนายน
2512 ตั้งแต่ 1 กรกฎาคม 2512

กอง 6 ในปลายปี พ.ศ. 2499 กรมประ
มวลาชการแผ่นดินได้ปรับปรุงงานในหน้าที่
ของแต่ละกองใหม่ เพื่อความเหมาะสมเป็น

การภายใน กอง 6 ได้แยกฝ่ายวิชาการออก
เป็นส่วนหนึ่งต่างหาก และใช้ชื่อส่วนงานใหม่นี้
ว่า “กองประมวลราชการที่ 2”

พ.ศ. 2502 ได้มีการจัดระเบียบราชการ
ใหม่และกรมประมวลราชการแผ่นดินได้เปลี่ยน
ชื่อเป็น “กรมประมวลข่าวกลาง” ตามความใน
มาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการ
สำนักนายกรัฐมนตรี (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2502 และ
ได้จัดระเบียบการแบ่งส่วนราชการขึ้นใหม่ตาม
ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ 5 ธันวาคม
2502 ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 2 ธันวาคม 2502
สำหรับกองประมวลราชการที่ 2 ตามคำสั่ง
กรมประมวลข่าวกลางที่ 65/2502 ลงวันที่ 30
ธันวาคม 2502 “ให้โอนราชการในกองประมวล
ราชการที่ 2 กรมประมวลราชการแผ่นดินไป
ประจำกอง 6 กรมประมวลข่าวกลาง” ตั้งแต่
วันที่ 1 มกราคม 2503 กอง 6 จึงได้ถือกำเนิด
ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

กอง 6 มีหน้าที่ช่วยเหลือในลักษณะ
บริการทางเทคนิคให้แก่ทุกกองของกรม อำนวย
การอบรมเจ้าหน้าที่ของกรมในวิทยาการทาง
เทคนิคและการสื่อสาร วางข่าวการสื่อสารติดต่อ
จุดสำคัญต่าง ๆ รับฟังข่าววิทยุต่างประเทศเพื่อ
แจกจ่ายให้แก่กองต่าง ๆ และส่วนราชการที่
เกี่ยวข้องจัดหาและซ่อมบำรุงเครื่องมือและ
อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการหาข่าว แบ่งส่วน

ราชการออกเป็น 4 แผนก ข้าราชการที่สำคัญ
อาทิ

1. พ.อ.บันเทิง อมาตยกุล ผู้บังคับกอง
พันทหารสื่อสาร กองบัญชาการทหารบก กระ
ทรวงกลาโหม ซึ่งมาช่วยราชการกรมประมวล
ข่าวกลาง ตามมติคณะรัฐมนตรีให้ดำรงตำแหน่ง
หัวหน้ากอง 6 ตามคำสั่งกรมที่ 57/2505 ลง
วันที่ 4 ตุลาคม 2505 ต่อมาในปี 2510 ได้รับ
แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประจำกรม ตามคำสั่ง
สำนักนายกรัฐมนตรีที่ 24/2510 ลงวันที่ 31
ม.ค. 2510 และได้รับแต่งตั้งให้รักษาการใน
ตำแหน่งหัวหน้ากอง 6 อีกตำแหน่งหนึ่ง ตาม
คำสั่งกรมที่ 10 / 2510 ลงวันที่ 7 ก.พ. 2510

2. นายชัยสิทธิ์ ท่าราบ ข้าราชการ
พลเรือนสามัญชั้นโท อันดับ 3 หัวหน้าแผนก 3
กอง 6 สอบคัดเลือกเลื่อนชั้นเป็นข้าราชการ

พลเรือนสามัญชั้นเอก ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้ากอง 6 ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 115/2510 ลงวันที่ 6 มิถุนายน 2510 ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2510 ทั้งหมดที่เขียนมาเป็นเพียงประวัติโดยสังเขปของการก่อตั้งกรมประมวลราชการแผ่นดิน ต่อมาได้พัฒนามาเป็นสำนักข่าวกรองแห่งชาติ อันเป็นการเขียนจากความทรงจำ ซึ่งอาจจะมี การตกหล่นผู้ที่เกี่ยวข้องที่สำคัญอีกหลายท่าน ที่ไม่ได้เอ่ยนาม ข้อเขียนนี้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ในการจัดทำหนังสือ 50 ปี “สำนักข่าวกรองแห่งชาติ” ได้ขอให้ข้าพเจ้าเขียนความทรงจำ เกี่ยวกับการก่อตั้งกรมประมวลราชการแผ่นดิน ในฐานะที่ข้าพเจ้าเคยมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ช่วงระยะเวลาหนึ่งกับกรมประมวลราชการแผ่นดิน

นายพงษ์ สารสิน

พลอากาศเอกสิทธิ เสวตศิลา

นายพล พอล อดิเรกสาร

ศาสตราจารย์ ดร.กระมล ทองธรรมชาติ

ศาสตราจารย์ ดร.กระมล ทองธรรมชาติ เกิดเมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม พ.ศ. 2478 ที่ อ.บางปลาม้า จ.สุพรรณบุรี อายุ 68 ปี สมรสกับนางชุใจ ทองธรรมชาติ อดีตข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ มีบุตรชาย 2 คน และบุตรสาว 3 คน

สำเร็จการศึกษารัฐศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับสอง) จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นิติศาสตรบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยโอเบอร์ลิน มลรัฐโอไฮโอ (ได้รับทุนฟูลไบรท์) และรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยเวอร์จิเนีย สหรัฐอเมริกา รวมทั้งศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

รับราชการที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อกรกฎาคม พ.ศ. 2499 ในตำแหน่งอาจารย์ตรี ประจำคณะรัฐศาสตร์ และมีความเจริญก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ตามลำดับ จนได้รับแต่งตั้งเป็นระดับศาสตราจารย์เมื่อปี พ.ศ. 2517 และดำรงตำแหน่งคณบดีคณะรัฐศาสตร์ ระหว่างปี พ.ศ. 2517-2525 รวม 2 สมัย หลังจากนั้นในปี พ.ศ. 2525 เป็นศาสตราจารย์ ระดับ 11 ก่อนที่จะได้รับแต่งตั้งให้รักษาการในตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี จนถึง พฤษภาคม พ.ศ. 2526 จึงลาออกจากราชการไปรับตำแหน่งรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

ด้านการเมืองเคยดำรงตำแหน่งสำคัญต่างๆ ในรัฐบาล ฯพณฯ พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ ระหว่างปี พ.ศ. 2523 -2529 ได้แก่ ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี หัวหน้าคณะที่ปรึกษานายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง และการบริหาร และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ตามลำดับ ส่วนตำแหน่งทางด้านนิติบัญญัติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2516 เป็นต้นมาได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยหลายฉบับ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สมาชิกวุฒิสภา จนกระทั่งปี พ.ศ. 2539 เป็นรองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ ฉบับปฏิรูปการเมืองที่บังคับใช้อยู่ในขณะนี้

ปัจจุบันดำรงตำแหน่งผู้บริหารระดับสูงในองค์กรอิสระคือ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตั้งแต่ มีนาคม พ.ศ. 2546 เป็นต้นมา ซึ่งก่อนหน้านี้นี้เคยเป็นตุลาการศาลปกครองสูงสุด และตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตามลำดับ

กรมประมวลข้าวกลางกลายเป็นสำนักข้าวกรองแห่งชาติ

โดย ศาสตราจารย์ ดร.กระมล ทองธรรมชาติ

* กรมประมวลข้าวกลางเป็นหน่วยงานการข้าวและความมั่นคงได้รับการก่อตั้งสมัยรัฐบาลจอมพล ป.พิบูลสงคราม และมีส่วนเกี่ยวข้องอย่างมากกับการดูแลรักษาความมั่นคงภายในประเทศดังที่หลายท่านได้ทราบมาอย่างดีอยู่แล้ว ผลงานในอดีตของกรมประมวลข้าวกลางหรือสำนักข้าวกรองแห่งชาติ ได้มีการกล่าวถึงในหลายวาระและโอกาส และในหนังสือเล่มนี้เองก็ได้มีการนำเสนอพอสมควร แต่เชื่อหรือไม่ว่า กรมประมวลข้าวกลางในอดีตก่อนหน้าที่จะเปลี่ยนมาเป็นสำนักข้าวกรองแห่งชาตินั้น ไม่มีกฎหมายรองรับการปฏิบัติหน้าที่ใดๆ เลย

การจัดตั้งกรมประมวลราชการแผ่นดินซึ่งต่อมาได้วิวัฒนาการและเปลี่ยนชื่อเป็นกรมประมวลข้าวกลาง นั้น เป็นการจัดตั้งและแบ่งส่วนราชการตามคำสั่งของฝ่ายบริหารหรือรัฐบาลของจอมพล ป.พิบูลสงคราม โดยใช้พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการ อาศัยอำนาจฝ่ายบริหารซึ่งในสมัยนั้นเป็นอำนาจที่เบ็ดเสร็จ เนื่องจากเป็น รัฐบาลทหาร ไม่มีพรรคฝ่ายค้านที่เข้มแข็ง ไม่มีการท้วงติงหรือ

ตรวจสอบจากสื่อมวลชน และยังไม่มีการชี้แจงอย่างชัดเจนว่าเหตุใดจึงไม่มีกฎหมายรองรับการก่อตั้งกรมประมวลราชการแผ่นดินฉบับนี้ แต่หากจะกล่าววาทะราชการมีความจำเป็นเร่งด่วน ในการที่จะต้องมีหน่วยงานการข้าวที่เป็นมืออาชีพขึ้นมาเพื่อรองรับงานด้านการข้าวและความมั่นคงก็จะมีผิดนัก เพราะในขณะนั้นประเทศไทยกำลังเผชิญหน้ากับภัยคุกคามจากการแผ่ขยายของลัทธิคอมมิวนิสต์ที่ได้รับอิทธิพลจากจีนเข้าสู่ประเทศไทย และมีเหตุผลสนับสนุนอีกด้านหนึ่ง คือ กำลังพลที่นำมาประกอบการจัดตั้งเป็นกรมประมวลราชการแผ่นดินในยุคแรก นั้น เกือบทั้งหมดเป็นข้าราชการที่ยืมตัวมาจากกรมตำรวจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งตำรวจสันติบาล โดยมีข้าราชการทหารมาร่วมทำงานด้วยบางส่วน ยิ่งไปกว่านั้น ข้าราชการตำรวจที่มาร่วมงานในกรมประมวลราชการแผ่นดินยังมีตำแหน่งหลักอยู่ในกรมตำรวจ กล่าวคือ เมื่อทำการสืบสวนเกี่ยวกับบุคคลที่เป็นภัยแล้ว ก็ใช้ตำแหน่งหน้าที่ในกรมตำรวจดำเนินการจับกุมเบ็ดเสร็จ ดังนั้น อาจจะเป็นไปได้ว่า ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้

ละเอียดการตรวจหมายจัดตั้งกรมประมวลราชการ
แผ่นดิน*

การปฏิบัติของกรมประมวลข่าวกลาง
ที่สืบต่อเนื่องงานของกรมประมวลราชการ
แผ่นดินในระยะต่อมาเริ่มประสบปัญหา เนื่อง
จากส่วนราชการต่างๆ ได้มีการปรับปรุงและ
ขยายตัวไปมาก แต่ในทางตรงกันข้าม กรม
ประมวลข่าวกลางกลับไม่มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง
กฎหมายรองรับการทำงาน ทำให้ประสบ
ปัญหาการขยายส่วนราชการเพื่อรองรับการ
เจริญเติบโตก้าวหน้าของข้าราชการ ซึ่งใน
ภายหลังจากการเปลี่ยนแปลงเป็นกรมประมวล
ข่าวกลางได้ส่งคืนข้าราชการตำรวจ ทหาร
ให้ต้นสังกัดและรับข้าราชการพลเรือนเข้ามา
ทำงาน ประการสำคัญ คือ กรมประมวลข่าว
กลางเป็นราชการด้านการข่าวและความมั่นคง
ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานลับและมี
รายงานที่เกี่ยวกับราชการลับที่มีความอ่อนไหว
ทำให้ต้องรายงานตรงต่อนายกรัฐมนตรี แต่
เมื่อมีการปรับปรุงส่วนราชการภายในสำนัก
นายกรัฐมนตรีทำให้กรมประมวลข่าวกลางที่
เคยขึ้นต่อฝ่ายการเมือง ต้องเป็นส่วนราชการ
ที่สังกัดสำนักปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
และขึ้นตรงทางด้านธุรการกับสำนักปลัดสำนัก
นายกรัฐมนตรี จึงเกิดความลักลั่นทางด้าน

การบริหารราชการ

แนวความคิดในการปรับปรุงและร่าง
กฎหมายเพื่อรองรับการทำงานและการจัดแบ่ง
ส่วนราชการในสำนักข่าวกรองแห่งชาติจึงได้
เกิดขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับแนวความคิดและ
หลักการในการจัดองค์กระระดับชาติ ที่จะ
กำหนดให้หน่วยงานที่ปรึกษา (Staff Agency)
ของนายกรัฐมนตรีขึ้นโดยตรงต่อนายกรัฐมนตรี
เพื่อเสริมให้ผู้บริหารระดับชาติเป็นผู้บริหารที่
เข้มแข็ง (Strong Executive) และเพื่อให้
สอดคล้องกับภาระหน้าที่ความรับผิดชอบของ
กรมประมวลข่าวกลาง ที่มีขอบเขตกว้างขวาง
มากขึ้นทุกที ซึ่งสมควรยกฐานะขึ้นเป็นหน่วย
ข่าวกรองระดับชาติ (National Intelligence)
ไม่ใช่หน่วยข่าวระดับกรม (Department
Intelligence) เพื่อทำงานข่าวกรองระดับ
ยุทธศาสตร์ (Strategic Intelligence) มากกว่า
ระดับยุทธวิธี (Tactical Intelligence) นอกจากนี้
ยังกำหนดให้เป็นองค์การรักษาความปลอดภัย
แห่งชาติฝ่ายพลเรือนด้วย

ภายหลังจากที่ได้รับการศึกษาหารือ
กันแล้ว ผู้เขียนได้เข้ามาร่วมในฐานะรัฐมนตรี
ประจำสำนักนายกรัฐมนตรีที่รับผิดชอบการ
ปรับปรุงโครงสร้างของหน่วยราชการ เพื่อช่วย
เหลือในการให้แนวความคิดและตระเตรียม

ร่างกฎหมาย รวมทั้งให้ คำปรึกษาในการ
ยกร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งสำนักข่าวกรอง
แห่งชาติเพื่อให้ส่วนราชการที่มีหัวหน้าส่วน
ราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี และมีความ
เห็นร่วมกันว่า เพื่อให้การทำงานของหน่วยงาน
ข่าวกรองและความมั่นคงมีความโปร่งใสตรวจสอบ
ได้จากฝ่ายการเมือง เห็นควรให้มีการยก
ร่างพระราชบัญญัติและนำเข้าสู่การพิจารณา
และอนุมัติของรัฐสภา เพื่อให้เป็นไปตามแผน
มาตรฐานสากลดังเช่นอารยะประเทศ

ความจริงกรมประมวลข่าวกลาง ได้
เคยมีแนวความคิดที่จะปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย
การแบ่งส่วนราชการมานานแล้ว ตั้งแต่สมัย
อดีตนายกรัฐมนตรีศาสตราจารย์สัญญา
ธรรมศักดิ์ และเท่าที่ผู้เขียนรับทราบจากการ
บอกเล่าว่า ศาสตราจารย์สัญญา ซึ่งดำรง
ตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในขณะนั้น ได้มีบันทึก
ต่อท้ายเห็นด้วยกับข้อเสนอของกรมประมวล
ข่าวกลางที่จะขอปรับเป็นสำนักข่าวกรอง
แห่งชาติ แต่กระทำในตอนนั้นไม่ทัน ท่านจึงขอ
ให้เสนอต่อรัฐบาลชุดต่อไป พอถึงสมัยรัฐบาล
ของ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช เป็นนายกรัฐมนตรี
การดำเนินการไม่ทันเนื่องจากมีการยุบสภา
เสียก่อน ทราบว่า หลังจากนั้น กรมประมวล
ข่าวกลางได้มีความพยายามอีกหลายครั้ง แต่

รัฐบาลไม่มีความเข้มแข็งเพียงพอที่จะผลักดัน
ร่างกฎหมายเพื่อยกฐานะของกรมประมวล
ข่าวกลาง

ในการพิจารณายกร่างกฎหมายสำนัก
ข่าวกรองแห่งชาติ ได้มีการตั้งคณะทำงานขึ้น
มาเพื่อพิจารณาเรื่องนี้ เพื่อให้สำนักข่าวกรอง
แห่งชาติที่จะจัดตั้งขึ้นใหม่มีรูปแบบองค์กรที่
ทันสมัยและสามารถรองรับภารกิจใหม่ๆ ได้
มีการจัดรูปแบบส่วนราชการภูมิภาค อย่างไร
ก็ดี ในที่สุดแล้วผู้บริหารและฝ่ายการเมือง
(พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ เป็นนาย
กรัฐมนตรี) ในขณะนั้น มีความเห็นว่าหากมี
การดำเนินการจัดตั้งสำนักข่าวกรองแห่งชาติ
ขึ้นใหม่ที่มีการเพิ่มเติมภารกิจอำนาจหน้าที่
มากขึ้น จะกลายเป็นประเด็นข้อถกเถียง
วิพากษ์วิจารณ์อย่างมากของสาธารณชนและ
นักการเมืองทั้งฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายค้าน ที่มี
ความกังวลใจต่อการทำงานของหน่วยข่าวกรอง
และจะไม่สามารถผ่านการอนุมัติจากรัฐสภา
ในที่สุดมีความเห็นว่า ควรที่จะยกร่างพระราช
บัญญัติข่าวกรองแห่งชาติให้มีไม่มากมาตรา
และไม่ต้องระบุในรายละเอียดมากนัก เพื่อ
ไม่ให้เป็นที่ถกเถียงและคัดค้านในรัฐสภา และ
หากเป็นไปได้ อาจจะทำให้มีการตั้งคณะกรรมการ
เต็มสภา เพื่อพิจารณาแปรญัตติในวาระ

ที่สอง ให้เป็นการพิจารณารวดเดียวสามารถ และในการพิจารณาอภิปรายในสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรส่วนใหญ่ไม่ได้แสดงท่าทีคัดค้านที่รุนแรงมากนัก จะมีบ้างบางท่านที่ไม่เห็นด้วยกับการพิจารณารวดเดียวสามารถ โดยผู้เขียนรับหน้าที่ชี้แจงต่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หลังจากร่างพระราชบัญญัติผ่านสภาผู้แทนราษฎร ได้เสนอเข้าสู่การพิจารณาของวุฒิสภาในวันรุ่งขึ้นและผ่านการพิจารณาด้วยดีไม่มีปัญหา เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์นี้ของสำนักข่าวกรองแห่งชาติจำเป็นที่จะต้องมีการบันทึกไว้

ทั้งหมดที่กล่าวถึงเป็นเรื่องอดีตของกรมประมวลข่าวกลาง นับแต่นี้จะกล่าวถึงอนาคตของสำนักข่าวกรองแห่งชาติว่า ควรจะต้องมีการรองรับภารกิจอย่างไรบ้าง นับเนื่องจากเหตุการณ์ก่อการร้ายใช้เครื่องบินพุ่งชนตึก World Trade Center หรือที่รู้จักกันในชื่อเหตุการณ์ 911 (11 ก.ย.2001)

ภายหลังเหตุการณ์ 911 สหรัฐและหลายประเทศในโลก มีการปรับเปลี่ยนองค์การหน่วยงานการข่าวและความมั่นคง เพื่อสร้างหลักประกันหรือเสริมสร้างความมั่นใจว่าประเทศจะปลอดภัยจากการก่อการร้าย อันเนื่องมาจากประเทศส่วนใหญ่ยอมรับว่า การ

ก่อการร้ายเป็นภัยคุกคามที่ร้ายแรงสำหรับมนุษยชาติ รัฐบาลสหรัฐฯ มีข้อสรุปว่าความล้มเหลวของสหรัฐฯ ในการอำนวยความสะดวก ความปลอดภัยจากการก่อการร้ายมีสาเหตุมาจาก การขาดองค์การหลักรับผิดชอบการวิเคราะห์ข้อมูล ข่าวสาร และข่าวกรองเกี่ยวกับภัยคุกคามของการก่อการร้ายภายในสหรัฐฯ อย่างมีระบบ จึงได้มีการกำหนดให้มีกระทรวงความมั่นคงภายในประเทศ (Homeland Security Department) มีหน่วยงานทำหน้าที่ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดจากแหล่งข่าวต่างๆ เพื่อประเมินภัยคุกคามในปัจจุบันและอนาคตต่อดินแดนสหรัฐฯ แจ็งเตือนล่วงหน้าและการป้องกันอย่างเหมาะสม

ส่วนราชการใหม่ของสหรัฐฯ นี้ จะทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานและใช้ประโยชน์จากรายงานของหน่วยข่าวอื่นๆ อาทิ ซีไอเอ เอ็นเอสเอ เอฟบีไอ ดีอีเอ กรมศุลกากร และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและคาดหวังว่าหน่วยงานใหม่นี้จะทำให้มองเห็นอันตรายอย่างรอบด้านต่อสหรัฐฯ ทำให้มั่นใจได้ว่าประธานาธิบดีสหรัฐฯ จะได้รับการรายงานสรุปข้อมูลที่ถูกต้องทันเวลา ดังนั้น กระทรวงความมั่นคงภายในจึงเป็นศูนย์กลางวิเคราะห์ข้อมูล แต่ไม่ถือว่าเป็นหน่วยงานข่าวกรอง

ภายในประเทศของสหรัฐฯ อย่างไรก็ตาม หน่วยงานข่าวกรองของสหรัฐฯ ก็มีการปรับโครงสร้างและภารกิจการทำงานภายในใหม่ เพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดจากเหตุการณ์ 911 โดยเอฟบีไอมีหน่วยงานใหม่ คือ Office of Intelligence เพื่อประสานงานกับกระทรวงความมั่นคงภายใน เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม แม้สหรัฐฯ จะตระหนักดีว่า การก่อตั้งกระทรวงความมั่นคงภายในประเทศเป็นขั้นตอนสำคัญอย่างหนึ่งในยุทธศาสตร์เพื่อความมั่นคง แต่สหรัฐฯ ก็ยอมรับว่าเพื่อบรรลุยุทธศาสตร์ดังกล่าว จะต้องเพิ่มศักยภาพให้หน่วยงานข่าวและการเตือนภัยที่ครอบคลุมภารกิจเพื่อป้องกันการก่อการร้าย

เมื่อนำแนวความคิดดังกล่าวของสหรัฐฯ มาปรับใช้กับประเทศไทย จะเห็นได้ว่าสำนัก

ข่าวกรองแห่งชาติซึ่งเป็นหน่วยงานข่าวกรองหลักของประเทศไทย ซึ่งได้มีการก่อตั้งมาเป็นเวลากว่า 50 ปี และมีการปรับตัวเพียงครั้งเดียวและเป็นเวลาเกือบ 20 ปีมาแล้ว สมควรที่จะมีการทบทวนภารกิจและอำนาจหน้าที่ เนื่องจากว่าภายใต้ พ.ร.บ.ข่าวกรองแห่งชาติที่มีการยกร่างในเวลานั้น มีบทบัญญัติเพียงไม่กี่มาตรา และไม่ได้มีบทบัญญัติที่ระบุถึงอำนาจหน้าที่เป็นการเฉพาะเจาะจงรวมทั้งไม่มีบทบัญญัติในการระบุถึงการเป็นเจ้าพนักงานที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ดังเช่น พ.ร.บ. หน่วยงานตั้งใหม่ เช่น กรมสืบสวนคดีพิเศษ กระทรวงยุติธรรม เป็นต้น ดังนั้น จึงเห็นว่ถึงเวลาแล้วที่น่าจะได้มีการทบทวน ยกร่าง พ.ร.บ.ข่าวกรองแห่งชาติ ฉบับใหม่ในวาระ 50 ปี ของการก่อตั้งสำนักข่าวกรองแห่งชาติ

นายประวิทย์ สุขวิบูลย์

นายประวิทย์ สุขวิบูลย์ เกิดเมื่อวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2484 สำเร็จการศึกษา รัฐศาสตรบัณฑิต สาขาการเมือง การปกครอง จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และหลักสูตรการป้องกัน ราชอาณาจักร รุ่นที่ 35 วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร สถาบัน วิชาการป้องกันประเทศ

รับราชการที่สำนักข่าวกรองแห่งชาติ เมื่อมิถุนายน พ.ศ. 2505 ในตำแหน่งลูกจ้างพิเศษ กอง 3 กรมประมวลข่าวกลาง บรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นตรี ตำแหน่งพนักงาน ข่าวตรี เมื่อ 2 ธันวาคม พ.ศ. 2506 และมีความเจริญก้าวหน้า ในตำแหน่งหน้าที่ตามลำดับ ที่สำคัญได้แก่ ปฏิบัติหน้าที่

รองกงสุลใหญ่ ณ เมืองฮ่องกง และปฏิบัติราชการในตำแหน่งเลขานุการโทที่สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงปารีส ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าสำนักงานผู้แทนถาวรไทยประจำสำนักงานใหญ่ องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ผู้อำนวยการกอง 11 ผู้อำนวยการกอง 7 ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ และรองผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ เมื่อ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2536 จนเกษียณอายุราชการเมื่อกันยายน พ.ศ. 2544 รวมระยะเวลาที่รับราชการที่สำนักข่าวกรองแห่งชาติ 39 ปี 4 เดือน

ระหว่างรับราชการเคยปฏิบัติราชการลับและรบนอกแบบที่ บก.333 ศปก.ทบ.309 จ.อุดรธานี ปฏิบัติหน้าที่พิเศษในพื้นที่ชายแดนและต่างประเทศในช่วงสงครามเย็นและลัทธิคอมมิวนิสต์คุกคามภูมิภาคนี้ เป็นเจ้าหน้าที่หลักในคณะอำนาจการแก้ไขปัญหาการจี้ยึดเครื่องบินโดยสารสายการบินการ รูด้าของ อินโดนีเซียมาลงจอดที่สนามบินนานาชาติดอนเมือง ปฏิบัติหน้าที่กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการ อำนาจการปราบปรามกลุ่มผู้ผลิตและจำหน่ายยาเสพติดบริเวณชายแดน กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ คณะกรรมการแก้ไขปัญหากัมพูชา

ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์สูงสุด ชั้นมหาปรมาภรณ์ช้างเผือกและได้รับเครื่องราช อิสริยาภรณ์ Chevallier DeL'Ordre National Du Merite (เชอวาริเย้ เดอ รอทเดอะ นาซียองนาล ดู เมอริวิท) จากประธานาธิบดีสาธารณรัฐฝรั่งเศส ด้วย

รำลึกการทำงานในอดีตของนายประวิทย์ สุขวิบูลย์

โดย ประวิทย์ สุขวิบูลย์

อย่างก้าว สุร่มเภา สำนักข่าวกรองแห่งชาติ

เส้นทางชีวิตการทำงานใน กรมประมวลข่าวกลาง (ปัจจุบันเป็นสำนักข่าวกรองแห่งชาติ) เกิดขึ้นไม่นานนัก หลังจากที่ผมจบรัฐศาสตรบัณฑิตจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ.2505 ซึ่งช่วงหลังจากจบการศึกษาและรอการประกาศผลสอบเข้ารับราชการในตำแหน่งปลัดอำเภอตรีผมได้ทำงานเป็นลูกจ้างชั่วคราวรายวันอยู่ที่สถานีขนส่งสายเหนือ ของบริษัทขนส่งจำกัด และได้ทราบข่าวจากอาจารย์อรณี นวลสุวรรณ อาจารย์คณะรัฐศาสตร์จุฬาฯ ซึ่งเคยรับราชการที่กรมประมวลข่าวกลาง ว่า กรมประมวลข่าวกลางต้องการรับสมัครลูกจ้างเข้าทำงานจึงได้มาสมัครงานเป็นลูกจ้างบพิเศษเมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ.2505 โดยได้รับค่าจ้างเดือนละ 1,200 บาท ซึ่งมากกว่าเงินเดือนข้าราชการชั้นตรี ซึ่งได้รับเดือนละ 900 บาท กรมประมวลข่าวกลาง ขณะนั้นมี พล.ท.รัศมี รัชนีวัดี รอง เสธ.ทบ. เป็นอธิบดี พ.อ.บุญมาก เทศบุตร เป็นรองอธิบดี พ.อ.สนิท แย้มสอน เป็นหัวหน้ากอง 3 และคุณปิยะ จักกะพาก เป็นผู้ช่วยหัวหน้ากอง 3 ในระยะแรก ไปทำงาน

ที่บ้านลับในซอยสี่ฟ้า ถนนพหลโยธินได้ประมาณ 2 สัปดาห์ ผมกับเพื่อนร่วมรุ่นสำนักข่าวกรองแห่งชาติที่เป็นลูกจ้างใหม่ รวม 14 คนได้มีโอกาสเข้ารับการอบรมการข่าวลับเบื้องต้นจาก จนท.ขว.อม. ที่บ้านพิษณุโลกเป็นเวลา 3 เดือน ซึ่งคุณประสิทธิ์ บุญยพานิช (อดีตผู้อำนวยการกอง 3 สำนักข่าวกรองแห่งชาติ) และคุณบุญชอบ พรหมศรี (อดีตรองผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ) ก็เข้าสังเกตการณ์การอบรมครั้งนี้ด้วย พออบรมเสร็จก็ถูกส่งไปเป็นเจ้าหน้าที่สะกดรอยติดตาม โดยเข้าบ้านแห่งหนึ่งทำเป็นบ้านลับปากซอยสามชาย ถนนพระราม 6 โดยเรียกว่าหน่วยปฏิบัติการพิเศษ มี พ.ท. อาจหาญ อุณหะเลชะกะ เป็นหัวหน้าหน่วย และคุณบุญชอบ พรหมศรี เป็นผู้ช่วย ขึ้นตรงต่อหัวหน้ากอง 3 และผู้ช่วยหัวหน้ากอง 3 ภารกิจที่สำคัญในแต่ละวันคือการสะกดรอยติดตามสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย ระดับแกนนำหลายคนที่เคลื่อนไหวอย่างลับๆ ในกรุงเทพฯ ซึ่งในเวลานั้นต้องเข้าใจว่าเป็นห้วงระยะเวลาที่พรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยได้เริ่มการ

จัดตั้งและอยู่ในช่วงการเผยแพร่ รวมทั้งจัดหาสมาชิกพรรคและผู้ปฏิบัติงานของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย

ชีวิตการทำงานมีท่าทีจะหักเหหลังเข้าทำงานที่นี้ได้ไม่นานนัก เนื่องจากผมสอบเข้ารับราชการเป็นปลัดอำเภอตรี ซึ่งผมสอบได้ในอันดับ 20 คนแรก และได้รับแจ้งให้ไปรายงานตัวเพื่อบรรจุเข้ารับราชการ แต่ปรากฏว่า พ.อ.สนิท แย้มสอน ได้ขอร้องให้ทำงานที่กรมประมวลข่าวกลางต่อไป ท่านบอกกับผมว่าผมได้รับการอบรมปฏิบัติงานข่าวลับไปแล้ว ซึ่งกรมประมวลข่าวกลางต้องเสียค่าใช้จ่ายในการอบรมคนละแสนกว่าบาท ผมจึงสละสิทธิ์ไม่ไปเป็นปลัดอำเภอ โดยตัดสินใจทำงานที่กรมประมวลข่าวกลางต่อไป หลังจากนั้นจึงได้มีคำสั่งให้ผมไปปฏิบัติงานที่ชุด ปฏิบัติการ (ชปก.) เชียงราย ซึ่งเป็นหน่วยงานแรกของ กปช.ที่อยู่ต่างจังหวัด มีคุณทวีป เจริญสิน (อดีตผู้อำนวยการกอง 4 สำนักข่าวกรองแห่งชาติ) ที่มีบิดาเป็นชาวพม่า ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าชั่วคราวระยะเวลาประมาณ 1 เดือนเศษ และมีคุณสิงห์ทอง ทองงาม (คุณชาญรินทร์ ทองงาม) ร่วมปฏิบัติงานด้วย ระยะเวลาแรกๆ ผมได้อาศัยอยู่กับเจ้าหน้าที่ตำรวจสันติบาล ประจำ จ.เชียงราย ซึ่งมี ร.ต.อ.ตระกูล บุรณะพงศ์ เป็นหัวหน้ามีสำนักงานอยู่ในบริเวณ กก.ภ.จ.

เชียงราย โดยผมและคุณสิงห์ทอง ได้รับการช่วยเหลือจากท่านผู้นี้เป็นอย่างยิ่ง และเราทั้งสองได้อำพรางตัวเป็นนายตำรวจสันติบาลพอรวบรวมข่าวสาร ซึ่งในช่วงนั้นเน้นสถานการณ์ในพม่าและจีนเป็นเป้าหมายหลักเสร็จก็จะรายงานเข้ากรุงเทพฯ โดยเข้ารหัสสมอร์สแล้วเคาะมาที่กองกำกับการ 7 ตำรวจสันติบาล ซึ่งมีคุณฮามีตะห์ สมะดี (ปัจจุบันถึงแก่กรรมไปแล้ว) เป็นผู้รับและถอดรหัส แล้วรายงานถึงผู้บังคับบัญชาตามขั้นตอน

จากเชียงรายไปปฏิบัติภารกิจด้านลาว

ผมทำงานอยู่ที่ ชปก.เชียงรายประมาณปีครึ่ง พอปี 2508 พล.อ.อ.ทวี จุลละทรัพย์ (เข้าใจว่าเป็นรองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ ในขณะนั้น) ได้เสนอในที่ประชุมสภาความมั่นคงแห่งชาติ ให้ส่งข้าราชการกรมประมวลข่าวกลางไปปฏิบัติงานในลาว ผมจึงถูกเรียกตัวกลับจากเชียงราย เนื่องจากได้เลือกให้ไปดำรงตำแหน่งเลขานุการตรี สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงเวียงจันทน์ จำได้ว่าตอนนั้นคุณปิยะ จักกะพาก เป็นหัวหน้ากอง 3 คุณสมปอง ประจวบเหมาะ เป็นหัวหน้ากอง 4 และหัวหน้ากอง 2 คือ พันตำรวจเอก ม.ร.ว.ยงสุข กมลาศน์ พอกลับมากองกรุงเทพฯ ผมได้ไปรับฟังคำสั่งแจงและศึกษางานที่กระทรวงการต่างประเทศ ขณะนั้น

จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีและผมเคยได้รับมอบหมายจากหัวหน้ากอง 3 ให้เขียนรายงานกราบเรียนนายกรัฐมนตรีและท่านอธิบดีกรมประมวลข้าวกลาง เคยให้ผมสำเนารายงานให้ "คุณเทพ" ด้วย แต่ตอนนั้นผมเข้าใจว่า คุณเทพ คือ ร.อ.สุเทพ นายทหารที่มาทำหน้าที่เป็นท.ส.อธิบดีกรมประมวลข้าวกลาง ขณะที่รอการเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่เลขานุการตรี ประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเวียงจันทน์ พล.ท.รัศมี อธิบดีกรมประมวลข้าวกลาง ได้ให้คุณปิยะ จักกะพาก หัวหน้ากอง 3 พาผมมาพบที่ห้องทำงานและแนะนำให้รู้จักกับ เจ้ากรมสายหยุด หรือพล.อ.สายหยุด เกิดผล ขณะนั้นมียศเป็น พล.ต. ดำรงตำแหน่งเจ้ากรมยุทธการทหารบก พร้อมด้วย "นายเทพ" หรือ พล.ท.วิฑูร ยะสวัสดิ์ หรือ พล.ต.อ.วิฑูร ยะสวัสดิ์ และบอกවාให้ผมไปปฏิบัติงานในลาว กับ "นายเทพ" และให้ผมกลับไปเก็บเสื้อผ้าที่บ้าน และนัดพบกันอีกที่ที่หน้าที่ทำการสายการบินเดินอากาศลาวสนามบินดอนเมือง ตอนบ่ายสามโมงวันเดียวกันนั้น ผมก็ขับรถยนต์ไฟล์กของท่านหัวหน้ากอง 3 เดินทางกลับไปบ้านพักแถวบุคคลเพื่อเก็บเสื้อผ้าแต่ไม่ก็ขึ้นเพราะนึกว่าไปไม่นาน พุดถึงเรื่องรถยนต์ไฟล์ก สีเขียวคันนี้ซื้อโดย งบประมาณในนามคุณพงษ์ สารสิน หรือพีตุ และนอกจากนี้ยังมีรถยนต์

ประจำกองอีก 1 คัน เป็นรถยนต์ฟอร์ด คอนซูล สีเขียว ชื่อในนามพันเอกท่านหนึ่งซึ่งเป็นเพื่อนสนิทของ พ.อ.สนิท แย้มสอน ทั้งนี้เพื่อปกปิดเจ้าของที่แท้จริง คือ กรมประมวลข้าวกลาง

พอถึงเวลานัดประมาณบ่ายสามโมงครึ่ง ผมและ "นายเทพ" ก็ได้ขึ้นเครื่องบินโดยสารที่ไม่มีสัญลักษณ์ของบริษัทอะไรเลย มีเพียงหมายเลขประจำเครื่องบิน 50 K เท่านั้น เดินทางออกจากสนามบินดอนเมือง และลงจอดที่สนามบิน จ.อุดรธานี ซึ่งขณะนั้นพื้นที่ทางวิ่งของสนามบินยังเป็นลูกรัง จากสนามบินนายเทพก็พาผมไปที่ บก. (กองบัญชาการ) ซึ่งอยู่ริมถนนสายอุดรธานี อ.กุมภวาปี ในบริเวณที่ตั้งค่ายประจักษ์ศิลปาคม (กรมผสม 13 สมัยนั้น) และแนะนำให้รู้จักกับคนสำคัญในที่มงาน เช่น กิจ (พล.ท.รัตน์ บุญยธรรมพ) ทน (พล.ท. ธนดิตต์ ดิษยเทศ) นัด (พล.ท.ธนู ยูสุสานนท์) ซึ่งนั่งทำงานอยู่ในแผนกการเมือง "นายเทพ" บอกว่าให้ผมอำพรางสถานะว่าเป็นนายทหารยศ ร.อ.เหล่าทหารพระธรรมนูญ และใช้ชื่อพรางว่า "สุรพงศ์ สิทธิกุล" ในเวลาต่อมา ถึงได้ทราบว่า บก.นี้มีชื่อเรียกว่า บก.333 หรือบก.ตชด. พิเศษที่มีภารกิจในการป้องกันการแทรกซึมของคอมมิวนิสต์เข้าสู่ประเทศไทย (ปฏิบัติงานลับทั้งการรบและการข่าวในลาว)

เหตุการณ์ช่วงนี้ มีความจำเป็นที่จะต้อง

ให้ความถึงสถานการณ์ทางการเมืองระหว่างประเทศที่สำคัญที่เกิดขึ้น มิเช่นนั้นจะทำให้ขาดความเข้าใจที่ดีต่อการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและการทำงานของกรมประมวลข่าวกลาง

ภายหลังจากที่พรรคคอมมิวนิสต์จีนสามารถมีชัยชนะเหนือรัฐบาลจีนคณะชาติอย่างสมบูรณ์ ประเทศไทยได้รับแรงกดดันอย่างมากในการต้องปรับเปลี่ยนนโยบายการเมืองระหว่างประเทศ ขณะเดียวกัน ในเวลานั้นจีนคอมมิวนิสต์ได้โจมตีการดำเนินการกับคนจีนในไทยของ จอมพล ป. พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรีในขณะนั้น โดยข่มขู่ให้รัฐบาลไทยรังแกคนจีนในไทย มิเช่นนั้นจะต้องรับผิดชอบต่อผลที่จะติดตามมา อันน่าจะเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้จอมพล ป. พิบูลสงคราม เลือกว่าจะดำเนินนโยบายนิยมสหรัฐฯ ซึ่งเป็นรัฐบาลของประธานาธิบดี ทรูแมน ที่ปฏิเสธการรับรองรัฐบาลจีนคอมมิวนิสต์ และเริ่มมีนโยบายสนับสนุนประเทศในแถบเอเชียที่ต่อต้านคอมมิวนิสต์ รัฐบาลไทยเริ่มได้รับการสนับสนุนทางด้านงบประมาณจากสหรัฐฯ และยอมส่งทหารไทยไปร่วมรบในสงครามเกาหลี ไทยเกรงภัยคุกคามจากจีน และการขยายตัวของคอมมิวนิสต์จากจีนสู่ไทย กองทัพไทยมีขนาดเล็กและอาวุธไม่ทันสมัย ทหารไทยจึงได้รับการฝึกจากอเมริกันเพื่อเตรียมการป้องกันประเทศ ในขณะที่

ภัยคุกคามจากคอมมิวนิสต์เริ่มเด่นชัดมากขึ้น ไทยได้กลายเป็นปราการในการป้องกันและต่อต้านคอมมิวนิสต์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อป้องกันมิให้คอมมิวนิสต์แพร่เข้าสู่ไทย ต่อมาเวียดนามได้ส่งกำลังทหารบุกรุก เข้าไปในลาว ซึ่งไทยได้ทำการประท้วงเนื่องจากเห็นว่าเป็นการคุกคามไทยด้วย นับตั้งแต่การรัฐประหารของนายพลกองแล (ในขณะนั้นเป็น ร.อ.กองแล) เมื่อปี พ.ศ.2503 ไทยได้ส่งนายทหารติดต่อเข้าไปช่วยรัฐบาลลาวอันเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายป้องกันการรบบกับคอมมิวนิสต์ในประเทศรอบบ้านไม่ให้ขยายตัวเข้าสู่ไทยเป็นครั้งแรก และพัฒนาไปสู่การรับสมัครทหารอาสาสมัครเพื่อไปร่วมรบกับรัฐบาลลาว และเป็นปฐมเหตุให้รัฐบาลไทยสนใจต่อความเป็นไปในลาวมากขึ้นด้วยการจัดตั้งบก. 333 เพื่อเป็นหน่วยรับผิดชอบหลักด้านลาว

ที่ บก.333 มีนายเทพ เป็นหัวหน้า และมีรองหัวหน้า คือ รองหัวหน้าทน (ยศขณะนั้น พันเอก) และผู้ช่วยหัวหน้า ทศน์ หรือ พล.ท. สรรเสริญ ณ อยุธยา ในขณะนั้นการแบ่งงานจะมี 4 ฝ่าย

คือ ฝ่าย 1 เป็นฝ่ายกำลังพล มี หัวหน้า สะท้าน (พล.อ. อนุวัติ ทับคล้าย) เป็นผู้ดูแล ฝ่าย 2 เป็นฝ่ายการเมืองและการข่าว มีหัวหน้า กิจ (พล.ท. รัตน์ บุญยธรรมพ) เป็นหัวหน้าฝ่าย

ฝ่าย 3 เป็นฝ่ายการรบ หัวหน้าคือพ.ท.ประสิทธิ์ สิทธิกุล (ตทบ.6) มีทีมปฏิบัติการอยู่ที่ภาคเหนือ ของลาว ที่น้ำยู่ เรียกว่าทีม Hotel ทำงานเป็นที่ปรึกษาสนับสนุน พล.จ.วังปาว ทีมภาคกลาง อยู่ศาลาภุชุน ท่งไห่หิน และทีมภาคใต้อยู่ที่ ปากเซ และสวันนะเขต และฝ่ายสุดท้ายคือ ฝ่าย 4 เป็นฝ่ายสนับสนุน ทั้งในเรื่องการเงิน การขนส่ง พยาบาล และการภาพ มีหัวหน้าสา เป็นหัวหน้าฝ่าย

ระหว่างทำงานที่ บก.333 ผมได้มีโอกาส เดินทางไปเวียงจันทน์ผ่านจังหวัดหนองคาย หลายครั้ง โดยทำหน้าที่เป็นคนขับรถเดินทาง ไปกับนายเทพ ใช้รถโฟล์คในการเดินทางไป ยังท่าเรือ ท่าเสด็จ อ.เมืองหนองคาย แล้วนั่ง เรือหางยาว โดยมี จ.ส.ต.คำแปง ตำรวจกอง กำกับการตำรวจภูธร จ.หนองคาย เป็นคน ขับเรือ และเวลาข้ามฟากไปถึงเวียงจันทน์ หัวหน้านิรันดร (ร.ต.อ.สำเร็จ ศรีหิรัญ) ตำรวจ ตระเวนชายแดนซึ่งเป็นหัวหน้าทีมลับ 51 จะมา รอรับ และพานายเทพไปพูดคุยกับบรรดาผู้นำ ระดับสูงของรัฐบาลและกองทัพแห่งชาติลาว ซึ่งในขณะนั้นเป็นรัฐบาลฝ่ายขวามีเจ้าสุวรรณ ภูมาเป็นนายกรัฐมนตรี และที่เวียงจันทน์นี้เอง ทำให้ผมทราบว่า มี บก.309 มีสำนักงานตั้งอยู่ ที่ กรุงเทพฯ และมี พล.ต.ธวัชชัย นาควานิช เป็นหัวหน้า ในช่วงเวลาเดียวกันนี้ พล.ท.รัศมี

รัชนีวัติ อธิบดีกรมประมวลข่าวกลางได้รับพระบรม ราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ไปดำรงตำแหน่งปลัด กระทรวงกลาโหม และโปรดเกล้าฯ พล.ต. บุญมาก เทศบุตร รองอธิบดีขึ้นดำรงตำแหน่งแทน ขณะที่ผมทำงานอยู่ที่ บก.333 ประมาณ 4 เดือน นายเทพได้ขออธิบดีกรมประมวลข่าว กลาง ขอบรรจุเป็นกำลังพลประจำของบก.333 แต่ พล.ท.รัศมี บอกว่าอย่าไปแย่งโควตาของ กองทัพบกเลย ดังนั้นนายเทพ จึงอนุญาตให้ หยุดพักผ่อนได้ 30 วัน ซึ่งปรกติธรรมดาแล้ว จะหยุดได้แค่ 15 วันเท่านั้น และยังได้ให้เงิน ผมใช้อีก 2,000 บาท การปฏิบัติงานของผม ระยะเวลาแรกกว่า 8 เดือน จึงไม่ได้เบียดเบียน เช่น นายทหารที่ปฏิบัติงานใน บก.333 ซึ่งได้รับ เดือนละ 3,500 บาท ยังคงได้รับเบียดเบียนจาก ทางกรมประมวลข่าวกลางในอัตราเดิมที่เคย ได้รับเมื่อทำงานอยู่ที่ สปก.เชียงราย คือ เดือน ละ 850 บาท และเมื่อทำงานไปได้ 8 เดือน นายเทพก็บอกว่าอาจารย์ คือ พล.ท.รัศมี อธิบดีกรมประมวลข่าวกลางอนุมัติให้ผม บรรจุเป็นกำลังพลของ บก.333 ได้ จึงได้รับการบรรจุเป็นกำลังพลปฏิบัติการพิเศษของ สปก.ทบ. 309 พร้อมกับบอกให้ผมไปหา คนมาเพิ่มอีก 2 คน ผมจึงไปบอกกับคุณปิยะ จักกะพาก เพื่อขอคุณภุมรัตน์ ทักษาดิพงษ์ (อดีตผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ)

และคุณปรีชา เอี่ยมวัฒน์ (อดีตผู้อำนวยการกอง 6)

หลังจากนั้นไม่นานนักได้มีการขอจัดตั้งทีมข่าวลับขึ้นที่เวียงจันทน์ เพราะเดิมมีแต่ทีมข่าวการเมืองเท่านั้น เรียกว่าทีม 51 ส่วนทีมข่าวลับที่ตั้งขึ้นเรียกว่าทีม 52 มีนายทหารยศพันตรี..ที่มีชื่อรหัส "แคล้ว" (พล.อ.มณี ภูมรราส-สุคนธ์) จบการศึกษาจาก จปร.2 เป็นหัวหน้าทีม ผู้ร่วมทีมประกอบด้วย หัวหน้าสุรพงศ์ สิทธิกุล หัวหน้าดำเกิง (คุณปรีชา เอี่ยมวัฒน์) นายทหารยศร้อยโท ซึ่งจบปริญญาโท 2 คน (จำชื่อไม่ได้) และมีเจ้าหน้าที่ 2 คนร่วมงานด้วย ทีม 52 นี้ จะคอยประสานและทำงานร่วมกับ พล.ต.จ. วัฒนา พานคำ ผู้บัญชาการตำรวจสันติบาลลาว โดยจะพบกันทุกเช้า และในขณะที่ทำงานในลาว ผมก็มีบัตรประจำตัวเป็นนายตำรวจสันติบาลลาวยศพันตรีด้วย นอกจากนี้ยังมีทีมอีก 1 ทีมในเวียงจันทน์ คือ ทีม 55 มีหน้าที่ประสานกับกองทัพภาค 5 ซึ่งมี พล.ต.กฤษณะ อภัย เป็นผู้บัญชาการ ทีม 55 มีหัวหน้าทีม คือ หัวหน้าแทน (พล.อ.จรรยา วงศ์สายัณห์) และมีผู้ช่วยคือ หัวหน้าปัทม์ (พล.อ.แป้ง มาลากุล ณ อยุธยา)

เดินทางกลับจากลาว

ระหว่างที่ผมทำงานอยู่ในเวียงจันทน์ได้มีโครงการร่วมกับหน่วยข่าวอเมริกันเพื่อชักชวนและควบคุมสายลับ ซึ่งเป็นทหารประจำสำนัก

งานผู้แทนขบวนการประเทศลาวในเวียงจันทน์ โดยทาง บก.333 สั่งให้หัวหน้านาง (ร.ท.บรรเทา ไยเกตุ) เป็นผู้ควบคุมสายลับดังกล่าวที่เวียงจันทน์นี้เอง ผมได้มีโอกาสรู้จักสนิทสนมเป็นการส่วนตัวกับนายทหารลาวคนหนึ่ง คือ ร.อ. คำก้อนซึ่งเป็นนายทหารคนสนิทของนายพลกฤษณะ อภัย ทำให้ผมสามารถรวบรวมข่าวสารความเคลื่อนไหวทางทหารของรัฐบาลลาวได้ ผมทำงานอยู่ที่เวียงจันทน์ประมาณปีกว่า พ.อ.สนิท แย้มสอน รองอธิบดีกรมประมวลข่าวกลางจะเรียกตัวผมกลับจาก บก.333 โดย พ.อ.สนิทบอกกับผมถึงสาเหตุว่าเพราะจะให้เป็นการข้าราชการพลเรือนตัวอย่างของกรมประมวลข่าวกลางที่ได้เงินเพิ่มพิเศษสู้รบ (พสร.) ซึ่งก่อนหน้านี้ไม่มีข้าราชการพลเรือนของกรมประมวลข่าวกลางคนใดเคยได้เงิน พสร.ในกรณีร่วมรบกับทหารเลย ผมจึงกลับมาทำงานที่ บก.333

เมื่อกลับมาที่ บก.333 ทาง บก.ได้ตั้งโครงการขึ้นมาเพื่อปราบปราม ผกค. ที่ อ.หนองบัวลำภู จ.อุดรธานี โดยส่ง จนท.ทหารที่ ได้รับการอบรมการรวบรวมข่าวลับ เบื้องต้นไปรวบรวมข่าวในพื้นที่อำพรางสถานะเป็นหน่วยเคลื่อนที่ฉายหนังและขายยา ก็ได้รวบรวมข่าวสารความเคลื่อนไหวผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ (ผกค.) อยู่ประมาณ 4 เดือน

จึงได้มีการกำหนดยุทธการเข้าจับกุมแกนนำผู้นิยมคอมมิวนิสต์ในพื้นที่ อ.หนองบัวลำภู ซึ่งถือว่าเป็นยุทธการปราบปรามคอมมิวนิสต์ครั้งแรกโดยผมได้รับมอบหมายให้เป็นหัวหน้าชุดปฏิบัติการชุดหนึ่ง และมีทหารพลร่มตำรวจตระเวนชายแดนร่วมทีมด้วย ทั้งนี้ได้เริ่มมีการโคตจากเครื่องเฮลิคอปเตอร์ลำเลียงกำลังพลในระยะต่ำ เพราะนักบินซึ่งเป็นทหารสหรัฐฯ ไม่ยอมลงจอดอ้างว่าเป็นอันตรายและเข้าจับกุมบรรดาแกนนำผู้นิยมคอมมิวนิสต์มาซักถามที่บก. ส่วนหน้าที่ใช้โรงเรียนเป็นที่ทำการระหว่างปฏิบัติการนี้ พล.ท.บุญชัย บำรุงพงศ์ รองเสธ.ทบ.ก็ได้ไปตรวจเยี่ยม ภายหลังจากที่หนองบัวลำภู ก็ได้ไปปฏิบัติการที่ อ.บึงกาฬ จ.หนองคาย โดยทำในลักษณะเดียวกันกับหนองบัวลำภู

ในช่วงที่ทำงานร่วมกับนายเทพ นั้นมีเหตุการณ์อยู่ช่วงหนึ่งที่จะต้องบันทึกไว้ คือผมได้มีโอกาสได้รับอนุมัติจากนายกรัฐมนตรี (จอมพลถนอม กิตติขจร) โดยการเสนอของนายเทพให้เดินทางไปฮ่องกง เพื่อร่วมกับเจ้าหน้าที่อังกฤษ เพื่อไปรับคนไทยที่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย (พคท.) กลับจากจีนผ่านทางฮ่องกง ซึ่งได้รับความร่วมมือจากตำรวจสันติบาลฮ่องกง ในเรื่องนี้อังกฤษไม่ให้สหรัฐฯ เข้ามายุ่งเกี่ยวด้วย

ในการเดินทางไป นายเทพได้ร่วมเดินทางไปด้วย เราพักกันอยู่ที่ฮ่องกงได้ประมาณ 5 วัน นายเทพก็กลับไทย ส่วนผมก็อยู่ต่ออีกประมาณ 2 เดือน จนกระทั่งตำรวจสันติบาลฮ่องกงได้นำคนไทย 2 คน ซึ่งเดินทางมาจากจีน มาพบผมที่โรงแรม ซึ่ง 2 คน นี้ ก็คือ นายวรรณไว พัทโนทัยและนายพิสิทธิ์ ศรีเพ็ญ ต.มธก. รุ่น 1 และพอเดินทางถึงไทย ได้นำตัวไปไว้ที่บ้านลับของสันติบาล และทำการซักถามข่าวต่างๆ เกี่ยวกับคนไทยในจีนและการสนับสนุนของพรรคคอมมิวนิสต์จีนต่อ พคท. แล้วสรุปเสนอต่อ หน.ศปก.ทบ. 309 อย่างต่อเนื่อง และได้พบกับ พล.ต.ฉลาด หิรัญศิริ เจ้ากรมยุทธการทหารบก ซึ่งเป็น ผอ.ศปก.ทบ. และ ร.อ.สนั่น ขจรประศาสน์ ซึ่งเป็นทส.เสมอๆ แต่มีคนไทยอีก 1 คน ที่ไม่ยอมกลับมาด้วย คือ น.ส.นวลนภา พัทโนทัย ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็น "สิรินทร์" โฆษกวิทยุกระจายเสียงประชาชนแห่งประเทศไทย (ว.ปักกิ่ง ภาคภาษาไทย) ระหว่างที่ผมปฏิบัติงานที่ บก.333 กล่าวได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างกรมประมวลข่าวกลางและ บก. 333 ดีมาก แม้ว่า พล.ท.รัศมี รัชนิวัตติ อธิบดีกรมประมวลข่าวกลางซึ่งดำรงตำแหน่งรองเสนาธิการทหารบกด้วยอีกตำแหน่งหนึ่ง จะพ้นตำแหน่งแล้ว พล.ต.บุญมาก เทศบุตร รองอธิบดีกรมประมวลข่าวกลางได้ขึ้นดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมประมวล

ชาวกลางแทน ก็ยังมีความสัมพันธ์ที่ดีมาก เช่นเดิม ต่อมาหัวหน้าปิยะและหัวหน้าสมปอง ก็ไปทำงานที่บก.333 หัวหน้าสมปอง สนธิสนม กับนายเทพ มากและได้ร่วมมือกันปราบปราม ผู้มีพฤติกรรมเป็นคอมมิวนิสต์โดยได้จับกุม แกนนำสำคัญ พคท. เช่น มีการจับนักหนังสือพิมพ์ ภาษาจีน คือ นายเล้ง ไปรานวงศ์ สมาชิก พคท. สายจีนที่บ้านพักในกรุงเทพฯ แถวสุขุมวิท โดยได้ปฏิบัติงานร่วมกับ พล.ต.ต.เกษม แสงมิตร ตร.ส.หัวหน้าง และกิจ แล้วนำตัว ไปคุมขังที่ บก.ตชด.เขต 4 ค่ายเสนีย์ รัตนยุทธ จ.อุดรธานี ซึ่งเป็นที่คุมขังของ ศขร.พตท.4 อุดรธานีเมื่อจับตัวนายเล้ง มาแล้ว คุณภุมรัตน์ ขณะนั้นอยู่ บก.333 เป็นผู้ซักถาม เวลาเดียวกันนี้ เจ้าหน้าที่อีกทีมได้จับกุม นางฉลวย ภูเจริญยศ เจ้าหน้าที่สำนักงาน สลากกินแบ่งรัฐบาลในข้อหาให้การกระทำอันเป็น คอมมิวนิสต์ และมีความเกี่ยวข้องใกล้ชิดกับ นายทรง นพคุณ เลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์ แห่งประเทศไทยไปซักถามที่ที่เดียวกันด้วย

การปฏิบัติงานในต่างประเทศ

ประมาณปี พ.ศ.2511 กรมประมวลข่าว กลางได้ตั้งตำแหน่งประจำการในต่างประเทศ เป็นครั้งแรกขึ้นที่ย่างกุ้ง (คุณทวีป เจริญพานิช ไปดำรงตำแหน่ง) กัวลาลัมเปอร์ (คุณธนู

ชลารักษ์ ไปดำรงตำแหน่ง) และที่ฮ่องกง ซึ่งผู้บังคับบัญชาได้ให้ผมไปประจำการ ในสมัยนั้น พล.ต.บุญมาก เทศบุตร เป็นอธิบดี มี พล.ต.ประกอบ จารุมณี เป็น รองอธิบดีฝ่าย ปฏิบัติการ และพ.อ.สนิท แย้มสอน เป็นรอง อธิบดีฝ่ายต่างประเทศ เนื่องจากผมเคยไป ปฏิบัติการที่นั่นเมื่อครั้งไปรับคุณวรรณไว พัทธินัย และคุณพิสิทธิ์ ศรีเพ็ญ เดินทางจาก สปป.กลับไทยผ่านทางฮ่องกง การไปดำรงตำแหน่ง ที่สถานกงสุลไทย/ฮ่องกง ผมได้ดำรงตำแหน่ง เป็นรองกงสุล ทั้งนี้การไปปฏิบัติงานต้องยื่น พระราชสาส์นตราตั้งของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวต่อ สมเด็จพระราชินีนาถอลิซาเบธ ของอังกฤษและได้รับการตอบรับให้ดำรง ตำแหน่งรองกงสุลประจำฮ่องกง เมื่อเดือน มิถุนายน พ.ศ.2511 อยู่จนถึงเดือนมกราคม พ.ศ.2515 จึงพ้นหน้าที่ และเมื่อเสร็จสิ้นภารกิจ ที่ บก.333 ก่อนไปฮ่องกง ผมก็ได้รับเหรียญ ราชการชายแดนและอายุราชการที่คุณตาม ระเบียบของกระทรวงกลาโหม

หลังจากนั้น เมื่อช่วงเวลากุมภาพันธ์ พ.ศ.2519 - สิงหาคม พ.ศ.2522 ผมได้เดินทางไปดำรงตำแหน่งเลขานุการโท ประจำสถาน เอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงปารีส ขณะทำงานที่นั่น ผมได้มีโอกาสพบทั้งเจ้าลาว และข้าราชการ ระดับสูงของลาว ที่ลี้ภัยไปอยู่ฝรั่งเศส หลัง

ประเทศลาว ถูก ทปล.เข้ายึดครอง เมื่อ ธันวาคม พ.ศ.2518 ส่วน บก.333 ก็ยังมีข้าราชการของกรมประมวลข่าวกลาง และสำนักข่าวกรองแห่งชาติได้รับการคัดเลือกสลับเปลี่ยนไปปฏิบัติงานด้านข่าวลับอยู่อย่างต่อเนื่องตลอดมาจนกระทั่งยุบเลิกหน่วยงานพิเศษนี้เพราะหมดความจำเป็นเมื่อประมาณ พ.ศ.2543

ชีวิตการทำงานในช่วงเวลาที่อยู่ในสำนักข่าวกรองแห่งชาตินี้ เป็นเหตุการณ์ที่ยังตรึงอยู่ในความทรงจำตลอดเวลาไม่ลืมเลือน ซึ่งบุคคลทั้งที่เป็นอดีตผู้บังคับบัญชา พี่ๆ และเพื่อนร่วมงาน

หลายท่านยังเป็นความประทับใจในความเสียสละ ร่วมแรงร่วมใจกันทำงานด้วยความเสียสละอย่างลับๆ เพื่อความมั่นคงของประเทศชาติ ต้องกราบขออภัยมา ณ ที่นี้ต่ออดีตผู้บังคับบัญชา พี่ๆ และเพื่อนร่วมงานที่ได้อ้างอิงของท่านในบทความฉบับนี้เพื่อบันทึกไว้เป็นประวัติศาสตร์ส่วนหนึ่งของการทำงานร่วมกันระหว่างข้าราชการฝ่ายทหาร ตำรวจและพลเรือน (สำนักข่าวกรองแห่งชาติ) ซึ่งเป็นหน่วยงานพลเรือนเพียงหน่วยเดียวที่เข้าร่วมในการปฏิบัติภารกิจลับทางทหารในลาว

นายภุมรัตน์ ทักษาดิพงษ์

นายภุมรัตน์ ทักษาดิพงษ์ เกิดเมื่อ วันที่ 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2484 อายุ 62 ปี/ 2546 สำเร็จการศึกษารัฐศาสตรบัณฑิต รัฐศาสตรมหาบัณฑิตสาขาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ จาก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประกาศนียบัตรหลักสูตรนักบริหารระดับสูง รุ่นที่ 2 วิทยาลัยนักบริหาร สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือนและปริญญาบัตรหลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 31 วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

รับราชการที่สำนักข่าวกรองแห่งชาติ เมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2505 ในตำแหน่งลูกจ้างพิเศษ กอง 3 กรมประมวลข่าวกลาง บรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นตรี เมื่อ 2 ธันวาคม พ.ศ. 2506 ตำแหน่งพนักงานข่าวตรี และมีความเจริญก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ตามลำดับ ได้ดำรงตำแหน่งต่างๆ ที่สำคัญ ได้แก่ ประจำสถาน

เอกอัครราชทูต ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย ปฏิบัติหน้าที่เลขานุการโท หัวหน้ากอง นปต.หนก.3 ผู้อำนวยการกอง 4 ผู้อำนวยการกอง 5 ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ รองผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ และผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ เมื่อ 25 สิงหาคม พ.ศ. 2535 จนเกษียณอายุราชการ เมื่อกันยายน พ.ศ. 2544 รวมเวลาที่รับราชการที่สำนักข่าวกรองแห่งชาติ 39 ปี 4 เดือน ได้รับการฝึกอบรมด้านข่าวกรองหลักสูตรต่างๆ ทั้งที่จัดในประเทศและต่างประเทศจัดโดยหน่วยข่าวกรองพันธมิตร เป็นผู้ให้ความสำคัญต่อการฝึกอบรมข้าราชการเป็นอย่างมาก เป็นผู้อำนวยการหลักสูตรข่าวลับของสำนักข่าวกรองแห่งชาติ หลายหลักสูตร

เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทยไปประชุมข่าวกรองกับประเทศต่างๆ ทั้งการประชุมทวิภาคีและพหุภาคี และริเริ่มเปิดความสัมพันธ์กับหน่วยข่าวกรองอีกหลายประเทศ

เป็นผู้ผลักดันให้มีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการทำงาน และนำระบบเทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วยในการทำงาน ได้เน้นเรื่องสวัสดิการของข้าราชการและลูกจ้างเป็นสำคัญ เป็นผู้ผลักดันให้มีการก่อตั้ง สหกรณ์ออมทรัพย์ พ.ร.ป. และก่อตั้งกองทุนพิพธิภัณฑ์และอนุรักษ์วังปารุสก์วัน โดยนำดอกผลมาใช้จ่ายเป็นทุนการศึกษาสำหรับบุตรข้าราชการที่มีรายได้น้อยและบุตรลูกจ้างประจำ จัดสวัสดิการและดูแลบุตรข้าราชการช่วงระยะเวลาปิดเทอมใหญ่ ปรับปรุงสวัสดิการรถยนต์รับ – ส่ง เจ้าหน้าที่สำนักข่าวกรองแห่งชาติ และคู่มืออาหารกลางวันต่อเนื่องจากผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติท่านก่อน สร้างพระพุทธรูปประจำสำนักข่าวกรองแห่งชาติ "พระอรหันตพุทธเจ้า" สำหรับข้าราชการและลูกจ้างได้สักการะเพื่อเป็นสิริมงคล

เคยดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภา ระหว่างปี พ.ศ. 2539-2543 และได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์สูงสุด มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก และเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตติยจุลจอมเกล้าวิเศษ

อดีต ปัจจุบัน อนาคต ของสำนักข่าวกรองแห่งชาติ

โดย นายภุมรัตน์ ทักษาดิพงษ์

1 มกราคม 2547 สำนักข่าวกรองแห่งชาติ หรือ สขช. จะมีอายุครบ 50 ปี หรือครึ่งศตวรรษพอดี 50 ปีของสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ถ้าเปรียบเทียบกับอายุคนก็เข้ามัยชราวัย หรือวัยกลางคนเข้าไปแล้ว 50 ปีที่ผ่านมาสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ได้ผ่านบทเรียนที่ยากลำบากที่ล้มเหลวและที่ประสบความสำเร็จมากมาย ผ่านชีวิตของการเป็นเด็กที่ต้องพึ่งพาคนอื่น ผ่านร้อนหนาวมาจนเติบโตกล้า และเข้าสู่วัยกลางคนที่เต็มไปด้วยประสบการณ์ และผมเชื่อว่าสำนักข่าวกรองแห่งชาติ พร้อมทั้งจะก้าวไปสู่อนาคตอย่างมั่นใจ

เหลียวหลังมองสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ตั้งแต่ผมเข้าทำงานในปี 2505 สำนักข่าวกรองแห่งชาติ ได้ผ่านรัฐบาลมาหลายยุคหลายสมัย ทั้งยุครัฐตำรวจ ยุคทหารปกครองบ้านเมือง ยุคธนาคารที่มีแต่ความวุ่นวาย ยุคประชาธิปไตยครึ่งใบ ค่อนใบ ยุคประชาธิปไตยเต็มใบ ผ่านการปฏิวัติรัฐประหารมาหลายครั้ง อยู่ภายใต้ นายกรัฐมนตรีหลายคนทั้งทหาร พลเรือน และตำรวจซึ่งแต่ละท่านต่างก็มีแนวคิด วิสัยทัศน์ วัฒนธรรมในการมองปัญหาด้านความมั่นคง

แตกต่างกันไป ในด้านต่างประเทศ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ ได้ผ่านโลกทั้งสองยุค ยุคสงครามเย็นซึ่งเป็นการขัดแย้งทางอุดมการณ์อย่างรุนแรง ยุคหลังสงครามเย็น ที่ทุกอย่างเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เป็นยุคของการปฏิวัติเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นโลกและสังคมแห่งความรู้

สำนักข่าวกรองแห่งชาติ ในอดีต มีส่วนร่วมและมีบทบาทสำคัญด้านการข่าวกรอง และต่อต้านข่าวกรองที่ทำให้ชาติไทยอยู่รอดปลอดภัยตลอดมาจากภัยคุกคามทางทหารนอกประเทศและภัยคุกคามจากการก่อการร้ายของคอมมิวนิสต์ในประเทศในช่วงปี 2510-2530 โดยเฉพาะช่วงวิกฤติปี 2518 และปี 2522 คนสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ได้เสียสละและทำให้กับชาติมาตลอด ไม่แพ้หน่วยงานความมั่นคงอื่นๆ

ช่วงเวลาหลังสงครามเย็นตั้งแต่ปี 2531 สถานการณ์โลกเปลี่ยนแปลงไปโดยสิ้นเชิง เช่นเดียวกับสถานการณ์ในประเทศ เราต้องมาตีความคำว่า “ความมั่นคง” และ “ภัยคุกคาม” กันใหม่ ต้องมองทั้งมิติเดิมและมิติใหม่

ภัยคุกคามรูปแบบเก่าได้เปลี่ยนแปลงไปโดยเห็นชัดเจนขึ้นตั้งแต่ปี 2538 เป็นต้นมา เกิดภัยคุกคามรูปแบบใหม่ในรูปของสงครามเศรษฐกิจ การเงิน เกิดลัทธิล่าอาณานิคมในมิติใหม่ สงครามการค้า การก่อการร้ายระหว่างประเทศ อาชญากรรมข้ามชาติในรูปแบบต่างๆ อาชญากรรมไซเบอร์ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ ต้องเก็บหนังสือยุคสงครามเย็นไว้บนหิ้ง และมาเปิดตำราเล่มใหม่ ปรับวิธีคิดใหม่ ประเมินภัยคุกคามแห่งชาติกันใหม่ เริ่มนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการทำงาน ปรับคนกันใหม่ทั้งวิธีคิดและวิธีการทำงาน จัดคนลงงานกันใหม่ จัดงบประมาณกันใหม่ ตามลำดับความสำคัญเร่งด่วนที่เปลี่ยนแปลงไป

คงปฏิเสธไม่ได้ว่า ความร่ำรวยที่เราสะสมกันเป็นเวลานาน อยู่ๆ วันหนึ่ง ความร่ำรวยดังกล่าวหายไปในพริบตาจากการโจมตีค่าเงินไทยกลายเป็นประเทศยากจนขึ้นมาทันที ทรัพย์สินของชาติสูญเสียมูลค่า รายได้ของประชาชนหายไป ไม่ใช่เป็นภัยคุกคามหรือ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ ต้องทำความเข้าใจกับภัยคุกคามในมิติใหม่นี้มากขึ้น

ไม่เพียงแต่ผ่านช่วงเวลาแห่งความสำเร็จและล้มเหลวในการทำงานเท่านั้น สำนักข่าวกรองแห่งชาติ ยังเจอวิกฤติด้านงบประมาณ

อย่างรุนแรงช่วงปี 2540-2544 อันเป็นผลมาจากวิกฤติเศรษฐกิจ นับว่าเป็นสิ่งท้าทายอย่างสำคัญในการที่คน สำนักข่าวกรองแห่งชาติ ได้ร่วมมือร่วมใจกันผ่านพ้นวิกฤติดังกล่าวมาได้จากสมอง มือและเท้าที่พระเจ้าประทานให้ แม้จะไม่มีเงินในกระเป๋าก็ตาม

ณ วันนี้ สำนักข่าวกรองแห่งชาติต้องถามตัวเองว่า เราพอใจกับผลงานที่ผ่านมาหรือไม่ เราจะต้องปรับปรุงแก้ไขอะไรบ้าง สิ่งใดที่ทำได้แล้วต้องทำให้ดียิ่งขึ้น สิ่งใดที่เป็นจุดอ่อนต้องหาทางแก้ไข การถูกวิพากษ์วิจารณ์จากบุคคลภายนอกหากมี เราต้องนำมาคิดว่าเป็นจริงตามที่เขาวิจารณ์หรือไม่ และปรับปรุงตัวเราเองอย่างไร เราจะก้าวไปในทิศทางใด เราจะทำให้ สำนักข่าวกรองแห่งชาติเป็นหน่วยงานระดับชาติที่มีประสิทธิภาพซึ่งเป็นที่ยอมรับของประชาคมข่าวกรองแห่งชาติและต่างชาติ ตามวิสัยทัศน์ที่ประกาศไว้ได้อย่างไร

ภายใต้โลกปัจจุบันและอนาคตที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว นอกจาก สำนักข่าวกรองแห่งชาติจะต้องก้าวให้ทันโลกแล้ว สำนักข่าวกรองแห่งชาติ ต้องก้าวล้ำหน้าโลกด้วย ผมเชื่อว่า คนที่อยู่กับข่าวมาตลอดชีวิต ของการทำงาน คนที่มีประสบการณ์ด้านข่าวจะอ่านสถานการณ์และมองเห็นแนวโน้มของโลกและ

การเปลี่ยนแปลงในประเทศได้ ประเทศไทย เป็นสังคมที่เปิดมากขึ้น สำนักข่าวกรองแห่งชาติ จะถูกเปิดตัวมากขึ้น สำนักข่าวกรองแห่งชาติ จะถูกสังคมตรวจสอบมากขึ้น ดังนั้นการสื่อสาร และการให้ข้อมูลที่จำเป็นกับประชาชน เป็นเรื่องที่ต้องทำ

คนสำนักข่าวกรองแห่งชาติต้องมีปรัชญา ในการทำงาน มีเป้าหมายในการทำงาน ดัง คำขวัญที่เราติดไว้ในห้องประชุมใหญ่ คนสำนัก ข่าวกรองแห่งชาติ รุ่นก่อนๆ พยายามย้ำเสมอว่า เราต้องทำงานทดแทนบุญคุณแผ่นดินที่ให้ เราเกิด เราอยู่ เราตาย ณ ที่นี้ ทำงานสืบเนื่อง จากบรรพบุรุษที่รักษาแผ่นดินนี้เป็นมรดก ให้ลูกหลานจนมาถึงรุ่นเรา เป็นหน้าที่ที่เราจะ ต้องรักษามรดกนี้ให้กับลูกหลานเราต่อไป ไม่ทราบว่าคนรุ่นนี้ยังตระหนักถึงหน้าที่ อันมีเกียรตินี้หรือไม่

ผู้บริหารต้องเรียนรู้ปรัชญาจัดองค์กร ตั้งแต่สมัย พล.อ.รัศมี รัชนีวัติ พล.ต.บุญมาก เทศบุตร ที่ต้องการให้หน่วยงานนี้เป็นหน่วยงาน ขนาดเล็ก แต่มีคุณภาพ เต็มไปด้วยคนที่มี คุณภาพ ไม่ใช่ปริมาณ แต่ก็ต้องมีคนพอที่จะ ปฏิบัติภารกิจให้สำเร็จลุล่วงไปได้

หากคนสำนักข่าวกรองแห่งชาติ มีความสามัคคีกลมเกลียวกัน ก็จะสามารถนำ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ ให้ผ่านอุปสรรคและ ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติภารกิจที่ได้ รับมอบด้วยดี ขออัญเชิญพระบารมีของทูล กระหม่อมเจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ กรมหลวง พิษณุโลกประชานาถ ท่านผู้เป็นเจ้าของวัง ปารุสกวัน ปกปักษ์คุ้มครองคน สำนักข่าวกรอง แห่งชาติ ทุกคนให้มีสุขภาพกาย สุขภาพจิต สุขภาพสังคมและสุขภาพปัญญาแข็งแรง พร้อมที่จะทำงานให้กับชาติบ้านเมืองสืบไป

ผลงานในอดีตของสำนักข่าวกรองแห่งชาติ

นับตั้งแต่ก่อตั้งกรมประมวลราชการแผ่นดินเมื่อปี พ.ศ. 2497 จนกลายเป็นสำนักข่าวกรองแห่งชาติในปัจจุบัน ในฐานะที่เป็นหน่วยงานซึ่งรับผิดชอบภารกิจเพื่อความมั่นคงของชาติ เราได้ปฏิบัติหน้าที่จนปรากฏเป็นผลงานไว้มิใช่น้อย โดยได้เก็บบันทึกผลงานดังกล่าวไว้และไม่เคยเปิดเผยแก่สาธารณชนมาก่อน เนื่องจากเป็นแบบฉบับของหน่วยงานด้านข่าวกรองที่การปฏิบัติงานทุกอย่าง ถือว่าเป็นความลับของทางราชการ อย่างไรก็ตามในการจัดทำหนังสือครบรอบ 50 ปีของสำนักข่าวกรองแห่งชาติครั้งนี้ เห็นว่าเป็นโอกาสที่ดีที่จะเปิดเผยผลงานบางส่วน

ผลงานทั้ง 3 เรื่องของ สำนักข่าวกรองแห่งชาติซึ่งเป็นเนื้อหาส่วนหนึ่งในหนังสือเล่มนี้ ประกอบด้วย คดีจารกรรมของฝรั่งเศสในไทย คดีจารกรรมของโซเวียตในไทย และคดีหนังสือปกเหลือง เป็นเหตุการณ์เกี่ยวกับภัยคุกคามต่อความมั่นคงของประเทศชาติ ที่เกิดขึ้นจริงในอดีต โดย 2 กรณีแรกเป็นการกระทำจารกรรมต่อความลับของประเทศจากเจ้าหน้าที่หน่วยข่าวกรองต่างชาติที่แฝงตัวอยู่ในไทย ในยุคของรัฐบาลจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ และรัฐบาล พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ ตามลำดับ ส่วน กรณีหลังเป็นเรื่องของบุคคลกลุ่มหนึ่งที่มีพฤติกรรม บ่อนทำลายสถาบันพระมหากษัตริย์ไทย ด้วยการจัดทำหนังสือปกเหลือง โจมตีพระราชวงศ์จักรี ออกเผยแพร่ในช่วงที่คนไทยกำลังเฉลิมฉลองครบรอบ 200 ปีของกรุงรัตนโกสินทร์ เมื่อปี 2525

สำนักข่าวกรองแห่งชาติได้ทำการสืบสวนอย่างลับ ๆ ตามภารกิจหน้าที่เป็นระยะเวลาหนึ่ง และสุดท้ายได้ร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจทำการจับกุมผู้กระทำผิดและดำเนินการตามขั้นตอนทางกฎหมายกับผู้ที่เกี่ยวข้อง ในแต่ละกรณีได้สำเร็จ อย่างไรก็ตามในการเรียบเรียงผลงานทั้ง 3 เรื่องของสำนักข่าวกรองแห่งชาติเพื่อเผยแพร่ลงในหนังสือ 50 ปี สำนักข่าวกรองแห่งชาตินั้น คณะผู้จัดทำหนังสือ มีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงชื่อจริงของประเทศ สถานที่ องค์กรและชื่อบุคคลที่เกี่ยวข้องบางส่วนมาเป็นชื่อที่สมมุติ เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาที่จะตามมาทั้งทางด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และปัญหาการฟ้องร้องในทางกฎหมาย แต่มิได้มีการเปลี่ยนแปลงเนื้อหาส่วนใดส่วนหนึ่งที่เป็นสาระและข้อเท็จจริงแต่อย่างใด

คดีการจารกรรมของฝรั่งเศสในประเทศไทย

ภายหลังสงครามโลกครั้งที่สอง ประเทศต่างๆในภูมิภาคเอเชียได้รับเอกราชจากประเทศมหาอำนาจตะวันตกซึ่งรวมทั้งสามประเทศ คือ ลาว กัมพูชา และเวียดนามได้รับเอกราชจากฝรั่งเศส ตามสนธิสัญญาเจนีส ปี พ.ศ.2497 ฝรั่งเศสจึงพยายามที่จะคงอิทธิพลของตนต่อไปในกลุ่มประเทศอินโดจีนเหล่านี้ จึงต้องการทราบนโยบายและท่าทีของประเทศไทยที่มีต่อสามประเทศดังกล่าว เพื่อสนับสนุนและสร้างบุญคุณกับกลุ่มประเทศในอินโดจีน ดังนั้นการที่ฝรั่งเศสจะทราบ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับนโยบายและท่าทีของประเทศไทยต่อกลุ่มประเทศในอินโดจีนได้ จะต้องหาข่าวสารจากประเทศไทย โดยการสร้างเครือข่ายปฏิบัติการหาข่าวทางลับ หรือการจารกรรมขึ้นในไทย อย่างไรก็ตามจากหลักฐานที่ทราบฝรั่งเศสได้เริ่มปฏิบัติการจารกรรมในประเทศไทยตั้งแต่ก่อนปี พ.ศ.2491 โดยมีเจ้าหน้าที่สถานทูตฝรั่งเศสในไทยชื่อ นายอูเซอ อันนาค เด ซอมมี เป็นผู้ทำหน้าที่หาข่าวในประเทศไทยและนายซอมมีได้ใช้ให้คนไทยชื่อ นายกันต์ จงพญา ทำหน้าที่รวบรวมข่าวสารต่างๆให้กับตนเรื่อยมา จนกระทั่งปี พ.ศ.2495 หน่วยข่าวสารของฝรั่งเศสจึงได้จัดส่งเจ้าหน้าที่

เข้ามาปฏิบัติการหาข่าวในประเทศไทยอย่างจริงจังด้วยการส่งเจ้าหน้าที่การข่าวมาประจำในสถานทูตฝรั่งเศสในกรุงเทพฯ มีหัวหน้าชุดดำรงตำแหน่งเป็นเลขานุการโท และรองหัวหน้าชุดดำรงตำแหน่งเป็นเลขานุการตรี มีการจัดส่งเจ้าหน้าที่ระดับรองมาจากประเทศกัมพูชาเพื่อมาช่วยงาน ตลอดจนจ้างชาวฝรั่งเศสในไทยเข้าร่วมทำงานกับชุดปฏิบัติการดังกล่าว หัวหน้าชุดคนแรกของฝรั่งเศสคือนายชาร์ล เปอร์แตง ซึ่งได้ว่าจ้างชาวฝรั่งเศสในไทยเข้าร่วมงานคือนายมิเชล เลอลองมี ตำแหน่งเป็นล่ามและพนักงานพิมพ์ดีดประจำสถานทูต และ น.ส.ฟาซิเออ มงซิเย มีตำแหน่งเป็นพนักงานพิมพ์ดีดประจำสถานทูต แต่ทำหน้าที่หาข่าวเกี่ยวกับกลุ่มชาวเวียดนาม กัมพูชา และลาวอิสระในประเทศไทยที่เคลื่อนไหวกู้เอกราชจากฝรั่งเศส ส่วน น.ส.ฟาซิเออ ทำหน้าที่พิมพ์ข่าวที่ได้รับจากสายลับจัดส่งและทำลายเอกสารที่ใช้ในการปฏิบัติงานลับ

หลังจากที่ นายชาร์ล เปอร์แตง เข้ารับตำแหน่งหัวหน้าชุดในไทยก็เริ่มดำเนินงาน โดยในปี 2497 นำนายกันต์ จงพญา มาพบกับตนที่สถานทูตฝรั่งเศส ใน กทม. และแจ้งว่าระยะ

แรกต้องการได้ข่าวความเคลื่อนไหวของรัฐบาลไทย โดยให้นายกันต์ ช่วยในการหาข่าวจากกระทรวง ทบวงกรมต่างๆ ซึ่งนายกันต์ได้ตอบตกลง โดยทางฝรั่งเศสให้เงินเป็นการตอบแทนและในการ พบปะครั้งต่อๆ มานายซาร์ล ได้แจ้งให้นายกันต์ ติดต่อผ่านนายมิเชล เลอลอง โดยไม่ต้องผ่าน นายอุเซอ อันนาคเด ซอมี อีกต่อไป นายกันต์ ซึ่งไม่สามารถเข้าถึงข่าวสารด้วยตนเอง ก็อาศัย เพื่อนฝูงหรือคนรู้จักช่วยหาข่าวให้ โดยในระยะ แรกได้ติดต่อกับเพื่อนชื่อ นายประกอบ โลหิตานนท์ ทำงานที่กองตรวจคนเข้าเมือง และสามารถนำ เอกสารหลักฐานการเข้าออกประเทศไทยของบุคคล ต่างๆ ไปให้ฝรั่งเศส ต่อมาทางฝรั่งเศสให้นายกันต์ ไปติดต่อกับเจ้าหน้าที่ในสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อต้องการให้เป็นแหล่งข่าว ซึ่งก็ได้นายสนิท ตระกูลทอง ข้าราชการชั้นจัตวา แผนกราชการ ต่างประเทศกองพิธีการ โดยนายกันต์ เป็นผู้ไปติดต่อ ทำนองว่าให้ร่วมกันปลอมเอกสารเพื่อไปขาย ให้กับนักข่าวชาวตะวันตก นายสนิทกำลังต้องการ เงินจึงตอบตกลง และต่อมานายกันต์จึงได้นำ นายสนิท ไปรู้จักกับนายมิเชล เลอลอง เมื่อปี พ.ศ.2499 และเป็นครั้งต่อๆ มา นายมิเชล เลอลอง จึงแจ้งให้นายสนิท ติดต่อกับตนโดยตรงไม่ต้อง ผ่านนายกันต์อีก และในระยะหลังนอกจากจะ ทำเอกสารปลอมขึ้นแล้ว นายสนิท ยังทำเอกสาร จริงซึ่งเป็นวาระงานของนายกรัฐมนตรีไปส่งมอบ

ให้นายมิเชล เลอลอง ที่สถานทูตฝรั่งเศสเพื่อ อัดสำเนาเป็นประจำ โดยได้รับค่าจ้างตอบแทน เดือนละ 4,800 บาท

นอกจากหาบุคคลจากสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นแหล่งข่าวให้ฝรั่งเศสแล้ว นายกันต์ ยังได้หาบุคคลในกระทรวงมหาดไทย โดยใช้ นายอนันต์ กรทวี ข้าราชการแผนกภูมิภาค กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ซึ่งในระยะแรกก็ใช้วิธีทำเอกสารปลอมขึ้น โดย ทางฝรั่งเศสให้ค่าตอบแทนเป็นรายชิ้นๆ ละ 300-400 บาท แต่ต่อมาก็ส่งเอกสารตัวจริงไปให้ นายมิเชล เลอลอง อัดสำเนาโดยผ่านนายกันต์ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นรายงานจากจังหวัดชายแดนเข้า มายังส่วนกลาง และต่อมานายมิเชล เลอลอง จึงติดต่อกับนายอนันต์ โดยตรง จนกระทั่งในปี พ.ศ.2501 นายอนันต์ พ้นจากตำแหน่งหน้าที่ที่ เข้าถึงข่าวสาร ก็ได้แอบนำเพื่อนคือ นายประสิทธิ์ เย็นบรรเทา นักการ ทำหน้าที่รับ-ส่งเอกสารจาก กระทรวงไปยังสถานที่ต่างๆ นายประสิทธิ์ ก็ลักลอบนำเอกสารที่ตนทำหน้าที่รับ-ส่ง ไปให้นายมิเชล เลอลอง อัดสำเนาและได้รับค่า ตอบแทนเดือนละ 2,000 บาท เอกสารส่วนใหญ่ เป็นเอกสารจากกระทรวงมหาดไทยถึงกอง บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดนและถึงกระทรวง การต่างประเทศ ขณะเดียวกัน นายกันต์ก็ติดต่อกับ นายสุทิน พันธุ์แท้ เสมียนประจำสำนักงาน

เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ให้ทำงานหาข่าวให้ตนได้ในปี พ.ศ.2500 โดยนำเอกสารในแฟ้มเตรียมเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและเอกสารที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย สั่งการแล้วมาให้ นายกันต์ นำไปให้นายมิเชล เลอลอง ซึ่งในระยะแรก นายสุทินได้รับค่าตอบแทนเดือนละ 2,500 บาท และต่อมานายมิเชล เลอลอง จึงติดต่อนายสุทิน โดยไม่ต้องผ่านนายกันต์อีก และนายสุทิน ก็ได้นำเอกสารไปให้นายมิเชล เลอลอง ตามสถานที่นัดพบต่างๆ เพื่อให้ นายมิเชล เลอลอง นำไปอัดสำเนาในสถานทูตฝรั่งเศสเป็นประจำ จนกระทั่งได้รับเงินตอบแทนเพิ่มขึ้นเป็นเดือนละ 3,500 บาท

ขณะเดียวกัน ทางฝรั่งเศสก็ได้ให้ความสนใจข่าวสารในกรมตำรวจ นายมิเชล เลอลอง จึงมอบหมายให้นายกันต์ สามารถติดต่อให้ ร.ต.ท.วิวัฒน์ สุทธิศักดิ์ (ขณะนั้นมียศเป็น ส.ต.อ.) ประจำแผนกสารบรรณ สำนักงานเลขานุการกรมตำรวจเข้าร่วมงานและนำ ร.ต.ท.วิวัฒน์ ไปพบนายมิเชล เลอลอง เมื่อปี 2499 ซึ่ง ร.ต.ท.วิวัฒน์ ตกลงทำงานให้โดยนำเอกสารของกรมตำรวจทั้งที่มีชั้นความลับและไม่มีชั้นความลับที่ผ่านสายงานตนไปให้นายมิเชล เลอลอง ทุกวันศุกร์หลังเวลาราชการตามสถานที่ต่างๆ เช่น สนวนลุมพินี ตลาดประตุน้ำ โดย ร.ต.ท.วิวัฒน์

จะโทรศัพท์ไปนัดหมายเวลากับนายมิเชล เลอลอง ซึ่งอยู่ในสถานทูตฝรั่งเศสในการนี้ ร.ต.ท.วิวัฒน์ ได้รับค่าตอบแทนเดือนละ 1,500 บาท และต่อมาร.ต.ท.วิวัฒน์ ยังแนะนำให้ จ.ส.ต.ณรงค์ สุทธิกร เจ้าหน้าที่ส่งหนังสือของกองบัญชาการตำรวจภูธรฝ่ายชายแดน (ตชด.ในปัจจุบัน) ทำงานให้นายมิเชล เลอลอง ด้วย ซึ่ง จ.ส.ต.ณรงค์ก็นำหนังสือของกองบัญชาการตำรวจภูธรฝ่ายชายแดน (บกภ.ตชด.) ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และเจ้าหน้าที่ระดับสูงอื่นๆ ไปให้นายมิเชล เลอลอง สัปดาห์ละสองครั้งตามสถานที่ซึ่ง นายมิเชล เลอลอง เป็นผู้กำหนด โดยให้ จ.ส.ต.ณรงค์โทรศัพท์ไปนัดหมายเวลาที่สถานทูตฝรั่งเศสทั้งนี้ จ.ส.ต.ณรงค์ ได้รับค่าตอบแทนเดือนละ 2,000 บาท

ในปี พ.ศ.2500 ทางหน่วยข่าวกรองของฝรั่งเศสได้ส่งนายฟรานซิสโก มองซิเดอแล ซึ่งมีเชื้อชาติกัมพูชา สัญชาติฝรั่งเศส และพูดภาษาไทยได้ดีมาช่วยงาน โดยมีตำแหน่งเป็นข้าราชการประจำสถานเอกอัครราชทูตฝรั่งเศสในไทย ก่อนหน้านี้ นายฟรานซิสโก มองซิเดอแล เคยทำงานอยู่ในกัมพูชาและลาวมาก่อนหน้าที่สำคัญของนายฟรานซิสโก มองซิเดอแล คือ ดูแลสถานที่ปฏิบัติงานร่วมพบปะบุคคลชาวไทยที่เป็นแหล่งข่าวกับนายมิเชล เลอลอง และทำหน้าที่พบปะแหล่งข่าวชาวไทยบางคน

แทนนายมิเชล เลอลอง ได้แก่ นายกันต์ จงพญา นายสนิท ตระกูลทอง และนายสละ สูงอำนาจ นอกจากนี้ นายฟรานซิสโก มงซิเดอแล ยังทำหน้าที่เป็นผู้เข้ารหัสส่งข่าวด่วน หรือข่าวสำคัญทางวิทยุโทรเลข ไปยังสำนักงานใหญ่ที่กรุงแบร์เซียร์ และทำหน้าที่ถอดรหัสคำสั่งด่วนที่ส่งมาจากสำนักงานใหญ่อีกด้วย นับตั้งแต่ นายฟรานซิสโก มงซิเดอแล เข้ามาปฏิบัติงานในไทย งานจารกรรมของฝรั่งเศสในไทยได้ขยายตัวเพิ่มขึ้น เพราะนายฟรานซิสโก มงซิเดอแล สามารถแบ่งเบาภาระของนายมิเชล เลอลอง ที่ต้องพบปะกับตนเป็นส่วนใหญ่นอกเหนือจากใช้สถานที่อื่น ๆ หรือใช้บ้านพักของบุคคลทั้งสองเป็นสถานที่พบปะกันแล้ว

ความสำเร็จที่สำคัญของการปฏิบัติงานลับของฝรั่งเศสในไทย คือ การหาข่าวจากกระทรวงการต่างประเทศของไทย ซึ่งนายมิเชล เลอลอง ได้มอบหมายให้นายกันต์ ในปี พ.ศ.2502 ซึ่งในระยะแรกทำการคัดลอกโทรเลขมาส่งให้นายกันต์ เพื่อนำไปส่งให้นายมิเชล เลอลอง อีกต่อหนึ่ง โดยนายสละ ได้ค่าตอบแทนเดือนละ 2,000 บาท และต่อมาเมื่อปี พ.ศ.2503 นายกันต์ ก็ได้แนะนำนายสวไปพบนายมิเชล เลอลอง และนายฟรานซิสโก มงซิเดอแล ตามคำสั่งซึ่งบุคคลทั้งสองได้ขอให้ นายสละ นำสมุทรรหัสและกุญแจถอดรหัสของกองโทรเลขไปให้ตน แต่นายสละ

ได้ตอบปฏิเสธ บุคคลทั้งสองจึงสั่งให้นายสละ นำสำเนาโทรเลขตัวจริงที่ถอดรหัสแล้วทุกฉบับที่ส่งไปสถานเอกอัครราชทูตไทยส่งมายังกระทรวงการต่างประเทศ ไปให้นายมิเชล เลอลอง หรือนายฟรานซิสโก มงซิเดอแล โดยตรงตามสถานที่ที่กำหนดหรือบางครั้งก็ส่งผ่านนายกันต์ จนสุดท้ายก่อนที่นายสละ จะถูกส่งไปประจำสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์ ในปี พ.ศ.2506 ได้รับค่าตอบแทนจากฝรั่งเศสถึงเดือนละ 8,000 บาท เพราะข่าวสารจากนายสละ มีคุณค่ามาก เนื่องจากเป็นเอกสารสำคัญที่มีชั้นความลับ ตั้งแต่ลับมาก และลับที่สุด ทำให้ฝรั่งเศสทราบนโยบายและการดำเนินการด้านต่างประเทศของไทยเป็นอย่างดี

เมื่อต้นปี พ.ศ.2505 จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ นายกรัฐมนตรีในขณะนั้น ได้ปรารภกับอธิบดีกรมตำรวจว่าทางฝรั่งเศสมักจะทราบความเคลื่อนไหวของทางราชการไทยอยู่เสมอ ดังนั้น อธิบดีกรมตำรวจจึงได้ส่งเรื่องมาให้กรมประมวลข่าวกลาง (ต่อมาเป็นสำนักข่าวกรองแห่งชาติ) ดำเนินการสืบสวนโดยกรมประมวลข่าวกลาง ได้ส่งเจ้าหน้าที่ไปสังเกตการณ์ที่หน้าสถานทูตฝรั่งเศสในกรุงเทพฯ เพื่อดูว่ามีคนไทยผู้ใดบ้างที่ไปติดต่อกับสถานทูตฝรั่งเศสหรือมีเจ้าหน้าที่สถานทูตฝรั่งเศสผู้ใดมีพฤติกรรม

ที่น่าสงสัย รวมทั้งมีการติดตามความเคลื่อนไหว เป็นครั้งคราว ตลอดจนใช้สายลับที่เป็นชาวไทย ในสถานทูตฝรั่งเศส คอยรายงานความเคลื่อนไหว ในสถานทูตอีกด้วย ซึ่งจากการสืบสวนเรื่อยมา จนถึงปี พ.ศ.2507 ก็พบว่า มีบุคคลที่น่าสงสัย คือ นายฟรานซิสโก มองซิเดอแล นายมิเชล เลอลอง นายกันต์ จงพญา และบุคคลอื่นๆ แต่ยังไม่ มีหลักฐานที่จะดำเนินการจับกุมดำเนินคดีที่แน่ชัด แม้ว่าจะสามารถถ่ายภาพนิ่งและภาพยนตร์ การพบปะของบุคคลดังกล่าวได้ก็ตาม จนกระทั่ง เมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ.2507 ได้มีผู้ใช้ชื่อว่า "222" ส่งบัตรสนเท่ห์ถึงอธิบดีกรมตำรวจแจ้งว่า ฝรั่งเศสทำการจารกรรมในไทย โดยมีนาย ฟรานซิสโก มองซิเดอแล และนายมิเชล เลอลอง เป็นตัวการสำคัญ โดยเจ้าหน้าที่ได้ตรวจสอบ ลายมือผู้เขียน ต่อมาทราบว่า เป็นของนายกันต์

จงพญา จึงได้เชิญนายกันต์มาพบและนายกันต์ ก็ได้รับสารภาพเรื่องทั้งหมด และรับทำงาน ให้กับเจ้าหน้าที่ของฝ่ายไทย เพื่อหาข่าวเกี่ยวกับ ความเคลื่อนไหวของนายฟรานซิสโก มองซิเดอแล และนายมิเชล เลอลอง จนเป็นผลให้ทราบ เครื่องหมายการจารกรรมดังกล่าวข้างต้น และทำให้ เจ้าหน้าที่มีหลักฐานแน่ชัดสามารถจับกุมนายมิเชล เลอลอง นายประสิทธิ์ เย็นบรรเทา และนายสนิท ตระกูลทอง เมื่อ 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2507 จับกุมนายฟรานซิสโก มองซิเดอแล นายสุทิน พันธุ์แท้ นายอนันต์ กรทวี ร.ต.ท.วิวัฒน์ สิทธิศักดิ์ และจ.ส.ต.ณรงค์ สุทธิกร เมื่อ 21 มกราคม พ.ศ. 2508 ส่วนนายสละ สูงอำนาจ ถูกจับกุมเมื่อ 7 เมษายน พ.ศ. 2508 มาดำเนินคดี และส่งฟ้องศาลโดย บุคคลดังกล่าวถูกพิพากษาจำคุก สำหรับนายฟรานซิสโก มองซิเดอแล ถูกจำคุกสูงสุด เป็นเวลา 10 ปี

(๑๓) ๗

คดีจารกรรมของไซเวียตในไทย

สถานการณ์โลกในยุคสงครามเย็นที่เกิดขึ้นหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 นั้นเป็นการแย่งชิงความเป็นใหญ่ระหว่างชาติมหาอำนาจ 2 ค่ายหลัก คือค่ายพันธมิตรโลกเสรีประชาธิปไตยที่มีสหรัฐอเมริกาเป็นแกนนำ และค่ายสังคมนิยมที่นำโดยสหภาพโซเวียต (ชื่อในขณะนั้น) ซึ่งความแตกต่างของลัทธิความเชื่อ และอุดมการณ์ทางการเมืองทำให้ต่างฝ่ายต่างเกรงว่าจะถูกครอบงำจากอีกฝ่ายหนึ่ง ดังนั้น จึงต้องพยายามทุกวิถีทางที่จะแสวงหาแนวร่วมชาติพันธมิตรเพื่อป้องกันการรุกคืบและแผ่อิทธิพลของอีกฝ่ายหนึ่ง ในขณะเดียวกันก็มีการหาข่าวความเคลื่อนไหวเพื่อให้ล่วงรู้ถึงข่าวสารข่าวกรองทุกด้านที่เกี่ยวกับประเทศคู่แข่งที่เป็นประโยชน์ต่อการกำหนดยุทธศาสตร์ แนวทาง และนโยบายการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเพื่อช่วงชิงความได้เปรียบในการเป็นผู้นำในเวทีระดับนานาชาติ

ในฐานะที่ไทยเป็นหนึ่งในชาติพันธมิตรโลกเสรี มีการปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตย และที่สำคัญคือไม่สามารถปฏิเสธได้ว่าไทยมีความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นกับสหรัฐอเมริกา มาช้านาน จึงเป็นธรรมดาอยู่เองที่ไทยไม่สามารถ

หลีกเลี่ยงการตกเป็นเป้าหมายการหาข่าวของฝ่ายตรงข้าม โดยเฉพาะชาติที่ปกครองด้วยระบอบสังคมนิยม หรือจะกล่าวให้ชัดเจนมากขึ้นก็คือประเทศสหภาพโซเวียตนั่นเอง ซึ่งได้ชื่อว่ามีหน่วยงานด้านการข่าวที่ทรงประสิทธิภาพมากที่สุดชาติหนึ่งของโลก ทั้งหน่วยข่าวกรองทางทหารซึ่งรู้จักกันในชื่อหน่วยจีอาร์ยู (GRU) และหน่วยข่าวกรองพลเรือนที่ชื่อหน่วยเคจีบี (KGB)

เป็นที่ยอมรับกันโดยสากลว่าหน่วยงานตัวแทนภาครัฐของประเทศต่างๆ ที่มีที่ตั้งสำนักงานผู้แทนอยู่ในต่างประเทศ อาทิ สถานทูต สถานกงสุล สำนักงานผู้ช่วยทูตทหารหรือสำนักงานการค้า เป็นช่องทางสำคัญที่หน่วยงานด้านการข่าวของประเทศนั้นใช้ในการส่งเจ้าหน้าที่การข่าวเข้าไปปฏิบัติงานโดยการอำพรางสถานะเป็นเจ้าหน้าที่ประจำสำนักงานเหล่านั้น เพื่อให้มีสถานภาพรองรับการทำงานบังหน้าในลักษณะที่เป็นทางการและสามารถปกปิดสถานะที่แท้จริง ซึ่งจะสามารถป้องกันการถูกตรวจพบจากหน่วยงานต่อต้านข่าวกรองของประเทศที่เข้าไปประจำการอยู่ได้ในระดับหนึ่ง อีกทั้งบางหน่วยงานยังได้รับเอกสิทธิ์และ

ความคุ้มกันทางการทูตอีกด้วย ทำให้มีเกราะกำบังไม่ให้อีกดำเนินคดีหากถูกจับกุมหรือเปิดโปงชายงานลับ

ในกรณีของหน่วยงานด้านการข่าวของสหภาพโซเวียตที่จะส่งเจ้าหน้าที่เข้ามาปฏิบัติงานในไทยก็คงหนีไม่พ้นหลักการสากลที่กล่าวมาข้างต้นกล่าวคือทั้งในสถานทูตและสำนักงานการค้าต่างก็มีคนของหน่วยข่าวกรองโซเวียตแฝงตัวเข้ามาปฏิบัติงานเช่นเดียวกัน โดยเมื่อปี 2522 นายวิกเตอร์ อิวาโนวิช บาร์ชีเชฟ (Victor Ivanovich Barishev) ได้เดินทางเข้ามาปฏิบัติงานประจำสำนักงานการค้าโซเวียตประจำ กรุงเทพฯ สืบแทนนายอเล็กซานเดอร์ มอสกาเลฟ (Alexander Moskalev) โดยก่อนหน้านี้ นายบาร์ชีเชฟ เคยปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้ช่วยทูตฝ่ายการพาณิชย์ประจำสถานทูตสหภาพโซเวียตประจำกรุงเทพฯ สหภาพเมียนมาร์ซึ่งเป็นตำแหน่งอำพรางในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การข่าวมาก่อน

จากการติดตามความเคลื่อนไหวของนายบาร์ชีเชฟในขั้นต้นพบว่า มีพฤติกรรมบางอย่างไม่สอดคล้องกับตำแหน่งหน้าที่การงานที่ได้รับการแต่งตั้ง เช่น การติดต่อชาวจีนได้วัน และชาวจีนที่นิยมได้วันในไทยมากผิดปกติ โดยการติดต่อใช้ภาษาจีนกลางเป็นหลัก โดยบุคคลเหล่านี้บางรายเคยติดต่อกับนายอเล็กซานเดอร์

โมโรซอฟ (Alexander Morosov) เจ้าหน้าที่ประจำสำนักงานการค้าคนก่อน ซึ่งมีพฤติกรรมการทางการข่าวเช่นกัน นอกจากนี้ยังพบว่ามีการติดต่อนัดพบปะกับคนไทยทั้งที่เป็นนักธุรกิจและข้าราชการหน่วยงานต่างๆ ของไทยบ่อยครั้งด้วย เรื่องที่ติดต่อไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานในความรับผิดชอบของสำนักงานการค้าแต่อย่างใด ด้วยเหตุนี้ทำให้มีการสืบสวน การติดตามความเคลื่อนไหวนายบาร์ชีเชฟเพิ่มเติมจนนำไปสู่การตรวจพบชายงานลับ และพิสูจน์ทราบภารกิจที่นายบาร์ชีเชฟได้รับมอบหมายให้รวบรวมข่าวสารด้านต่างๆ ระหว่างที่ปฏิบัติงานในไทย ได้แก่ ภารกิจเกี่ยวกับเป้าหมายประเทศไทย สาธารณรัฐประชาชนจีน และข่าวกรองทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

การรวบรวมข่าวสารเกี่ยวกับประเทศไทย ส่วนใหญ่จะได้รับจากนายทรงยศ จันทรานนท์ ผู้จัดการห้างหุ้นส่วน จำกัด เอ.วี.เอส และเจ้าของนิตยสารเทรตติ้ง อินเวสเตอร์ นิวส์ ซึ่งรู้จักกันครั้งแรกเมื่อปลายปี พ.ศ. 2522 จากการแนะนำของนายยานิส ลีพินส์ เจ้าหน้าที่ประจำสำนักงานการค้าที่กำลังจะเดินทางกลับมอสโก ในห้วงที่นายบาร์ชีเชฟเดินทางมาประจำการในไทย โดยในระยะแรกนายบาร์ชีเชฟปูพื้นฐานการพัฒนาสัมพันธ์และขอให้ช่วยเหลือในการหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับจีนก่อน จากนั้นจึงมอบ

หมายให้หาข่าวเกี่ยวกับสถานการณ์การเมือง การทหารของไทย รวมทั้งจัดหาเอกสารทาง ราชการของไทยให้อีกด้วย โดยนายทรงยศได้ ชักชวนเพื่อนฝูง และบุคคลที่รู้จักคุ้นเคยซึ่ง สามารถเข้าถึงข่าวสารที่ต้องการให้ช่วยเหลือ ในการหาข่าว จึงสามารถกล่าวได้ว่านายทรงยศ เป็นผู้มียุทธศาสตร์สำคัญในขบวนการลับของหน่วย ข่าวกรองไซเบอร์ในประเทศไทยในขณะนั้น

นายสรเดช สว่างชาติ กรรมการพรรค การเมืองพรรคหนึ่งและเลขานุการส่วนตัวของ หัวหน้าพรรคการเมืองอีกพรรคหนึ่ง เป็นผู้ให้ ข่าวสารด้านการทหาร รวมทั้งบทบาทและ อิทธิพลของกองอำนาจการรักษาความมั่นคง ภายใน (กอ.รมน.) ทั้งนี้ นายสรเดช ไม่เคยให้ ข่าวสารที่เป็นเอกสาร แต่เป็นไปในรูปของการ บอกเล่าเรื่องราวต่างๆ ให้นายทรงยศรับทราบ เท่านั้น อีกทั้งอ้างว่ามีคนของตนอยู่ในสำนัก นายกรัฐมนตรีที่สามารถให้ข่าวสารที่เป็น ประโยชน์ได้

นอกจากนี้ นายสงวน ธีรจันทร์ ซึ่งทำงาน เป็นลูกจ้างสโมสรรัฐสภา ก็เป็นอีกบุคคลหนึ่งที่ จัดหาเอกสารลับการประชุมสภาภิเษกใหม่ เรื่อง การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ไปประจำการในพม่าให้กับ นายทรงยศ รวมทั้งได้รับเอกสารลับจากนางสาว วิภา อ่อนน้อม เจ้าหน้าที่รัฐสภา ซึ่งเป็นพี่สาว ของคนรักนายสงวน ในเรื่องความร่วมมือในกลุ่ม

อาเซียนในด้านการเมือง เศรษฐกิจและการทหาร โดยนายสงวนจะนำเอกสารจากนางสาววิภา ไปถ่ายสำเนาเอกสารที่ตลาดศรียาน เขตดุสิต แล้วนำมามอบให้นายทรงยศ โดยได้รับค่าตอบแทน 3,000 - 6,000 บาท ต่อเอกสาร 1 ชุด อีกทั้งยังมีนายธีรวัฒน์ เปรมฤดี ผู้สื่อข่าวนิตยสาร เทรดิง อินเวสเตอร์ นิวส์ ซึ่งสามารถเข้าถึง ข่าวสารความเคลื่อนไหวทางการเมืองในพรรค ประชาธิปัตย์และพรรคสหชาติ เป็นหนึ่งในข่าย งานของนายทรงยศด้วย โดยบุคคลทั้งหมดไม่ ทราบว่าเอาเอกสารและข่าวสารต่างๆ ไปให้ใคร ทราบแต่เพียงที่นายทรงยศ อ้างว่าต้องการเก็บ ข้อมูลศึกษาสถานการณ์ เพื่อนำไปประกอบการ เขียนบทความเตรียมเผยแพร่ในรูป หนึ่งสื่อพิมพ์รายวันเท่านั้น ทั้งนี้ยังได้ห้าม ไม่ให้นายบาริเซฟพบปะกับบุคคลในข่ายงาน โดยอ้างว่าเป็นมาตรการรักษาความปลอดภัย อีกด้วย

ในส่วนภารกิจการรวบรวมข่าวสารเป่า หมายสาธารณรัฐประชาชนจีนนั้น นายบาริเซฟ ได้มีการจัดตั้งขบวนการลับโดยชักชวนคนจีน คน ไทยเชื้อสายจีน และคนไต้หวันเข้ามาทำงาน ในสำนักงานผู้แทนของไต้หวันในไทยให้ทำงาน ด้านการข่าวต่อเป้าหมายที่ต้องการ โดยบุคคล ที่ตรวจพบว่ามี การติดต่อหรือพบปะกับนาย บาริเซฟเป็นประจำได้แก่นายสุชน บุญมงคล

ผู้จัดการสมาคมชาวจีนแห่งหนึ่ง ซึ่งเป็นองค์กร
บงกชของไต้หวันในไทย ทั้งนี้ นายสุชน เป็นผู้
หนึ่งที่มีการให้ข่าวสารเกี่ยวกับจีนและได้แนะนำ
ให้นายบารีเซฟรู้จักกับนายหวัง เจอ หนาน
ชาวจีนฮ่องกงแต่เกิดที่มณฑลกว๋างตุ้ง สาธารณรัฐ
ประชาชนจีน ทำงานเป็นมัคคุเทศก์นำคณะนัก
ท่องเที่ยวจากฮ่องกงที่เข้ามาท่องเที่ยวในไทย
โดยนายหวัง เจอ หนาน สามารถเดินทางเข้าออกจีน
ได้สะดวก จึงได้รับมอบหมายให้หาข้อมูลเกี่ยวกับ
จีนในด้านต่างๆ รวมทั้งได้ใช้ให้นายอัศวิน
นนทชัย คนไทยเชื้อสายจีนซึ่งทำงานอยู่ที่บริษัท
กรุงเทพการท่องเที่ยวเซอร์วิส สามารถเดินทางไป
ไต้หวันและจีนได้ จึงได้รับมอบหมายให้หา
ข้อมูลเกี่ยวกับจีน

สำหรับการรวบรวมข้อมูลข่าวกรองทาง
ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีนั้น หน่วยข่าว
กรองไซเวียต โดยเฉพาะหน่วยจีอาร์ยูได้ใช้ไทย
เป็นแหล่งจัดหาอะไหล่และอุปกรณ์ เทคโนโลยี
ทางการทหารของสหรัฐอเมริกาเพื่อจัดส่งกลับ
ไปยังไซเวียต โดยนายบารีเซฟได้รับการส่งมอบ
งานจากเจ้าหน้าที่คนก่อนให้ดำรงการติดต่อกับ
นายมานพ พัฒนาเลิศชัยกุล เจ้าของห้างหุ้น
ส่วนจำกัด รุ่งเรืองการไฟฟ้า ซึ่งตั้งอยู่ในบริเวณ
ตลาดคลองถม เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย เพื่อหา
ซื้ออุปกรณ์เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้อง
กับการสื่อสาร และอะไหล่ชิ้นส่วนที่ใช้กับเครื่อง-

บินรบของสหรัฐอเมริกา ซึ่งเจ้าหน้าที่ไซเวียตที่
ปฏิบัติงานในไทยได้มาหาซื้ออุปกรณ์ต่างๆ
เหล่านี้จากร้านของนายมานพ มาเป็นเวลานาน
แล้ว นอกจากนี้ ยังได้เริ่มเข้ามาพูดคุยตีสนิท
เพื่อสร้างความคุ้นเคยและสอบถามข่าวสาร
เกี่ยวกับค่ายทหารสหรัฐอเมริกาในจังหวัดอุดร
ธานี เครื่องบินประเภทต่างๆ ของไทย รวมทั้ง
สอบถามว่ามีผู้รู้จักคุ้นเคยที่อาศัยหรือทำงาน
อยู่ในค่ายทหารหรือสนามบินหรือไม่ ซึ่งเป็นวิธี
การหนึ่งในการตรวจสอบขีดความสามารถใน
การเข้าถึงข่าวสารของบุคคลที่ต้องการจะให้
ทำงานด้านการข่าวให้ แม้ว่าเจ้าหน้าที่หน่วยข่าว
กรองของไซเวียตจะมีทักษะและขีดความ
สามารถในการปฏิบัติการหาข่าวทางลับ (Covert
Action) หรือการจารกรรม (Espionage) มาก
สักเพียงใดก็ตาม แต่การกระทำดังกล่าวก็ไม่สามารถ
รอดพ้นจากการถูกตรวจพบจากหน่วยงาน
ต่อต้านข่าวกรองของไทยไปได้ ดังนั้น เมื่อวันที่
19 พฤษภาคม พ.ศ. 2526 เวลาประมาณ 12.30 น.
จึงอาจถือได้ว่าเป็นวันแห่งตำนานความล้มเหลว
ที่หน่วยข่าวกรองไซเวียตและชาติอื่นๆ จะต้อง
จดจำเป็นบทเรียนที่ยากจะลืมเลือนได้เมื่อเจ้า
หน้าที่ตำรวจและกรมประมวลข่าวกลางซึ่งเป็น
หน่วยงานความมั่นคงของไทยได้ปฏิบัติการ
จับกุมนายวิคเตอร์ บารีเซฟ เจ้าหน้าที่การข่าว
สังกัดหน่วยจีอาร์ยูซึ่งอำพรางสถานะมาปฏิบัติ

งานในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ประจำสำนักงานการ
ค้าไซเวียต ในข้อหากระทำการจารกรรมต่อ
ประเทศไทยได้ที่โรงแรมวินเซอร์ ซอยสุขุมวิท 20
หลังจากที่นายบารีเซฟ ได้พบปะกับนายทรงยศ
ซึ่งเป็นสายลับหลักในชายงาน

การปฏิบัติการจับกุมนายบารีเซฟ ดังกล่าว
ข้างต้น เป็นผลสืบเนื่องจากการตรวจพบและ
ดำเนินการสืบสวนจนทำให้ทราบถึงชายงาน
จารกรรมของนายบารีเซฟ ซึ่งพิจารณาได้ว่า
เป็นภัยอันตรายร้ายแรงต่อความมั่นคงของไทย
จึงจำเป็นต้องยุติการกระทำดังกล่าวเสียก่อนที่
ความเสียหายจะขยายวงกว้างออกไป โดย
มุ่งหวังว่าจะทำให้การดำเนินงานทั้งที่เป็นลักษณะ
ปฏิบัติการลับและเปิดเผยของไซเวียตในไทยหยุด
ชะงักไปห้วงระยะหนึ่ง รวมทั้งทำให้แนวโน้ม
การดำเนินงานต่างๆ ของไซเวียตในไทยนั้นเป็น
ไปด้วยความยากลำบากมากขึ้น และทำให้เกิด
ภาพพจน์ที่ไม่ดีแก่ไซเวียตด้วย ที่สำคัญคือผลที่ได้
จากการปฏิบัติการนี้จะช่วยกระตุ้นให้คนไทย
ทั่วไปมีจิตสำนึกในการรักษาความปลอดภัย
ตระหนักถึงภัยคุกคามจากไซเวียต และพร้อม
ที่จะให้ความร่วมมือกับทางราชการในการสอด
ส่องติดตามพฤติกรรมชาวต่างชาติมากขึ้น
ไม่เฉพาะแต่ไซเวียตเท่านั้น

ในการเข้าจับกุมนายบารีเซฟ สามารถ
ยึดเอกสารทางราชการที่มีชั้นความลับซึ่งเป็น

หลักฐานผูกมัดอย่างแน่นหนา แม้ว่านายบารีเซฟ
จะปฏิเสธและไม่ยอมให้การใด ๆ กับเจ้าหน้าที่
และสื่อมวลชนที่ไปรอทำข่าวก็ตาม แต่ก็ส่งผลให้
กระทรวงการต่างประเทศของไทยได้เรียกตัว
อุปทูตไซเวียตเข้าพบด่วนเพื่อแจ้งให้ทราบถึง
การกระทำอันไม่สอดคล้องกับหน้าที่การงาน
ของนายบารีเซฟ อันเป็นอันตรายต่อความมั่นคง
ของประเทศไทย จึงได้มีมาตรการดำเนินการ
ตอบโต้คือ ขอให้นายบารีเซฟ และครอบครัวเดินทาง
ออกนอกประเทศภายใน 48 ชั่วโมง ในฐานะเป็น
บุคคลไม่พึงปรารถนา (Persona Non Grata-
PNG)

นอกจากนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของ
ไทยยังได้เปิดโปงการกระทำจารกรรมของ
นายบารีเซฟ ผ่านทางสื่อมวลชนแขนงต่างๆ ทั้ง
ของไทยและต่างประเทศรวมทั้งการเผยแพร่
การดำเนินงานทั้งทางลับและทางเปิดเผยของ
ไซเวียตที่เป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของ
ไทยด้วย รวมทั้งกระทรวงการต่างประเทศของ
ไทยไม่อนุญาตให้ไซเวียตส่งเจ้าหน้าที่มาแทน
นายบารีเซฟ อีกต่อไป ซึ่งเป็นการยกเลิกตำแหน่ง
นี้ไปโดยปริยาย ซึ่งผลการดำเนินการต่อนาย
บารีเซฟในครั้งนี้ถือได้ว่าเป็นการต่อต้านการ
จารกรรม (Counter-Espionage) ที่ประสบผล
สำเร็จอย่างงดงามอีกครั้งหนึ่งของหน่วยงาน
ด้านการข่าวกรองหลักฝ่ายพลเรือนของไทยที่รู้

จักกันดีในขณะนั้นในชื่อ “กรมประมวลข่าวกลาง” ซึ่งต่อมาได้ปรับปรุงโครงสร้างจนเป็น “สำนักข่าวกรองแห่งชาติ” ในปัจจุบัน

เราคงไม่สามารถปฏิเสธได้ว่าไทยเป็นดินแดนในความใฝ่ฝันที่เป็นเป้าหมายของเจ้าหน้าที่การข่าวประเทศต่างๆ ที่ปรารถนาจะเข้ามาปฏิบัติการหาข่าว เนื่องจากไทยเป็นประเทศเสรี เปิดกว้างต้อนรับคนต่างชาติ เป็นที่ตั้งของสำนักงานตัวแทนของประเทศต่างๆ รวมทั้งหน่วยงาน องค์การระหว่างประเทศจำนวนมาก จึงเป็นศูนย์กลางข้อมูลข่าวสารในภูมิภาค อีกทั้งคนไทยมีอัธยาศัยไมตรีที่ดี ยิ้มแย้ม แจ่มใส เป็นมิตร ไว้ใจคนอื่นง่าย อยากรู้ อยากเห็น มีค่านิยมชื่นชมคนต่างชาติ อีกทั้งมีอุปนิสัยเกรงใจ ชอบช่วยเหลือผู้อื่น และชอบอดความรำรวย ในขณะที่สถานภาพทางเศรษฐกิจของประชาชน

ส่วนใหญ่ยังไม่เอื้ออำนวยให้กระทำเช่นนั้นได้ แต่เพื่อสร้างภาพลักษณ์ให้ทัดเทียมผู้อื่น ทำให้ต้องกู้หนี้ยืมสินมาเพื่อใช้จ่าย ซื้อสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อสร้างความมีหน้ามีตาในสังคม ซึ่งปัจจัยต่างๆ เหล่านี้เป็นจุดอ่อนที่เจ้าหน้าที่การข่าวต่างชาตินำมาใช้เป็นประโยชน์ในการเข้ามาตีสนิทเพื่อแสวงประโยชน์ทางการข่าวได้ง่าย

คำถามจึงมีอยู่ที่ว่า ถึงเวลาแล้วหรือยัง? ที่เราจะต้องปลูกจิตสำนึกในการรักษาความปลอดภัย เพื่อปกป้องผลประโยชน์แห่งชาติ โดยสร้างเครือข่ายภาคประชาชนที่เข้มแข็ง สำหรับเป็นหูเป็นตาให้หน่วยงานด้านความมั่นคง ทราบถึงพฤติกรรมที่ไม่ชอบมาพากลของชาวต่างชาติในไทย เพื่อที่จะได้ไม่เกิดเหตุการณ์ซ้ำรอยดังเช่นที่เกิดขึ้นในคดีจารกรรมที่นายบารีเซฟกระทำต่อประเทศไทยอีกต่อไป

คดีหนังสือปกเหลือง

ประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข แม้สถาบันพระมหากษัตริย์ โดยเฉพาะในหลวงองค์ปัจจุบันจะปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ทุกอย่างเพื่อประชาชนแล้วก็ตามแต่ก็ยังมีกลุ่มผู้ไม่หวังดีดำเนินการบ่อนทำลาย สถาบันฯ เสมอมาเพราะพวกนี้รู้ดีว่าหากสามารถกัดกร่อนสถาบันฯนี้ได้ ทำลายได้แล้วก็เท่ากับ ทำลายเสาหลักสำคัญอันค้ำชูความมั่นคง ของชาติลงไปได้ด้วย พวกนี้ได้ปล่อยข่าวลือ หรือจัดทำเอกสารในรูปแบบต่างๆ กล่าวหาโจมตีสถาบันฯ ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ

โดยเมื่อ พฤษภาคม - มิถุนายน พ.ศ. 2525 มีกลุ่มบุคคลผู้ไม่หวังดีต่อสถาบันฯได้เผยแพร่เอกสาร รูปเล่ม เรื่อง “9 รัชกาลแห่ง ราชวงศ์จักรี” โดยการส่งให้ กับบุคคลทั่วไปทาง ไปรษณีย์ ผู้ที่ได้รับเอกสารนี้มีทั้ง สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หนังสือพิมพ์ หัวหน้า นักเรียนโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาทั้งใน กรุงเทพฯ และต่างจังหวัด โดยกล่าวหาโจมตีสถาบันฯ พระมหากษัตริย์ ด้วยข้อความที่เป็นเท็จ และอย่างรุนแรงอย่างที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน โดยถือโอกาส

ในขณะที่ประชาชนไทยกำลังเฉลิมฉลองครบรอบ 200 ปีแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ กลุ่มบุคคลผู้ไม่หวังดี กลุ่มนี้ได้เคลื่อนไหวบ่อนทำลายสถาบันพระมหากษัตริย์ เนื่องในโอกาสเฉลิมฉลองนี้ด้วย เช่นกัน เนื่องจากหนังสือเล่มนี้ใช้ปกสีเหลือง ดังนั้นเราจะเรียกคดีนี้ว่า หนังสือปกเหลือง

นายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งเมื่อ 29 มิถุนายน พ.ศ.2525 ให้กระทรวงมหาดไทย สำนักข่าวกรองแห่งชาติ (กรมประมวลข่าวกลาง) ศูนย์รักษาความปลอดภัย ร่วมมือกันสืบสวนหากกลุ่มผู้จัดทำ จากนั้นกระทรวงมหาดไทยได้ตั้งคณะกรรมการ ขึ้นมาชุดหนึ่ง เรียกว่า คณะกรรมการร่วมเฉพาะกิจ โดยมีปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นประธาน เพื่อดำเนินการสืบสวนคดีหนังสือปกเหลือง ทั้งนี้ คณะกรรมการมีการประชุมทุกสัปดาห์ที่กระทรวงมหาดไทย ตั้งแต่ 13 กรกฎาคม พ.ศ.2525 เพื่อรายงานความคืบหน้าของการสืบสวน เพื่อกำหนดแนวทางการแก้ไข ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ คณะกรรมการได้พิจารณาดำเนินการสองประการควบคู่กันไป คือ การสกัดกั้นและการสืบสวน ประการแรก การสกัดกั้น

เป็นมาตรการที่ต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน เพื่อหาทางสกัดกั้นหนังสือปกเหลืองจากการเผยแพร่ ขยายไปสู่บุคคลกลุ่มบุคคลในวงการต่างๆ ทั้งโดยตั้งใจหรือไม่ได้ตั้งใจในการนี้กระทรวงมหาดไทยได้ประสานกับการสื่อสารแห่งประเทศไทย ขอให้ตรวจสอบพัสดุไปรษณีย์และซองจดหมายที่น่าเชื่อว่าจะเป็นหนังสือปกเหลืองดังกล่าว และให้ยึดไว้ทั้งหมด

นอกจากนั้นให้ดำเนินการเก็บหนังสือที่กลุ่มผู้ไม่หวังดีส่งไปยังบุคคลต่างๆ เพื่อระงับการแพร่ขยายโดยไม่ตั้งใจ

ประการที่สอง การสืบสวน

ได้ดำเนินแนวทางในการสืบสวนไว้สองแนวทางด้วยกัน คือ

แนวทางแรก จากล่างขึ้นบน คือ สืบสวนจากบุคคล ผู้ได้รับหนังสือดังกล่าว เพื่อค้นหาต้นตอ จนกว่าจะพบผู้เขียนและผู้จัดทำ แนวทางที่สอง จากบนลงสู่ล่าง คือสืบสวนหาตัวผู้เขียนหนังสือดังกล่าวแล้วค่อยๆ สืบต่อไปถึงกลุ่มผู้นำข้อเขียนไปตีพิมพ์ เผยแพร่ แจกจ่าย จุดประสงค์ของการสืบสวน คือเพื่อให้ทราบ ผู้เขียน ผู้พิมพ์ ผู้เผยแพร่ ผู้เกี่ยวข้อง ทั้งหมด และใช้มาตรการทางกฎหมาย ดำเนินการต่อไป ในขั้นต้นหน่วยข่าวต่างๆ ได้สืบสวนหาตัวบุคคลที่ได้รับหนังสือปกเหลืองดังกล่าวว่ามีใครบ้าง และสืบสวนต่อไปว่าได้หนังสือนั้นมาจากใคร ที่ไหน ในที่สุดก็สามารถกำหนด

เป้าหมายขั้นต้นได้ดังนี้

1. นายอานนท์ วิทยะศิริ

จากการสืบสวนของสำนักข่าวกรองแห่งชาติ นายอานนท์ ขณะนั้นเป็นนักหนังสือพิมพ์มหาชน ต่อมาเมื่อ 21 สิงหาคม พ.ศ.2525 ได้ลาออกมาทำงานอยู่สำนักงานทนายความและการบัญชี "ชัยและเพื่อน" มีบ้านพักอาศัยอยู่ที่ ซอยหลังโรงพยาบาลนครเฉลิมกรุง กรุงเทพฯ นายอานนท์ นำหนังสือปกเหลืองมาให้เพื่อนนักหนังสือพิมพ์ด้วยกันอ่าน 1 เล่ม เมื่อเพื่อนนักหนังสือพิมพ์ผู้นั้นขอเพิ่มเติมอีก 1 เล่ม ก็สามารถจัดหาให้ได้ แสดงว่ารู้แหล่งที่มาของเอกสาร ต่อมา มีนักศึกษา มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งมาติดต่อ นายอานนท์ ขอซื้อหนังสือปกเหลือง 10 เล่ม จากการติดตาม นายอานนท์ พบว่าเมื่อ 1 กันยายน พ.ศ.2525 นายอานนท์ ปรึบหนังสือนี้จากนายจรัส ศิลปชน ที่สมาคมสื่อมวลชนแห่งประเทศไทย

นายจรัส ประวัติเคยเป็นสมาชิกสันนิบาตเยาวชนพรรคคอมมิวนิสต์จีน และบรรณาธิการหนังสือพิมพ์มหาชน อาศัยอยู่บริเวณถนนสมเด็จพระเจ้าพระยา กรุงเทพฯ และเป็นนักเขียนนวนิยายเชิงประวัติศาสตร์ และยังเป็นผู้วางพล็อตเรื่อง รวมทั้งให้คำบรรยายคำพูดในนิยาย ภาพอิงประวัติศาสตร์ ลงพิมพ์ในหนังสือพิมพ์มหาชน นายจรัส เป็นผู้หนึ่งที่ต่อต้านสถาบันพระมหากษัตริย์ และมักจะเอ่ยพระนามของพระ

บรมวงศานุวงศ์ ในทางเสื่อมเสียอยู่เสมอ

2. นายผัน เอียงซ้าย

จากการสืบสวนของศูนย์รักษา ความปลอดภัยพบว่านางมรกต พลวิทยา มีหนังสือ ปกเหลืองไว้ในครอบครอง 1 เล่ม ซึ่งนางมรกต ได้รับมาจาก นายผัน นางมณี เป็นสมาชิกสตรี พรรคสังคมนิยมไทย เคยเป็นผู้สนับสนุน การทำกิจกรรม การอภิปราย และการชุมนุม ของพรรคนิคมสังคมนิยม รวมทั้งของนิสิตนักศึกษา ในช่วงก่อนเหตุการณ์ 6 ตุลาคม พ.ศ.2519 เคยถูกจับกุมกรณี 6 ตุลาคม พ.ศ.2519 ต่อมา ได้รับการประกันตัว และยังมี การเคลื่อนไหว ในลักษณะเป็นศูนย์กลางแจ้งข่าวสารประสานงาน แก่สมาชิกพรรคสังคมนิยมไทย และกลุ่ม การเมืองปีกซ้ายอื่นๆ นอกจากนี้นางมรกต ได้จัดทำเอกสารเรื่อง "รายงานพิเศษ" ซึ่งอ้างว่า จัดทำโดยสมาชิกพรรคสังคมนิยมไทยออก เผยแพร่ แก่บุคคลที่รู้จัก สาระสำคัญเป็นการ กล่าวถึงปัญหาภาคใต้ว่าประชาชนได้ถูกเจ้าหน้าที่ ฝ่ายบ้านเมืองเข้มแข็งรังแกจนต้องหันมาจับ อาวุธ ขึ้นต่อสู้ด้วย นางมรกต พักอยู่ที่ ถนน นครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพฯ สำหรับนายผัน พักอยู่ที่ ถนนริมทางรถไฟ แขวงตลาดพลู เขตธนบุรี กรุงเทพฯ อดีตสมาชิก พรรคสังคมนิยมไทยในปี พ.ศ.2512 ระหว่างเป็นพระภิกษุ มีการติดต่อ กับสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์

แห่งประเทศไทย และเคยปราศรัยในการชุมนุม ของชาวนา ซึ่งเรียกร้องให้รัฐบาลช่วยเหลือที่ มหาวิทยาลัย แห่งหนึ่ง นอกจากนี้เคยกล่าวโจมตี พระภิกษุ ชั้นผู้ใหญ่ว่าประพฤติตนไม่เหมาะสม ที่รับนิมนต์ ไปทำพิธีเปิดร้านอาหารตามสถาน บริการต่างๆ และหลังลาสิกขาจากสมณเพศแล้ว เคยสมัครรับ เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่จังหวัดหนึ่ง ทางภาคใต้ เมื่อปี พ.ศ.2518 และ พ.ศ.2519 แต่ไม่ได้รับเลือกตั้ง

นายผัน ไปรับหนังสือปกเหลืองจำนวน 15 เล่ม จากนายครอง วงศ์วิวัฒน์ อาจารย์ใหญ่ โรงเรียนพาณิชยการย่านฝั่งธนบุรี มีบ้านพัก อาศัย อยู่ที่ตรอกโพธิ์สามต้น ถนนอิสรภาพ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพฯ สำเร็จการศึกษานิติศาสตรบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยของรัฐ เมื่อปี พ.ศ.2521 โดยนายผัน ตั้งใจจะเอาไป แจกจ่าย เพื่อนที่ภาคใต้ ซึ่งตนได้หาเสียงเพื่อ สมัครรับเลือกตั้งที่จะมีขึ้นตั้งนั้น นายครอง จึงน่าจะรู้แหล่งที่เก็บหนังสือ หรือรู้จักบุคคล ที่สามารถจัดหาหนังสือ จำนวนมากได้ แต่จาก การติดตามยังไม่พบหลักฐาน ยืนยันว่าผู้รับ มาจากที่ใด

3. น.ส.สาธิตา กุลโรจน์

จากการสืบสวนของตำรวจสันติบาลพบว่า น.ส.สาธิตา กุลโรจน์ ขณะนั้นเป็นนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ปี 3 เมื่อ 1-5 เมษายน พ.ศ.

2525 น.ส.สาธิตา ได้นำหนังสือปกเหลือง
ประมาณ 20 เล่ม ใส่ถุงมาขาย ภายใน
มหาวิทยาลัย ราคาเล่มละ 10 บาท มีนักศึกษา
สนใจซื้อจนหมด ในการติดตาม น.ส.สาธิตา
ไม่มีหลักฐาน ยืนยันว่าผู้รับมาจากที่ใด

การสืบสวนจากข้างขึ้นบนดังกล่าว เมื่อ
ดำเนินการมาได้ระยะหนึ่งก็ไม่สามารถสืบสวน
เพื่อให้ทราบตัวผู้จัดทำและผู้เขียนได้ ประกอบ
กับมีข่าวว่าหนังสือปกเหลืองได้เผยแพร่หมดแล้ว
จึงได้ เน้นการสืบสวนจากบนลงสู่ล่าง เพื่อหา
ตัวผู้เขียนหนังสือดังกล่าวเพื่อนำไปสู่กลุ่มผู้นำ
ชื่อเขียน ไปตีพิมพ์ เผยแพร่และแจกจ่าย

ผู้เขียน

คณะกรรมการฯ ได้ตั้งสมมติฐานไว้ว่า
ผู้เขียนเป็นผู้ที่มีการศึกษาชั้นปริญญาตรีขึ้นไป
เป็นนักประวัติศาสตร์มีหัวก้าวหน้า และมีวิธี
การเขียนของตนเอง ในที่สุดก็สามารถจำกัดกลุ่ม
ผู้เขียนต่อต้านสถาบันพระมหากษัตริย์
ในเชิงประวัติศาสตร์ได้กลุ่มหนึ่งที่มีเอกลักษณ์
การเขียนตามแนวของ นายจิตร ภูมิศักดิ์

จากการศึกษาเอกลักษณ์พิเศษ เฉพาะ
ของ ผู้เขียนปรากฏผู้ใช้นามปากกาว่า “แม่
ขวัญเรือน” มีเอกลักษณ์ในการเขียน โดย
เฉพาะการใช้ เียงอรรถ ซึ่งใช้คำว่า “เรื่องเดิม”
จึงได้กำหนด เป้าหมายที่น่าสงสัยไว้ว่าผู้ใ้
นามปากกา ดังกล่าวน่าจะเป็น ผู้เขียนหนังสือ

เล่มนี้ และจากการสืบสวนพบว่า“แม่ขวัญเรือน”
คือนามปากกาของนายวิวัฒน์ชัย เนตรประกาย

นายวิวัฒน์ชัย เนตรประกาย ชื่อเล่นว่า
“ใหญ่” เกิดที่ จ.สงขลา บิดามารดาเป็นคนจีน
มีบ้านพักอยู่ ถนนธนรัตน์ แขวงทุ่งวัดดอน
เขตยานนาวา กรุงเทพฯ นายวิวัฒน์ชัย สำเร็จ
การศึกษาระดับปริญญาตรี ด้านประวัติศาสตร์
เมื่อปี พ.ศ.2521 นายวิวัฒน์ชัย มีแนวความคิด
ในการ เสนองงานเขียน เกี่ยวกับสถาบัน
พระมหากษัตริย์ แนวความคิดทางสังคมนิยม
และการศึกษา ประวัติศาสตร์เช่นเดียวกับ
นายจิตร ภูมิศักดิ์ และได้พยายาม เชิดชูและ
เผยแพร่ ผลงานของ นายจิตร ตลอดมา และ
ใช้นามปากกาอื่นด้วย คือ “คุณธรรม สกุลต้า”
และ“เมืองไม่งาม”

นายวิวัฒน์ชัย เคยเป็นผู้ช่วยบรรณาธิการ
บริหารนิตยสาร “จักรวาลหนังสือ” รายเดือน
อันเป็นนิตยสารที่มุ่งเสนองานวรรณกรรม ของ
นักเขียนไทยในอดีตเป็นสำคัญ และเคยเป็น
บรรณาธิการสำนักพิมพ์ “ดอกกรัก” ซึ่งเป็น
ของบริษัท สาส์นสัมพันธ์ จำกัด มาก่อน
จากนั้นเมื่อปี พ.ศ.2525 นายวิวัฒน์ชัย ได้
ตั้งสำนักพิมพ์ ของตนเองชื่อสำนักพิมพ์
“พฤษชางาม” โดยใช้บ้านพักของตนเอง
เป็นที่ตั้งสำนักงานดำเนิน การพิมพ์หนังสือ
พ็อกเก็ตบุ๊กจำหน่าย ส่วนใหญ่เป็นการรวบรวม

งานเขียนของนายจิตร โดยจัดพิมพ์ที่โรงพิมพ์
“วิทยาเจริญการพิมพ์” ทั้งหมด

จากการสืบสวนนายวิวัฒน์ชัย พบว่ามี
การติดต่อกับบุคคลต่างๆ เช่น น.ส.สุมล ฤทธิ์
คำแหง นายวิโรจน์ ยุทธพล และนายสิทธิศักดิ์
กระจำงใส (ทั้งคู่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัย
เดียวกันกับนายวิวัฒน์ชัย) นายสมพจน์ เร่ง
ประกาศ นักศึกษาด้านประวัติศาสตร์ นายแพทย์
วิโชค พัฒนชัย แพทย์ประจำโรงพยาบาล
แห่งหนึ่งใน จ.นครปฐม น.ส.สมพร สายนครพาน
พนักงานห้างสรรพสินค้าย่านบางลำภู โรงพิมพ์
วิทยาเจริญ การพิมพ์ สำนักพิมพ์ดวงจิต สำนัก
พิมพ์ดอกกรัก และบ้านพระยาวิสุทธิบดี ซึ่งเป็น
บ้านพัก ของนายวัฒนา สุทธิสถิตย์ บุตรชาย
พระยาวิสุทธิบดี เป็นต้น

แหล่งพิมพ์

จากการสืบสวนนายวิวัฒน์ชัย พบว่า
เมื่อ 15 พฤศจิกายน พ.ศ.2525 นายวิวัฒน์ชัย
ไปที่โรงพิมพ์วิทยาเจริญการพิมพ์ ถนน
ประชาธิปไตย แขวงบ้านพานถม เขตพระนคร
กรุงเทพฯ และจะไปโรงพิมพ์แห่งนี้เป็นประจำ
เพื่อสั่งจ้างพิมพ์งานของตน ยังไม่เคยพบว่า
นายวิวัฒน์ชัย ไปติดต่อกับ โรงพิมพ์อื่นใดทั้งสิ้น

โรงพิมพ์นี้ในช่วงปี พ.ศ.2516-2519
เคยมีผลงานรับพิมพ์หนังสือ เอกสาร และ
แผ่นปลิว ของนักศึกษาประชาชนกลุ่มก้าวหน้า

มาตลอด เจ้าของโรงพิมพ์ดังกล่าว คือ
นายศิริวัฒน์ พงษ์พุกษาพักอยู่ชั้นบนของ
โรงพิมพ์ในระยะ ก่อนและหลัง 14 ตุลาคม
พ.ศ.2516 นายศิริวัฒน์ มีความสัมพันธ์
และติดต่อกับบุคคลในกลุ่ม ก้าวหน้า มาตลอด
โดยรับจ้างพิมพ์ ใบปลิว เอกสาร หนังสือก้าวหน้า
ซึ่งกลุ่มนักศึกษาประชาชน หัวก้าวหน้าเป็นผู้
ว่าจ้าง นายศิริวัฒน์ มีแนว ความคิดก้าวหน้า
สนใจและชอบวิพากษ์วิจารณ์ เรื่องเกี่ยวกับการ
การเมืองอยู่เสมอ นอกจากนี้ นาย ศิริวัฒน์
เคยถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมข้อหาเป็นผู้
จัดพิมพ์หนังสือที่ขัดต่อศีลธรรม รวมทั้งพบว่า
ตัวอักษรที่ใช้พิมพ์ในหนังสือเรื่อง “สืบสาน
บรรพบุรุษไทย น่านเจ้าอาณาจักรของใคร” และ
เรื่อง “จารึกไว้ในแผ่นดิน” ซึ่งจัดพิมพ์ที่โรงพิมพ์
นี้ใน ระยะเวลาใกล้เคียงกัน มีลักษณะเฉพาะ
หรือตัวอักษรบางตัวซ้ำๆ ราวคล้ายกับตัวอักษร
ที่ใช้พิมพ์ในหนังสือปกเหลือง ซึ่งกองพิสูจน์
หลักฐานกรมตำรวจยืนยันว่าหนังสือปกเหลือง
ดังกล่าวพิมพ์จากโรงพิมพ์เดียวกัน

เมื่อได้ผู้ต้องสงสัยไม่ว่าจะเป็นผู้เขียน
ตลอดจนแหล่งพิมพ์แล้ว จึงได้กำหนดแนวทาง
การสืบสวนโดยจัดหาบุคคลในโรงพิมพ์วิทยา
เจริญการพิมพ์เป็นสายลับ ในที่สุดก็สามารถ
พิสูจน์ทราบได้ว่าผู้ที่เกี่ยวข้องในการพิมพ์คือ

1. นายถาวร แสนนานนท์

พักอยู่ที่ ซอยบ้านหล่อ ตรงข้ามวัด
ตรีทศเทพ ถนนประชาธิปไตย กรุงเทพฯ บุคคล
ผู้นี้เป็นพี่ชายภรรยาของนายศิริวัฒน์ เจ้าของ
โรงพิมพ์ เข้ามาทำงานที่โรงพิมพ์นี้เมื่อปี พ.ศ.2523
โดยซื้อแท่นพิมพ์เป็นของตนเองและมารับจ้าง
พิมพ์งานของตนเองโดยเฉพาะ พักอยู่ที่ชั้น 3
ของโรงพิมพ์นายศิริวัฒน์ โดยไม่เสียค่าเช่าแต่
อย่างไร นายถาวรยังเป็นผู้ควบคุมแท่นลมประจำ
โรงพิมพ์ และจะรับพิมพ์งานของบุคคล กลุ่ม
ก้าวหน้าเป็นประจำโดยจ้างช่างเรียงพิมพ์ไว้ 3 คน

เมื่อต้นปี พ.ศ.2525 นายถาวรได้รับ
ต้นฉบับหนังสือปกเหลืองจากชายคนหนึ่ง
คาดว่าเป็นนักศึกษา โดยนักศึกษาดังกล่าว
ได้นำต้นฉบับครั้งละบทมาจ้างให้นายถาวร
เป็นผู้พิมพ์ซึ่งนายถาวรได้มอบให้นางจิริวัฒน์
บุญมากมี เป็นผู้เรียงพิมพ์เพราะเรียงได้เร็วและ
เป็นคนไว้วางใจได้และหลังจาก นางจิริวัฒน์
เรียงพิมพ์แต่ละบท และนักศึกษาดังกล่าวเป็นผู้
ตรวจจปรูฟแล้ว นายถาวร จะเป็น ผู้พิมพ์ด้วย
ตนเอง ส่วนใหญ่จะพิมพ์ในช่วงเย็นถึงค่ำหลัง
จากพนักงาน คนอื่นๆ ของโรงพิมพ์เลิกงานแล้ว

หลังจากนายถาวร พิมพ์หนังสือออกมา
เป็นยกแล้วได้มอบให้นางอินทิรา วรวิสุทธิ
พนักงานพับเป็นผู้พับเป็นรูปเล่มเพื่อเตรียมพร้อม
จะเย็บและเข้าปกต่อไป

นายถาวร มักจะกล่าวโจมตีสถาบัน

กษัตริย์กับบุคคลใกล้ชิดอยู่เสมอ และเป็นผู้รับ
จ้างพิมพ์หนังสือปกเหลืองประมาณ 2,000 เล่ม
รวมทั้งเป็นผู้จัดทำปกหนังสือดังกล่าวด้วยตนเอง

2. นางจิริวัฒน์ บุญมากมี

พักอยู่ที่ ซอยทิพย์เจริญ ถนนกรุงเทพ-
นนทบุรี กรุงเทพฯ นางจิริวัฒน์ทำงานที่
โรงพิมพ์วิทยาเจริญการพิมพ์เมื่อต้นปี พ.ศ.2525
โดยรับงานเรียงพิมพ์จากนายถาวรเท่านั้น
บุคคลทั้งสองเคยรู้จักกันมาก่อน หลังจาก
นางวัฒนา เข้ามาทำงานระยะหนึ่ง นายถาวร
ได้มอบต้นฉบับหนังสือปกเหลือง ซึ่งเป็นตัว
พิมพ์ดีดธรรมดาโดยไม่มีลายมือเขียนให้นาง
จิริวัฒน์ เรียงพิมพ์ที่ละบท

ขณะที่นางจิริวัฒน์ เรียงพิมพ์ต้นฉบับ
หนังสือปกเหลืองนั้น นายถาวร ได้รับงานพิมพ์
หนังสืออีก 2 เล่ม คือ หนังสือเรื่อง “จารึกไว้ใน
แผ่นดิน” และ “สืบสานบรรพบุรุษไทย.....” โดยมี
พนักงานเรียงพิมพ์อีก 2 คนของนายถาวร
เป็นผู้เรียงและใช้ตัวพิมพ์ชุดเดียวกันกับตัวพิมพ์
ที่เรียงพิมพ์หนังสือปกเหลืองอีกด้วย

3. นางอรพันธ์ สินธุวร

พักอยู่ที่ตรอกกริมคลองบางกอกน้อย
แขวงบางขุนนนท์ เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ
เป็นพนักงานพับประจำโรงพิมพ์วิทยาเจริญ
การพิมพ์คนหนึ่ง ซึ่งมีความสนิทคุ้นเคยกับภริยา
เจ้าของโรงพิมพ์ คือนางสายสุดา พงศ์สกุลดี

เป็นอย่างดี และทำงานประจำที่โรงพิมพ์นี้มานาน นางอรพัญญ์ เป็นผู้พับหนังสือปกเหลืองซึ่งหลังจากที่นายถาวร พิมพ์เสร็จแล้ว นายถาวรได้ มอบหมายให้นางอรพัญญ์ เป็นผู้พับจัดไว้เป็นยก เพื่อเตรียมไว้เข้าปกใส่กาวยต่อไป

นางอรพัญญ์ มีรายได้จากการพับหนังสือประมาณวันละ 100 บาท การพับหนังสือจะว่าจ้างกันเป็นงานเหมา คิดราคา 1 พันยกต่อ 10 บาท โดยเฉลี่ยจะพับได้วันละประมาณ 1 หมื่นยก คิดเป็นเงิน 100 บาท

คณะกรรมการฯ ได้รายงานความคืบหน้าในการสืบสวนให้นายกรัฐมนตรีทราบเป็นระยะและได้บรรยายสรุปผลการสืบสวนเมื่อ 3 กันยายน พ.ศ.2525 ณ ตึกไทยคู่ฟ้า ทำเนียบรัฐบาล

เมื่อพิจารณาว่าหลักฐานทั้งพยานบุคคลและพยานเอกสารเพียงพอที่จะดำเนินคดีตามกฎหมายกับกลุ่มผู้จัดทำแล้ว คณะกรรมการจึงได้ กำหนดแนวทางเลือกไว้ 4 ประการ เพื่อขอรับทราบ นโยบายจากนายกรัฐมนตรี ดังนี้

1) มาตรการทางกฎหมาย

2) มาตรการทางลับ

3) มาตรการทางกฎหมายกับมาตรการทางลับ โดยนำมาตรการทางกฎหมายบางส่วน (แต่ยังไม่ถึงขั้นจับกุมดำเนินคดีโดยเปิดเผย) มาใช้ ผนวกกับการดำเนินการในทางลับ ซึ่งจะมีผลดี ในด้านทำให้ได้พยานหลักฐานต่างๆ

อย่างเพียงพอ มาสนับสนุนการดำเนินการตามมาตรการทางกฎหมายโดยเปิดเผยต่อไป

4) ดำเนินการสืบสวนต่อไปและได้เสนอแนะว่าแนวทางปฏิบัติที่เห็นสมควร คือ “ดำเนินการด้วยมาตรการทางกฎหมาย กับมาตรการทางลับ” ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้ อนุมัติตามข้อเสนอเมื่อ 3 พฤษภาคม พ.ศ.2526 ได้ดำเนินการจับกุม

คณะกรรมการฯ ให้วางแผนดำเนินการจับกุมทางลับ นายถาวร แสนนานนท์ ผู้รับจ้างและผู้พิมพ์หนังสือปกเหลืองเมื่อ 20 มิถุนายน พ.ศ.2526 เวลา 07.00 น. บริเวณลานจอดรถ โรงแรมไทยไฮเต็ล ถนนประชาธิปไตย กรุงเทพฯ และในเวลาเดียวกัน เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ทำการตรวจค้น บ้านพักของนายถาวร ที่ซอยบ้านหล่อตรงข้ามวัดตรีทศเทพ ถนนประชาธิปไตย กรุงเทพฯ และตรวจค้นโรงพิมพ์วิทยาเจริญการพิมพ์ ถนนประชาธิปไตย แขวงบ้านพานถม เขตพระนคร กรุงเทพฯ เพื่อค้นหาหลักฐานเพิ่มเติม แต่ไม่พบหลักฐานที่เป็นประโยชน์ต่อรูปคดี แต่อย่างใด

ผลการซักถามนายถาวร ยอมรับว่าผู้ที่มาจ้างตนพิมพ์ คือ นายเทพไท พุฒิมงคล โดยติดต่อกับตนเมื่อต้นปีพ.ศ.2525 และได้จัดพิมพ์ทั้งสิ้น 2,000 เล่ม ได้รับค่าจ้างพิมพ์เป็นเงิน 10,000 บาท และนายเทพไท ได้มอบหมาย

นายถาวร และนำร่างที่พิมพ์แล้วไปตรวจ คำนีต
อีกด้วยโดยใช้แทนลม ประจำโรงพิมพ์เป็น
เครื่องพิมพ์

นอกจากนี้ นายถาวร ยังรับสารภาพ ว่า
ตนได้ไปซื้อกระดาษเพื่อใช้ในการจัดพิมพ์ ที่
ร้านใน ซอยราชสีห์ ถนนวรจักร กรุงเทพฯ และ
จ้างทำบล็อบรูปสัญลักษณ์ฉลอง 200 ปี
กรุงรัตนโกสินทร์ และมีคำว่า “200 ปี รัตนโกสินทร์
แผ่นดินเลือด” พิมพ์ที่ปกหลังด้านในของหนังสือ
ปกเหลืองที่ร้านใน ซอยสุธา 1 ถนนตีทอง
(ย่านวัดสุทัศน์) กรุงเทพฯ

เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ออกหมายจับ
นายเทพไท และนายแหลม ซึ่งหลบหนีไป รวม
ทั้งใช้มาตรการทางการเมืองกดดันต่อญาติพี่น้อง
ของนายเทพไท จนนายเทพไทเข้ามาขอตัวต่อ
เจ้าหน้าที่ตำรวจเมื่อ 7 กรกฎาคม พ.ศ.2526
และให้การว่า นางสุปราณี มีผล อดีตประธาน
ชมรมวรรณศิลป์ ของมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง
เคยถูกจับกุมในเหตุการณ์ 6 ตุลาคม พ.ศ.2519
เป็นผู้ติดต่อให้พิมพ์หนังสือปกเหลือง ให้นาย
สมหมาย มีผล จากนั้นตนได้พบปะกับ
นายสมหมาย และนางสุปราณี และได้รับ
ต้นฉบับหนังสือปกเหลืองทั้งหมดจากนายสมหมาย
พร้อมทั้งเงินค่าจ้างงวดแรกจำนวน 7,000 บาท
ที่ร้านก๋วยเตี๋ยวในซอยสุขุมวิท 22 ใกล้บริษัท
ศาสนสัมพันธ์ ซึ่งเป็นที่ทำงานของตน หลัง

จากนั้น ตนได้ติดต่อนายถาวร ให้ดำเนิน
การจัดพิมพ์ ตนได้มอบต้นฉบับให้นายแหลม
นำไปให้นายถาวร จนกระทั่งนายถาวร พิมพ์
เสร็จตนจึงใช้รถยนต์ตู้ของบริษัทศาสนสัมพันธ์
มาขนหนังสือจากโรงพิมพ์วิทยาเจริญการพิมพ์
ไปส่งมอบให้นายสมหมาย ที่บ้านพักด้วยตนเอง

นายเทพไท ซึ่งเป็นผู้ว่าจ้างนายถาวร
ให้พิมพ์หนังสือปกเหลืองนั้น อาศัยอยู่กับพี่สาว
ที่บ้านพักอาจารย์วิทยาลัยครูแห่งหนึ่งใน
กรุงเทพฯ สำเร็จการศึกษาจากคณะรัฐศาสตร์
เมื่อปี พ.ศ.2521ขณะที่กำลังศึกษาที่มหาวิทยาลัย
ได้เป็นสมาชิกชมรมวรรณศิลป์ ซึ่งขณะนั้น มี
นางสุปราณี มีผลเป็นประธานชมรม หลังจาก
สำเร็จการศึกษาแล้วได้ร่วมกับเพื่อน 6 คน
ก่อตั้ง บริษัทศาสนสัมพันธ์ จำกัด ซึ่งเป็น
สายส่ง หนังสือและรับพิมพ์หนังสือในนาม
สำนักพิมพ์ “ดอกรัก” โดยมีนายเทพไท กับ
เพื่อนอีก 2 คน เป็นกรรมการบริษัท ต่อมา
นายเทพไท ได้แยกตัว ออกจากบริษัทดังกล่าว
และได้เป็นหัวหน้า กองบรรณาธิการนิตยสาร
“โทรทัศน์รายเดือน” สำนักงานอยู่ที่ศูนย์การค้า
นครหลวงไทย ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ กรุงเทพฯ

ส่วนนายแหลม วงศ์สกุลดี ซึ่งนาย
เทพไท มอบหมายให้เป็นผู้ติดต่อกับนายถาวร
แทนตนนั้นได้เข้าเป็นนักศึกษาคณะนิติศาสตร์
เมื่อปี พ.ศ.2518 และได้หลบหนีเข้าป่าหลัง

เหตุการณ์ 6 ตุลาคม พ.ศ.2519 และได้กลับ
เข้าศึกษาต่อ เมื่อปี พ.ศ.2525 โดยพักอาศัยและ
ช่วยงานบริษัทสาส์นสัมพันธ์ของนายเทพไท

เมื่อ 8 กรกฎาคม พ.ศ.2526 เจ้าหน้าที่
ตำรวจได้จับกุมนายสมหมาย มีผล ที่บ้าน ซึ่ง
เป็นร้านขายยา ซอยรามไมตรี ถนนพระราม 4
กรุงเทพฯ แต่นายสมหมาย ให้การปฏิเสธว่า
ตนเอง มิได้รู้เห็นการจัดทำหนังสือปกเหลือง
และขอให้การในชั้นศาล

ที่ผ่านมา นายสมหมาย ได้เปลี่ยน
ชื่อ นามสกุลมาแล้วหลายครั้ง จนหลังสุด
เปลี่ยนเป็น นาย สมหมาย มีผล เป็นคน
สัญชาติไทย เชื้อชาติ จีน สำเร็จการศึกษา
คณะเภสัชศาสตร์ ขณะกำลัง ศึกษาอยู่ใน
กลุ่มฝ่ายซ้ายในองค์กรนักศึกษามหาวิทยาลัย
ดังกล่าว เคยเป็นผู้ปฏิบัติงาน อยู่ในกลุ่ม
สมาพันธ์นักศึกษาเสรีแห่งชาติ ซึ่งมีนายประเสริฐ
กุลเสก เป็นผู้นำคนสำคัญ และปรากฏข่าวสาร
ด้วยว่าเคยมีความสัมพันธ์กับพรรคคอมมิวนิสต์
แห่งประเทศไทยตั้งแต่ หลังเหตุการณ์ 14
ตุลาคมพ.ศ.2516 เคยเป็น ตัวแทนผู้ประสานงาน
ให้นักศึกษาคณะทันต แพทยศาสตร์ หยุดเรียน
เมื่อปลายปี พ.ศ.2518 ถูกจับกุมเมื่อเหตุการณ์
6 ตุลาคม พ.ศ.2519 และหลังเหตุการณ์ดังกล่าว
นายสมหมาย ยังเป็นผู้ประสานงานระหว่าง
สายงานของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย

ในเมืองกับ ในป่าอีกด้วย นอกจากนี้หลังจาก
นายสมหมาย สำเร็จการศึกษาแล้วยังเป็นผู้ที่
มีบทบาทสำคัญ ในกลุ่มฝ่ายซ้ายต่างๆ และ
เมื่อต้นปี พ.ศ.2526 ยังได้เข้าร่วมกับสหพันธ์
เสรีประชาธิปไตย ที่เคลื่อนไหวคัดค้านการ
แก้ไขรัฐธรรมนูญเมื่อ เมษายน พ.ศ.2526

เนื่องจากการจับกุมนายถาวร นายเทพไท
และนายสมหมาย ได้ดำเนินการโดยทางลับมา
โดยตลอด เพื่อมิให้เสียผลการสืบสวนจนกระทั่ง
ได้พิจารณาแล้วว่าถึงเวลาอันสมควรที่จะแถลง
ข่าวต่อสื่อมวลชน อธิบดีกรมตำรวจจึงได้แถลง
ข่าวเรื่องคดีหนังสือปกเหลืองที่กรมตำรวจ เมื่อ
18 กรกฎาคม พ.ศ.2526 และสื่อมวลชนรายวัน
และรายสัปดาห์ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษได้
เสนอข่าวนี้แทบทุกวัน

เมื่อ 6 กันยายน พ.ศ.2526 อัยการ
ศาลทหาร กรุงเทพฯ ได้ยื่นฟ้องนายถาวร จำเลย
ที่ 1 นายเทพไท จำเลยที่ 2 และนายสมหมาย
จำเลยที่ 3 ต่อศาลทหารกรุงเทพ ข้อหาร่วมกัน
ดูหมิ่น หมิ่นประมาท พระมหากษัตริย์ พระราชินี
และรัชทายาท โดยในมีนาคม-พฤษภาคม พ.ศ.
2525 จำเลยทั้ง 3 ร่วมกันจัดพิมพ์หนังสือชื่อ “
9 รัชกาล แห่งราชวงศ์จักรี” ขึ้นเป็นจำนวน
2,000 เล่ม โดยมีจำเลยที่ 1 เป็นผู้พิมพ์
พร้อมทั้งได้แจกจ่าย แก่บุคคลทั่วไปด้วย

ศาลได้นัดชี้สองสถานในวันเดียวกัน

ปรากฏว่าจำเลยทั้ง 3 ให้การปฏิเสธ ศาลจึงได้นัด สืบพยาน ตั้งแต่ 19 ตุลาคม พ.ศ.2526 ซึ่งเป็นวัน สืบพยาน จำเลยที่ 1 และที่ 2 ให้การรับสารภาพ ศาลจึงได้มีคำพิพากษาในวันเดียวกัน ให้ลงโทษ จำคุกจำเลย ที่ 1 และที่ 2 คนละ 8 ปี จำเลยทั้ง 2 รับสารภาพศาลจึงมีคำสั่งให้ลดโทษลงคนละ กึ่งหนึ่ง คงจำคุกคนละ 4 ปี ส่วนจำเลยที่ 3 ยังคงให้การปฏิเสธ และขอสู้คดีศาลจึงให้ อัยการโจทก์แยกฟ้องเป็นคนละสำนวน และนัดสืบพยานครั้งแรกเมื่อ 21 พฤศจิกายน พ.ศ.2526 และเสร็จสิ้นเมื่อ 19 ธันวาคม พ.ศ.2526

ศาลมีคำพิพากษาคัดสินเมื่อ 29 ธันวาคม พ.ศ.2526 ให้จำคุกนายสมหมาย มีผล จำเลยที่ 3 เป็นเวลา 8 ปี ตามประมวลกฎหมายพิจารณาความอาญา มาตรา 112

การดำเนินการต่อกลุ่มผู้จัดทำหนังสือปกเหลืองได้เสร็จสิ้นไปแล้วเป็นบางส่วน แต่ในขณะนี้ยังไม่สามารถใช้มาตรการทางกฎหมายดำเนินการแก่กลุ่มบุคคลทั้งขบวนการได้ แม้ว่าจะสามารถลดกระแสความเคลื่อนไหวที่กระทบต่อ สถาบันพระมหากษัตริย์ให้ยุติความเคลื่อนไหวไปได้ระยะหนึ่งก็ตาม แต่เชื่อว่ากลุ่มผู้ไม่หวังดี ยังคงถือเอาสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นเป้า หมายสำคัญด้านหนึ่งในการดำเนินงาน เคลื่อนไหวเพื่อโค่นล้มหรือทำลายให้หมด บทบาทอันแท้จริง จึงถือว่าเป็นหน้าที่ของ พวกเราทุกคนที่จะต้องปกป้องเทิดทูนและ รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์และการ ปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่มีพระ มหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุขให้คงอยู่คู่กับ ประเทศไทยชั่วกาลนาน

รองศาสตราจารย์ ดร.สุรชาติ บำรุงสุข

รองศาสตราจารย์ ดร.สุรชาติ บำรุงสุข สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี สาขารัฐศาสตร์ จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย M.A.in Government จาก Cornell University สหรัฐอเมริกา M.Phil. และ Ph.D. in Political Science จาก Columbia University สหรัฐอเมริกา

ปัจจุบันดำรงตำแหน่งเป็นรองศาสตราจารย์ประจำภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นอกจากนี้จะเป็นผู้สอนวิชาทางด้านยุทธศาสตร์และความมั่นคงแห่งชาติในคณะดังกล่าวแล้ว ยังได้ทำการศึกษา และค้นคว้าในเรื่องเกี่ยวกับวิทยาการทหารมาโดยตลอด และผลการศึกษาเหล่านี้ตีพิมพ์เผยแพร่ในมติชนสุดสัปดาห์

เป็นประจำนอกจากนี้ผู้เขียนมีผลงานด้านการทหารและความมั่นคงจำนวนหลายเล่มเช่น เอฟ16 กับการเมืองไทย (บรรณาธิการและผู้เขียนร่วม, 2528) ระบบทหารไทย (บรรณาธิการและผู้เขียนร่วม, 2530) ค.ศ.2000: ยุทธศาสตร์โลกหลังสงครามเย็น (2537) ปรับโครงสร้างกลาโหม (2542) ทหารกับการเมืองไทยในศตวรรษหน้า (2543) และกองทัพประเทศเพื่อนบ้าน (2543) กองทัพไทยในยามสันติ (2543) สงครามอัฟกานิสถาน (2545) และผลงานล่าสุดได้แก่สงครามใหม่ (2546) และนวัตกรรมทหาร (2546)

อีกทั้งผู้เขียนได้รับรางวัลนักเขียนดีเด่นในรอบ 46 ปี ของวารสารเสนาธิการ (2540) และได้รับวุฒิปัตติและประกาศนียบัตรกิตติมศักดิ์จากวิทยาลัยการทหารบก (2542) โรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ (2544) และวิทยาลัยการทัพอากาศ (2544)

นอกจากนี้ ผู้เขียนเป็นผู้บรรยายในโรงเรียนต่างๆ ของกองทัพ อาทิ วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร วิทยาลัยการทัพอากาศ 3 เหล่าทัพ วิทยาลัยเสนาธิการทหาร และหลักสูตรปฐมนิเทศนายพลใหม่ เป็นต้น และทั้งได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะอนุกรรมการและกรรมการในด้านความมั่นคงในคณะต่างๆ เช่น ที่ปรึกษาคณะกรรมการทหารวุฒิสภา (2543-ปัจจุบัน) ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ (2544-ปัจจุบัน) และที่ปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิของนายกรัฐมนตรีด้านความมั่นคง (2546)

การก่อการร้าย ประเด็น - ปัญหา - ข้อพิจารณา

โดย รองศาสตราจารย์ ดร.สุรชาติ บำรุงสุข

ตอนที่ 1 ภัยคุกคามเก่าในศตวรรษใหม่

“นักก่อการร้ายสมัยใหม่ได้เปลี่ยนยุทธวิธีของพวกเขาตามการเปลี่ยนแปลงของโลก”

Frank Goldstein

International Terrorism in the 21 st Century, 1996

“ไม่เคยมีโครงการใดที่มีประสิทธิภาพแบบเบ็ดเสร็จ
ในการป้องกันหรือป้องกันศัตรูที่มีจิตใจแน่วแน่ใน
การแสวงหาเป้าหมายแห่งโอกาส โดยเขาเชื่อว่า
(การก่อการร้ายระหว่างประเทศ) เป็นสงครามเป็นธรรมชาติ
ในการต่อสู้กับทุกสิ่งทุกอย่าง”

Stephen Solan

Benteng International Terrorism, 1986

สงครามเย็นได้ยุติลงพร้อมกับภัยคุกคามทางทหารแบบเก่าในลักษณะการเผชิญหน้าระหว่างสหรัฐฯ กับโซเวียตได้ยุติลงไปด้วย แต่ภัยคุกคามแบบหนึ่งที่ไม่ได้ยุติไปกับการสิ้นสุดของสงครามเย็นคือการก่อการร้ายระหว่างประเทศดังจะเห็นได้ว่าหลังจากยุคสงครามเย็นแล้ว การเตรียมการทางทหารเพื่อต่อต้านภัยคุกคามทางทหารแบบเดิมได้เปลี่ยนไปเกือบสิ้นเชิง และในหลาย ๆ ประเทศได้ให้ความสำคัญกับการต่อต้านการก่อการร้ายระหว่างประเทศมากขึ้น โดยเชื่อว่าปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นทั้งในระดับระหว่างรัฐและภายในรัฐจะมีผลให้การดำเนินสงครามก่อการร้ายเช่นนี้มีโอกาสที่จะเกิดขึ้นได้ง่าย

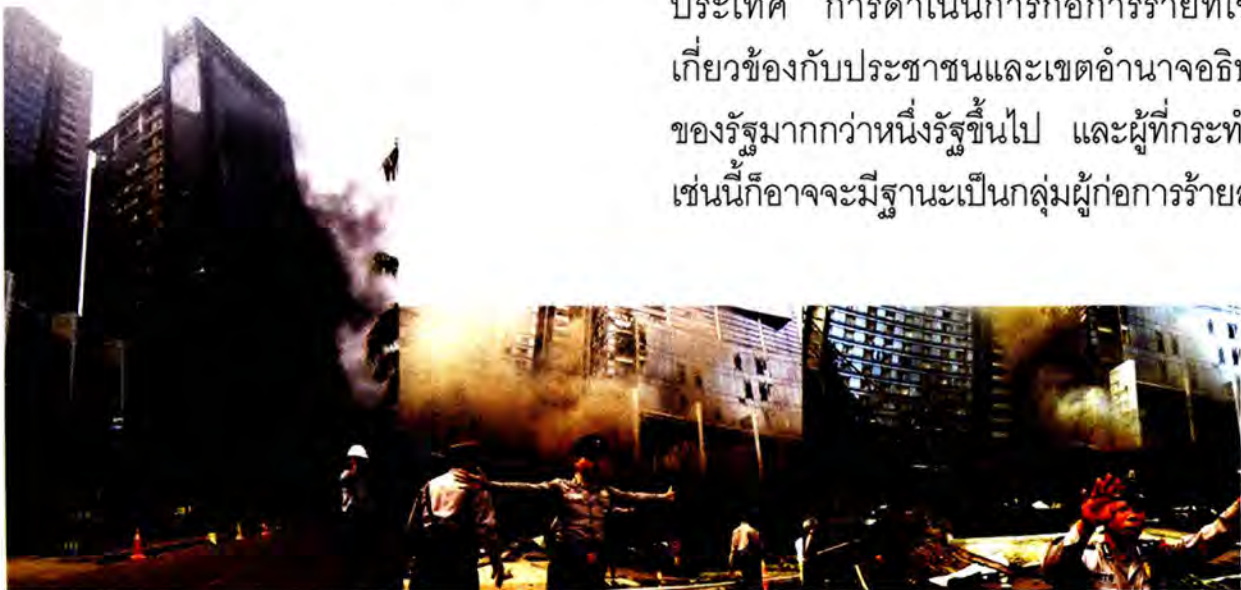
การก่อการร้ายสากลหรืออาจจะเรียกได้ว่าเป็น “สงครามกองโจรระหว่างประเทศ”

ไม่ใช่รูปแบบใหม่ของการสงครามแต่อย่างใด การดำเนินการสงครามในลักษณะของ “กองโจร” ปรากฏในบันทึกทางทหารมาแต่ในอดีตโดยเฉพาะการปฏิบัติการต่อต้านการยึดครองของต่างชาติ ตลอดจนการใช้กลุ่มกองโจรเข้าทำการก่อวินาศกรรมและก่อวินาศกรรมต่อเป้าหมายในแนวหลังของข้าศึก เป็นต้น

คำจำกัดความ

การก่อการร้ายระหว่างประเทศ คือ อะไร

การก่อการร้ายระหว่างประเทศนั้น โดยทั่วไปหมายถึง การดำเนินการทางการเมืองด้วยความรุนแรงต่อเป้าหมายที่เป็นพลเรือนและทหาร โดยกลุ่มชนภายในรัฐ หรือโดยองค์กรปกปิด เพื่อให้การกระทำดังกล่าวมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในเรื่องหนึ่งเรื่องใดจากคำจำกัดความข้างต้น กล่าวได้ว่าการก่อการร้ายระหว่างประเทศ การดำเนินการก่อการร้ายที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับประชาชนและเขตอำนาจอธิปไตยของรัฐมากกว่าหนึ่งรัฐขึ้นไป และผู้ที่กระทำการเช่นนี้ก็อาจจะมีฐานะเป็นกลุ่มผู้ก่อการร้ายสากล

นอกจากนี้ พัฒนาการของการเมืองระหว่างประเทศในระยะหนึ่งถึงสองทศวรรษที่ผ่านมา ได้มีคำจำกัดความเกิดขึ้นเพิ่มเติมอีกว่าการก่อการร้ายทางการเมือง (political terrorism) คือการดำเนินการของกลุ่มที่มีอำนาจทางการเมืองน้อยหรือไม่มีอำนาจทางการเมืองเลย โดยใช้วิธีของความกลัว (the use of terror) เพื่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนเป้าหมายที่มีอำนาจทางการเมืองมากกว่า

ฉะนั้น หากพิจารณาจากคำจำกัดความดังกล่าวประกอบกับความเปลี่ยนแปลงที่องค์กรในระดับต่ำกว่ารัฐ (subnational groups) เข้ามามีบทบาทในการเมืองระหว่างประเทศมากขึ้น กิจกรรมของการก่อการร้ายระหว่างประเทศก็อาจจะมีแนวโน้มที่เพิ่มมากขึ้นได้ โดยเฉพาะเมื่อองค์กรเหล่านี้ไม่ประสบความสำเร็จในการเรียกร้องทางการเมือง การใช้มาตรการของ “ความกลัว” ต่อต้านกับชุมชนหรือรัฐเป้าหมายย่อมจะเกิดขึ้นได้ ดังที่ปรากฏเป็นข่าวให้เห็นอยู่บนหน้าหนังสือพิมพ์เสมอ ๆ

การจำแนก

จากประวัติศาสตร์ที่ผ่านมา ๆ มา การก่อการร้ายระหว่างประเทศ อาจจำแนกออกได้เป็น 2 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ

1) ขบวนการก่อการร้ายชาตินิยม (Nationalist Terrorism)

ขบวนการนี้ถูกจัดตั้งขึ้นด้วยความรู้สึกของความเป็นชนชาติส่วนน้อย พวกเขามีความรู้สึกถึงความแตกต่างทางด้านเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรมจากกลุ่มชนส่วนใหญ่ภายในรัฐ จุดมุ่งหมายของขบวนการจึงได้แก่การแยกตัวออกจากการปกครองของรัฐบาลกลาง พวกเขามองเห็นว่าการปกครองที่เกิดขึ้นเป็น “การปกครองของต่างชาติ” ดังนั้นขบวนการเหล่านี้จึงต่อสู้เพื่อให้เกิดการปกครองตนเองในลักษณะที่เป็น “รัฐเอกราชใหม่” ขบวนการก่อการร้ายชาตินิยม อาจเรียกได้ว่าเป็น “ขบวนการแบ่งแยกดินแดน” (separatist movement) และเมื่อขบวนการนี้ได้หันมาใช้มาตรการก่อการร้ายต่อสู้กับรัฐบาลกลางก็เรียกได้ว่าเป็น “ขบวนการก่อการร้ายแบ่งแยกดินแดน” (separatist terrorism) ตัวอย่างของขบวนการเหล่านี้ เช่น IRA (Irish Republican Army) ในไอร์แลนด์เหนือ, PLO (Palestine Liberation Organization) ในตะวันออกกลาง, The Spanish Basque ETA ในสเปน เป็นต้น

2) ขบวนการก่อการร้ายอุดมการณ์นิยม (Ideology Terrorism)

การก่อการร้ายแบบนี้ตั้งอยู่บนพื้นฐานของอุดมการณ์ไม่ว่าเป็นอุดมการณ์แบบฝ่ายซ้ายหรือแบบฝ่ายขวา ในกรณีนี้จะต้องทำความเข้าใจว่าการก่อการร้ายมิใช่จะเป็นแต่พวกซ้าย

เท่านั้น แต่พวกเขาก็มีพฤติกรรมก่อการร้ายได้ และอุดมการณ์ใหม่ที่อาจนำไปสู่พฤติกรรมเช่นนี้ได้อีกก็คือ ความคิดแบบสุดขั้วในเรื่องสิ่งแวดล้อมนิยม (environmentalism)

ขบวนการเหล่านี้มีความซับซ้อนกว่าในแบบแรก ตัวอย่างของขบวนการก่อการร้ายที่มีความคิดแบบฝ่ายซ้ายได้แก่ Badder-Meinh of ในเยอรมนี, Red Brigades ในอิตาลี, Red Army ในญี่ปุ่น เป็นต้น ขบวนการเหล่านี้มีจุดยืนแบบสังคมนิยมและเชื่อว่าการต่อสู้ของพวกเขาด้วยการใช้วิธีการก่อการร้ายระหว่างประเทศเป็นการทำลาย “ความชั่วร้ายและการกดขี่” ของระบบทุนนิยม

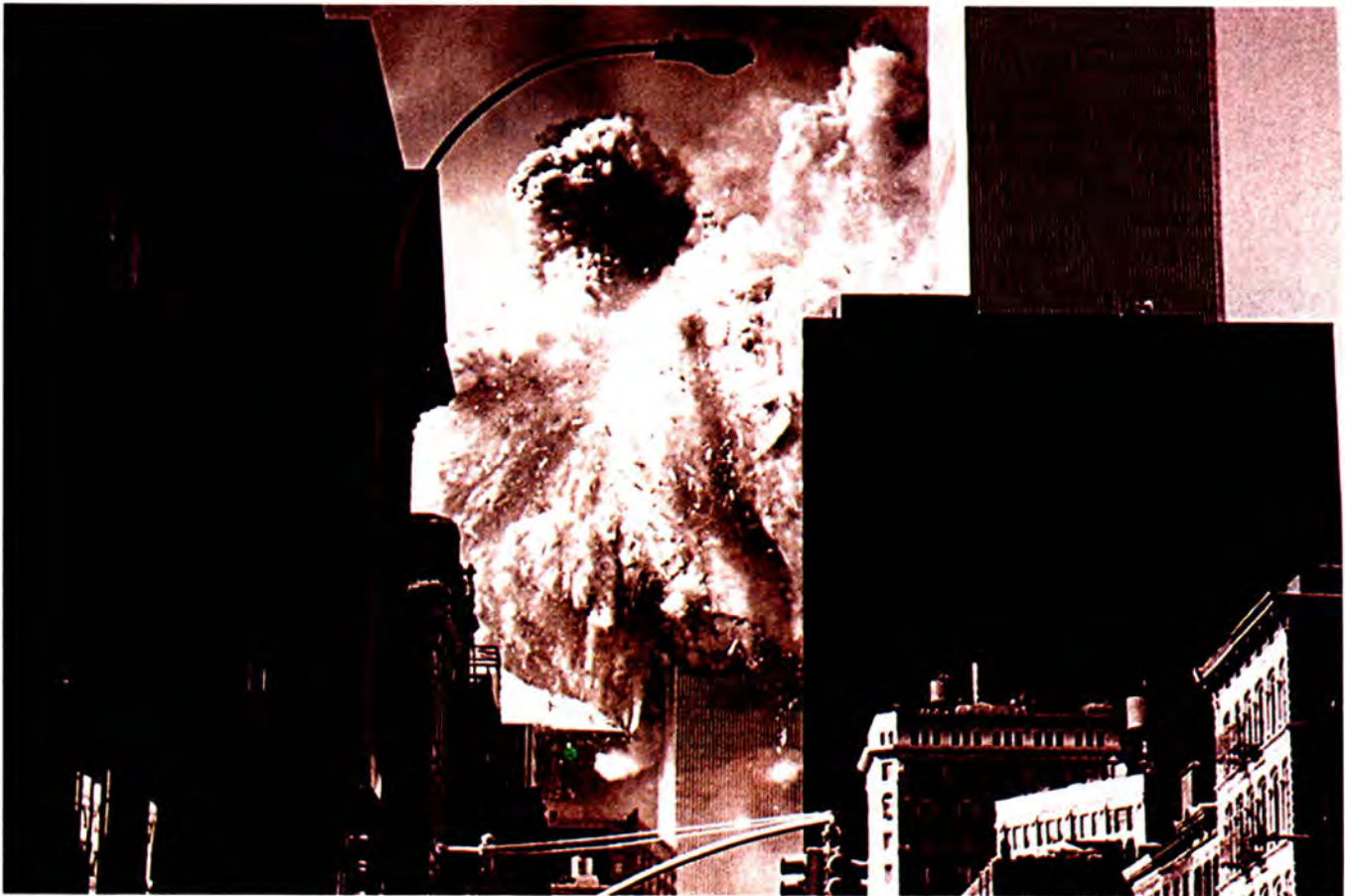
ส่วนขบวนการของฝ่ายขวาก็มีวัตถุประสงค์ในการต่อสู้กับรัฐเช่นเดียวกับขบวนการฝ่ายซ้าย ตัวอย่างของขบวนการเหล่านี้ได้แก่ Military Sports Group Hoffman ในเยอรมนี Black Order, Armed Revolutionary Nuclei, และ National Advanced Guard ในอิตาลี Revolutionary Brotherhood ในโครเอเชีย Youth Force และ Warriors of Christ the King ในสเปน หรือ Ku Klux Klan และพวกนาซีในสหรัฐอเมริกา เป็นต้น

นอกจากนี้ในบางกรณีก็เป็นการยากที่จะจำแนกว่า ขบวนการหนึ่งๆ นั้นเป็นขบวนการแบบใด เพราะขบวนการก่อการร้ายบางอย่างก็

แฝงไว้ด้วยความเป็นขบวนการทางศาสนาด้วย หรือบางขบวนการก็เป็นการรวมกลุ่มของผู้ที่มีความคิดทางสังคมแบบสุดขั้ว เช่น กลุ่มต่อต้านการทำแท้งในสหรัฐอเมริกา ที่ใช้วิธีการวางระเบิดและการลอบสังหาร

แม้ว่าขบวนการเหล่านี้จะมีจุดกำเนิดจากปัญหาภายในรัฐ แต่ปัจจุบันพฤติกรรมก่อการร้ายมีลักษณะ “ข้ามรัฐ” อย่างเห็นได้ชัด ดังจะเห็นได้ว่าเส้นแบ่ง ระหว่างการก่อการร้ายภายในประเทศกับระหว่างประเทศได้จางลงไปทุกที องค์การก่อการร้ายในปัจจุบันมักจะขยายปฏิบัติการออกจากเส้นพรมแดนของรัฐ (มากกว่าจะจำกัดอยู่แต่เพียงภายในรัฐใดรัฐหนึ่ง) เพื่อให้ข้อเรียกร้องของตนบรรลุผล เป้าหมายจึงมิใช่เป้าหมายที่จะต้องอยู่ภายในประเทศ ที่ตนมีข้อขัดแย้งด้วยเท่านั้น หากแต่เป็นเป้าหมายที่รัฐบาลของ

ประเทศดังกล่าวเป็นผู้ครอบครองหรือเป็น
พลเมืองของประเทศนั้นที่อยู่ในที่ต่างๆ ทั่วโลก
กล่าวคือ เป้าหมายของการก่อการร้ายสากล
ในอนาคตจึงมีอยู่ *ทั่วโลก*

เป้าหมาย

การก่อการร้ายระหว่างประเทศ หาก
พิจารณาจากเป้าหมายที่ต้องการทำลายแล้ว
น่าจะอยู่ใน 3 ประเด็นใหญ่คือ

1) เป้าหมายทางเศรษฐกิจจากพัฒนา
การทางเศรษฐกิจที่รัฐต่าง ๆ มีความสัมพันธ์
ทางเศรษฐกิจในลักษณะที่ต้องเกี่ยวพันกันไม่

ทางใดก็ทางหนึ่งนั้น ความสัมพันธ์เหล่านี้มัก
จะกระทำผ่านการค้า การเงิน และการลงทุน
(ทั้งในตลาดหุ้นและนอกตลาดหุ้น) ดังนั้นจึงมี
ความเป็นไปได้ว่าจะมีผู้ก่อการร้ายทางเศรษฐกิจ
ที่จะใช้วิธีการก่อการร้ายกระทำต่อเป้าหมายทาง
เศรษฐกิจ เช่น ตลาดหุ้น ระบบคอมพิวเตอร์ของ
ธนาคาร เป็นต้น นอกจากนี้อาจใช้วิธีการทำลาย
ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่รัฐควรจะได้รับ
เช่น “กรณีองุ่นจากชิลี” (The Chilean Grape
Incident) ในปี 1989 เมื่อเจ้าหน้าที่จากสำนักงาน
อาหารและยา (FDA) ของสหรัฐตรวจพบว่า

องุ่นเหล่านั้นถูกเคลือบด้วยยาพิษจึงทำให้สหรัฐฯ ต้องออกประกาศห้ามการนำเข้าองุ่นจากชิลี ผลก็คือชิลีได้สูญเสียผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ในการส่งผลไม้เข้าสู่ตลาดในสหรัฐฯ

กรณีขององุ่นจากชิลี เป็นตัวอย่างของการก่อการร้ายทางเศรษฐกิจที่รัฐจะต้องพิจารณา มากขึ้นในอนาคต

2) เป้าหมายทางด้านสารสนเทศ ระบบสารสนเทศสมัยใหม่เป็นเป้าหมายที่ดีสำหรับผู้ก่อการร้าย เพราะระบบสารสนเทศ เช่น คอมพิวเตอร์ หากถูกทำลายแล้วย่อมจะส่งผลกระทบต่อกิจการอื่น ๆ อย่างมาก ลักษณะเช่นนี้ย่อมกลายเป็นช่องทางให้ผู้ก่อการร้ายที่มีความสามารถทางด้านคอมพิวเตอร์ แม้จะเป็นเพียงคนกลุ่มเล็ก ๆ ก็อาจจะก่อผลสะเทือนได้อย่างมาก เช่น การใช้ไวรัสทำลายระบบข้อมูลนอกจากนี้ระบบสารสนเทศสมัยใหม่ยังเอื้อให้ผู้ก่อการร้ายสากลทำงานได้ง่ายขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการโอนเงินโดยใช้สิ่งที่เรียกว่า “เงินอิเล็กทรอนิกส์” การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อช่วยในการเก็บข้อมูลเป้าหมาย ข้อมูลข่าวกรอง รวมทั้งข้อมูลในการก่อวินาศกรรม โดยการเข้าถึงข้อมูลเหล่านี้ สามารถกระทำได้ในพื้นที่ที่ห่างไกลออกไปจากเขตอำนาจรัฐ หรือในอีกพรมแดนของรัฐอื่นประเด็นที่น่าสนใจในเรื่องนี้ การต่อต้านการก่อการร้ายที่มุ่งกระทำต่อระบบสารสนเทศ

ของรัฐนั้น ไม่ใช่เรื่องง่ายเลย ดังจะเห็นได้ว่าการปรับปรุงขีดความสามารถของหลาย ๆ รัฐ ยังไม่พัฒนาเท่าทันกับความก้าวหน้าของระบบสารสนเทศ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า พัฒนาการของระบบสารสนเทศทำให้เกิดแนวคิดในเรื่องของ “สงครามสารสนเทศ” (Information Warfare) และสงครามเช่นนี้ก็อาจเปลี่ยนเป็น “การก่อการร้ายด้านสารสนเทศ” (Cyber terrorism) ได้เช่นกันจากฝ่ายต่อต้านอำนาจรัฐ

3) เป้าหมายทางด้านเทคโนโลยี

ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสมัยใหม่เป็นอีกจุดหนึ่งของความเปราะบางอย่างยิ่งต่อการถูกใช้ประโยชน์จากการก่อการร้ายสากล ความก้าวหน้าดังกล่าวทำให้เกิดลักษณะของ “การก่อการร้ายทางเทคโนโลยี” (Technology Terrorism) ส่วนหนึ่งของการก่อการร้ายทางเทคโนโลยีก็คือ การก่อการร้ายด้านสารสนเทศ ดังได้กล่าวแล้วในข้อ 2

ดังนั้น เป้าหมายทางเทคโนโลยีที่ผู้ก่อการร้ายอาจเข้ากระทำ ได้แก่ ระบบควบคุมการจราจรทางอากาศ ระบบโทรศัพท์ที่เชื่อมต่อกับระบบคอมพิวเตอร์ของธนาคาร ระบบควบคุมการแจกจ่ายพลังงาน รวมถึงระบบควบคุมพลังงานนิวเคลียร์ในกรณีของประเทศพัฒนาแล้ว หรือแม้กระทั่งระบบคอมพิวเตอร์ที่ควบคุมการขนถ่ายสินค้าและขนส่งสินค้า

นอกจากนี้ในแง่ของเทคโนโลยีมีความก้าวหน้าอย่างมากนั้น ยังพบว่าการใช้อาวุธปล่อย (Missile หรือจรวดในความหมายทั่วไป) โจมตีเป้าหมายที่ต้องการในทศวรรษของปี 1970 เป็นกรณีที่ไม่ค่อยพบมากนัก แต่ในทศวรรษของปี 1990 การโจมตีด้วยอาวุธดังกล่าวอาจไม่ใช่เรื่องแปลก หรืออีกตัวอย่างหนึ่งคือกรณีการใช้แก๊สพิษในรถไฟใต้ดินในญี่ปุ่นเมื่อปี 1995 ทำให้มีผู้เสียชีวิต 16 คน บาดเจ็บมากกว่า 5,000 คน ปราภฏการณ์เหล่านี้คือตัวอย่างที่ชัดเจนของการก่อการร้ายด้านอาวุธนิวเคลียร์ เคมี ชีวะด้วย

การเน้นเฉพาะเป้าหมาย 3 ลักษณะของการก่อการร้ายระหว่างประเทศในอนาคต มิได้หมายความว่าเป้าหมายแบบดั้งเดิมจะไม่ถูกแตะต้อง ไม่ว่าจะเป็นตัวบุคคล (ในรูปของ

การลักพาตัวหรือการลอบสังหาร) หรือสถานที่ของรัฐบาล (ทั้งที่อยู่ในประเทศและนอกประเทศ) สิ่งเหล่านี้ยังคงเป็นเป้าหมายที่เมื่อเกิดขึ้นแล้วก็สามารถสร้างข้อเรียกร้องทางการเมืองให้เกิดขึ้นได้อย่างกว้างขวางผ่านสื่อสารมวลชนต่าง ๆ ไม่แตกต่างจากเดิม

PRESIDENT VS. PREACHER Islamic cleric Abubakar Ba'asyir, right, was arrested last week not for the Kuta blasts, above, but for a series of bombings that took place nearly two years ago and for conspiring to assassinate President Megawati Sukarnoputri, left

ตอนที่ 2

พลังขับเคลื่อนและความเปลี่ยนแปลง

“ศาสนาเป็นส่วนสำคัญของการก่อการร้ายเพราะศาสนา
ได้ก่อให้เกิดความชอบธรรมทางจิตใจและก่อให้เกิด
ภาพลักษณ์ของสงครามที่ทำให้เกิดความเชื่อว่าพวกเขา
กำลังดำเนินการทางด้านจิตวิญญาณ”

Mark Juergensmeyer

Terror in the Mind of God (2001)

ในช่วงปีที่ผ่านมาได้มีเหตุการณ์ก่อการร้ายเกิดขึ้นในประเทศต่าง ๆ ดังจะเห็นได้จากกรณีการระเบิดที่อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และการบุกจี้ตัวประกันในโรงละครที่รัสเซีย เหตุการณ์เหล่านี้ถือได้ว่าเป็นสัญญาณสำคัญที่บ่งบอกถึงระยะเปลี่ยนผ่านของปัญหายุทธศาสตร์และความมั่นคงว่า โลกได้ก้าวจากยุคหลังสงครามเย็นเข้าสู่ยุคของสงครามใหม่ในรูปแบบของการก่อการร้ายแล้ว

ดังนั้น การทำความเข้าใจในเรื่องของการก่อการร้ายในปัจจุบัน จึงเป็นประเด็นหนึ่งในการเตรียมตัวสำหรับสงครามใหม่เช่นนี้ โดยเฉพาะองค์การก่อการร้ายร่วมสมัยนั้น มีความแตกต่างจากองค์การดังกล่าวในยุคสงครามเย็นอย่างมาก ซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของแนวคิดในการจัดตั้ง การแสวงหาสมาชิกขององค์กรประกอบของตัวบุคคล อุดมการณ์ที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวสมาชิกใน

องค์กร และเป้าหมายปฏิบัติการในการโจมตี หากมองปัญหาของการก่อการร้ายที่เกิดขึ้นหลังจากยุคหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 จะเห็นได้ว่าในช่วงยุคหลังสงครามการก่อการร้ายไม่ได้มีบทบาทในเวทีระหว่างประเทศมากนัก จนกระทั่งเมื่อสงครามเย็นดำเนินมาจนปรากฏเป็นรูปการณ์ที่ชัดเจนมากขึ้น ถึงลักษณะของความขัดแย้งเชิงอุดมการณ์ การก่อตัวของบรรดาผู้ต่อต้านทุนนิยมและจักรวรรดินิยมจึงมีมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหมู่ปัญญาชนที่มีแนวคิดไปทางสังคมนิยม จนกระทั่งในช่วงปลายทศวรรษของปี 1960 และต้นทศวรรษของปี 1970 ผู้ก่อการร้ายที่มีแนวคิดทางอุดมการณ์แบบสังคมนิยมหรือพวกฝ่ายซ้ายจึงเริ่มปรากฏตัวขึ้น ดังจะเห็นได้ชัดเจนในยุโรป ตะวันออกกลาง และอเมริกาใต้ เป็นต้น

การกำเนิดของผู้ก่อการร้ายฝ่ายซ้ายในช่วงดังกล่าว จึงมีผลโดยตรงต่อวงการวิชาการอันนำไปสู่การเกิดการศึกษา (Terrorism Studies) พร้อมๆ กับการสื่อสารมวลชนเองก็ให้ความสนใจกับประเด็นนี้อย่างมาก แต่ความสนใจของสื่อที่เกิดขึ้นเช่นนี้ก็มักจะมุ่งไปสู่เหตุการณ์ปัจจุบันหรือสถานการณ์ที่เกิดเฉพาะหน้า ซึ่งมักจะทำให้พวกเขาเห็นการก่อการร้ายเป็นเรื่องใหม่หรือเป็นปรากฏการณ์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องอื่น ๆ (Unprecedented Phenom-

enon) โดยเฉพาะเรื่องของปัญหาความยุติธรรม ไม่ว่าจะเป็นระดับสังคมภายในประเทศหรือระดับสังคมระหว่างประเทศ

แต่ในความเป็นจริง ปัญหาการก่อการร้ายเป็นประเด็นที่ไม่อาจแยกเป็นเอกเทศจากปัญหาอื่นที่แวดล้อมอยู่ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมในสภาวะการณืนั้นๆ อันทำให้เกิดแนวความคิดว่า การจะต่อสู้กับการก่อการร้ายให้สำเร็จ จะต้องต่อสู้กับ “รากเหง้า” (Root Causes) ของปัญหาให้ได้ โดยเฉพาะหากสามารถทำให้เกิดความเป็นธรรมในทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมแล้ว โอกาสของการเกิดการก่อการร้ายน่าจะลดลงด้วย

หากมองปัญหาในมุมเช่นนี้ ผู้ก่อการร้ายก็คือ ผู้ที่เชื่ออย่างบ้าคลั่ง (Fanatical Believers) ในเรื่องของการใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหาและความเชื่อเช่นนี้ก็ถูกผลักดันด้วยความสิ้นหวังโดยเงื่อนไขที่ไม่อาจยอมรับได้ ฉะนั้นสำหรับพวกเขาความรุนแรงจึงเป็นสิ่งที่จะทำให้เงื่อนไขที่ไม่อาจยอมรับได้ถูกทำลายลง เช่น กรณีของความยากจน และ / หรือการถูกกดขี่ ซึ่งผู้ก่อการร้ายอาจจะเป็นผู้ที่อยู่ภายใต้เงื่อนไขเช่นนั้น หรือขณะเดียวกันก็อาจจะเป็นผู้ที่ได้รับแรงกระตุ้นจากเงื่อนไขดังกล่าวก็ได้ (ในกรณีนี้อาจจะไม่ใช่ผู้ได้รับผลจากความไม่

เป็นธรรมนั้น ๆ โดยตรง)

นอกจากนี้ ผู้ก่อการร้ายฝ่ายซ้าย (Left-Wing Terrorism) จะเห็นได้จากกรณีของขบวนการแบ่งแยกดินแดนที่มักจะมีแนวคิดในเชิงอุดมการณ์แบบลัทธิมาร์ก Marxism พร้อมๆ กับแนวคิดในเรื่องชาตินิยม เช่น กลุ่มแบ่งแยกดินแดนของชาวบาสก์ในสเปน กองทัพแห่งสาธารณรัฐของชาวไอริช (IRA) แนวร่วมประชาชนเพื่อการปลดปล่อยของชาวปาเลสไตน์ (PFLP) หรือกลุ่มกบฏเซเชเนียในรัสเซีย ก็เป็นตัวอย่างในกรณีนี้ และขบวนการแบ่งแยกดินแดนอื่นๆ (ในปัจจุบันก็มีลักษณะคล้ายคลึงกัน)

การผสมผสานระหว่างลัทธิชาตินิยมและลัทธิการก่อการร้าย จึงเป็นการเชื่อมโยงทางอุดมการณ์ที่ตอบสนองทั้งต่อความรู้สึกของคนในขบวนการและต่อข้อเรียกร้องทางการเมืองของกลุ่มโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของความต้องการที่จะแยกตนเองออกจากปกครองของรัฐบาลกลาง เพื่อดำเนินการจัดตั้งประเทศใหม่ของตนขึ้น (หรือประเทศของกลุ่มชาติพันธุ์ของตน)

แต่ขบวนการของผู้ก่อการร้ายฝ่ายซ้ายก็ค่อยๆ หดบทบาทและอิทธิพลลงซึ่งก็เป็นผลโดยตรงจากการยุติของสงครามเย็น เพราะอุดมการณ์สังคมนิยมที่เป็นพื้นฐานหลักของขบวนการได้หมดศักยภาพลงในฐานะของการเป็นแนวคิดทางการเมืองหลักของโลก โดย

เฉพาะสำหรับโลกของยุคหลังสงครามเย็นเป็นดังเช่นที่นักวิชาการอย่าง Francis Fukuyama ได้เรียกสภาพเช่นนี้ว่า “การสิ้นสุดของประวัติศาสตร์” (The End of History)

ขบวนการของผู้ก่อการร้ายฝ่ายซ้ายจึงค่อยๆ ถูกแทนที่ด้วยขบวนการของพวกฝ่ายขวา (Right-Wing Terrorism) และกลุ่มพวกนี้มักจะเป็นพวกขวาสุดขั้ว (Extreme Right) ที่มีความเชื่อว่า ความรุนแรงเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา ซึ่งตัวอย่างของขบวนการเช่นนี้เห็นได้จากในยุโรปและในสหรัฐอเมริกา เช่น กลุ่มนาซีใหม่ (Neo-Nazi) ที่คอยทำร้ายบรรดาผู้ลี้ภัยชาวต่างชาติในยุโรปหรือกลุ่มที่ยึดมั่นในศาสนาคริสต์ และใช้ความรุนแรงจัดการกับคลินิคที่ทำแท้งในสหรัฐฯ เป็นต้น

กรณีการวางระเบิดตึกที่ทำกาของรัฐบาลที่เมืองโอ๊กลาโฮมา สหรัฐอเมริกาในปี 1995 ก็เป็นอีกตัวอย่างของความรุนแรงจากกลุ่มผู้ก่อการร้ายฝ่ายขวา ซึ่งผู้วางระเบิดคือ Timothy Mc Veigh นั้น ไม่ได้มีแนวคิดที่ต่อต้านรัฐบาลอเมริกันแบบพวกฝ่ายซ้าย แต่เขาก็มองว่ารัฐบาลคือผู้กระทำความผิดโดยเฉพาะความผิดในเรื่องทางศีลธรรม หรือไม่ เป้าหมายของพวกเขาก็เป็นไปในทำนองเดียวกันที่เป็นกลุ่มที่ทำลายศีลธรรมของสังคม

ในกรณีเช่นนี้ จะเห็นได้ว่าเป้าหมายของ

พวกเขาแตกต่างจากพวกผู้ก่อการร้ายฝ่ายซ้าย เพราะในขณะที่เป้าหมายของพวกฝ่ายซ้ายมักจะเป็นเรื่องของการต่อต้านลัทธิทุนนิยมและจักรวรรดินิยม ซึ่งประเด็นดังกล่าวเป็นเรื่องระหว่างประเทศ แต่เป้าหมายของบรรดาผู้ก่อการร้ายฝ่ายขวา มักจะเป็นเรื่องภายในประเทศมากกว่า เช่น การต่อต้านรัฐบาลของตนเอง หรือการต่อต้านเรื่องทางสังคมเรื่องหนึ่งเรื่องใด เป็นต้น แต่พวกเขาทั้งสองกลุ่มก็มีลักษณะคล้ายกับที่ยึดเอาความรุนแรงเป็นวิถีของการจัดการกับปัญหา

การขยายตัวของบรรดาผู้ก่อการร้ายฝ่ายขวา ซึ่งได้ชัดเจนมากขึ้นในช่วงกลางทศวรรษของปี 1990 นั้น ทำให้นักความมั่นคงมองว่า แนวโน้มของการก่อการร้ายในช่วงแรกของศตวรรษที่ 21 จะเป็นเรื่องของการก่อการร้ายภายใน (Domestic Terrorism) มากกว่าจะเป็นในมิติระหว่างประเทศ (International Terrorism) ดังจะเห็นได้จากอุปสรรคของความรุนแรงที่เกิดขึ้นในหลายๆ ประเทศ โดยเฉพาะจากกรณีของยุโรปและสหรัฐอเมริกา

แต่เมื่อเหตุการณ์ 11 กันยายนเกิดขึ้น เรื่องของการก่อการร้ายระหว่างประเทศก็วนกลับมาเป็นประเด็นหลักทั้งในทางการศึกษาและในการกำหนดนโยบายความมั่นคงของประเทศ อีกทั้งยังเกิดความซับซ้อนขึ้น เมื่อกลุ่มผู้ก่อ

การร้ายมีทั้งการเมืองและศาสนาเป็นแรงจูงใจในการกระทำ ดังจะเห็นได้จากคำประกาศต่างๆ ของอุสมะ บิน ลาดิน ที่มีการอ้างอิงอยู่กับหลักการทางศาสนา จนอาจทำให้เกิดการตีความอย่างไม่ถูกต้องได้ว่า ศาสนาเป็นบ่อเกิดของความรุนแรง ทั้งที่ในความเป็นจริงทุกศาสนาสอนให้คนรู้จักอดทนมากกว่าจะเป็นผู้ใช้ความรุนแรง

นอกจากนี้ ปรากฏการณ์ที่เกิดจากปฏิบัติการที่มีการอ้างถึงศาสนา ยังนำไปสู่การตีความว่าโลกของศตวรรษที่ 21 กำลังก้าวเข้าสู่ยุคของ “สงครามอารยธรรม” (The Clash of Civilization) อันเป็นผลมาจากการเสนอแนวคิดของนักวิชาการสหรัฐ คือ Samuel Huntington ในปี 1993 ที่มองว่าโลกในอนาคตจะเป็นเวทีการต่อสู้ระหว่างสองอารยธรรมใหญ่ คือ ระหว่างคริสต์กับมุสลิม และสงครามก็จะเป็นผลจากการต่อสู้ของอารยธรรมดังกล่าว ซึ่งดูจะไม่แตกต่างจากแนวคิดในเรื่องของสงครามครูเสดในอดีตเท่าใดนัก

ที่จริงแล้วแนวคิดเรื่องของสงครามครูเสดก็คือเรื่องของสงครามศักดิ์สิทธิ์ (Holy War) และถ้ามองถึงคำว่า “สงครามศักดิ์สิทธิ์” ก็อาจจะทำให้คิดถึงคำว่า “จียัด” (Jihad) ซึ่งอาจจะทำให้คิดว่ามีแต่ศาสนาอิสลามเท่านั้นที่มีเรื่องของสงครามศักดิ์สิทธิ์ ทั้งที่ในความเป็น

จริงอารยธรรมตะวันตกก็มีแนวคิดในเรื่องเช่นนี้ ไม่แตกต่างกัน หากแต่แนวคิดดังกล่าวได้หายไปจากอารยธรรมของตะวันตกมานานแล้ว เช่น แนวคิดของพวกฟาสซิสต์ในโรมานีเย และใน สเปน ในช่วงก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 ซึ่งส่วนหนึ่งวางอยู่บนรากฐานของศาสนาคริสต์ (แตกต่างจากลัทธิฟาสซิสต์ในอิตาลีและเยอรมัน)

อีกทั้งการจะมองว่าสงครามก่อการร้าย เป็นสงครามอารยธรรมก็อาจจะไม่ถูกทั้งหมด เพราะในแต่ละอารยธรรมก็มีได้มีความเป็นเอกภาพ ที่จะรวมกันเพื่อต่อสู้กับเป้าหมายที่ยึดถือ เอาอีกอารยธรรมหนึ่งเป็นศัตรู หากแต่ในอารยธรรมก็มีปัญหาขัดแย้งกันเองภายใน และรวมถึงการใช้ความรุนแรงกับประชาชนในอารยธรรมเดียวกันด้วย ไม่ว่าจะปัญหาสงครามระหว่างอิรักกับอิหร่าน หรือการบุกคูเวตของอิรัก หรือการก่อการร้ายในอัลจีเรีย เป็นต้น

หากในปัจจุบันเป็นแต่เพียงว่า กรณีที่เกิดขึ้นมีการอ้างถึงหรือเชื่อมโยงไปยังความเชื่อของศาสนาอิสลามมากกว่าในกรณีของศาสนาอื่นๆ และก็ไม่อาจปฏิเสธได้ว่า ในศาสนาอื่นๆ จะไม่มีบุคคลซึ่งอ้างตัวเป็นเจ้าของลัทธิที่ใช้ความรุนแรงแฝงตัวอยู่ ไม่ว่าจะเป็ศาสนาอิสลาม คริสต์ พุทธ ซิกข์ หรือศาสนาของชาวยิว ก็ล้วนแต่มีส่วนหรืออวัยวะที่เชื่อในการใช้ความรุนแรงเป็นวิธีการแก้ปัญหาทั้งสิ้น และปรากฏการณ์

ของความรุนแรงจากอิทธิพลจากความเชื่อทางศาสนาเช่นนี้ก็เห็นได้ตั้งแต่กลางทศวรรษของปี ค.ศ.1990 มาแล้ว

ดังนั้น หากมองถึงพัฒนาการของการก่อการร้ายจากยุคสงครามเย็นจนถึงปัจจุบัน จะเห็นได้ว่า พลังขับเคลื่อนได้เปลี่ยนจากรากฐานทางอุดมการณ์แบบฝ่ายซ้าย มาเป็นแนวคิดที่เอียงไปทางขวามากขึ้น โดยเฉพาะผลอันเกิดจากการ "สิ้นสุดของประวัติศาสตร์" ที่เป็นการยุติของระเบียบโลกเชิงอุดมการณ์ ทำให้เกิดช่องว่างของพลังทางความคิด ผลจากสภาพเช่นนี้จึงทำให้ศาสนาได้กลายมาเป็นพลังผลักดันที่สำคัญต่อพฤติกรรมทางการเมือง ดังจะเห็นได้จากนักคิดและปัญญาชนในโลกอาหรับ ซึ่งแต่เดิมพวกเขามีลักษณะเป็นนักสังคมนิยมหรือเป็นชาวลัทธิมาร์ก แต่ปัจจุบันพวกเขามีความเป็นนักศาสนานิยมมากกว่า

นอกจากนี้ในหลาย ๆ กรณีแนวคิดเรื่องชาตินิยมก็ไม่ได้หายไป หากแต่ยังถูกขยายความให้ครอบคลุมในเรื่องของชาติพันธุ์นิยม (Cethon-nationalism) ซึ่งยังคงสะท้อนให้เห็นได้ชัดเจนจากกรณีการเรียกร้องการแบ่งแยกดินแดนเพื่อก่อตั้งประเทศใหม่ และการต่อสู้กับรัฐบาลกลางในลักษณะเช่นนี้จึงมักจะลงเอยด้วยวิธีการของผู้ที่อ่อนแอกว่าด้วยการใช้การก่อการร้ายเป็นเครื่องมือ อันทำให้ปัญหา

การก่อการร้ายถูกผนวกกับเรื่องชาติพันธุ์มากขึ้น คือ พวกเขาเป็นผู้ก่อการร้ายแบบ “เชื้อชาตินิยม” (Ethnoterrorism)

อีกส่วนหนึ่งนักก่อการร้ายได้อาศัย ศาสนาเป็นปัจจัยของการยึดเหนี่ยวภายในกลุ่ม รวมทั้งเป็นพลังขับเคลื่อนในการมีกิจกรรม ทางการเมืองที่ใช้ความรุนแรง ซึ่งทำให้ปัญหา ในปัจจุบันมีลักษณะเป็นการก่อการร้ายแบบ “ศาสนานิยม” (Religious Terrorism) ไปด้วย

ปรากฏการณ์เหล่านี้ล้วนแต่เป็นคำตอบ ในตัวเองว่า ปัญหาการก่อการร้ายในอนาคต จะมีความซับซ้อนและละเอียดอ่อนมากขึ้น ซึ่ง มีแนวโน้มว่าการเตรียมการของรัฐและสังคมในเรื่อง นี้จะต้องมีมากขึ้นด้วยเช่นกัน.. และปรากฏการณ์ เหล่านี้ คือความรุนแรงของโลกในอนาคตที่รัฐ และสังคมต้องเผชิญ!

ข้อพิจารณาสำหรับประเทศไทย

“มันไม่ใช่คำถามว่า ถ้า แต่เป็นเมื่อไหร่ ต่างหาก
ที่จะเกิดสถานการณ์ซึ่งผู้ก่อการร้าย
จะใช้อาวุธเคมีชีววะ รั้งสี และนิวเคลียร์”

รายงานประจำปีฉบับแรกของ คณะที่ปรึกษาเสนอแก่ประธานาธิบดีและรัฐสภาอเมริกัน 15 ธันวาคม 1999

ประเทศไทยในปัจจุบันมีความโชครัดมากกว่าหลาย ๆ ประเทศที่การก่อการร้ายที่เกิดขึ้นภายในประเทศ ไม่มีความรุนแรงและทั้งไม่ได้ขยายตัวออกเป็นวงกว้าง และการกระทำเช่นนี้ก็ยังไม่มีความเป็นภัยคุกคามอย่างสำคัญต่อรูปแบบการปกครองและต่อความเป็นอยู่ของประชาชนโดยทั่วไป

แต่ความโชครัดเช่นนี้ก็มิได้หมายความว่า ไทยไม่จำเป็นต้องมีการเตรียมตัวรับสถานการณ์ของการก่อการร้ายที่อาจจะเกิดขึ้นได้แต่อย่างใด เพราะว่าที่จริงแล้วนับตั้งแต่เกิดเหตุการณ์การโจมตีสหรัฐอเมริกาด้วยรูปแบบของ

สงครามก่อการร้ายระหว่างประเทศ ก็เท่ากับว่า “สัญญาณเตือนภัย” ที่จะต้องหันมาสนใจและให้ความสำคัญกับเรื่องของการต่อต้านการก่อการร้ายได้ตั้งขึ้นแล้ว

เหตุการณ์เช่นกรณีตึกเวิร์ลเทรดที่นิวยอร์ก จึงเท่ากับเป็นคำเตือนที่ตรงไปตรงมาว่ารัฐต่างๆ จะต้องเริ่มหรือหวนกลับมาพิจารณาถึงการเตรียมตัวที่จะต้องต่อสู้กับการก่อการร้ายอย่างจริงจังมากขึ้น ฉะนั้นบทความนี้จะทดลองนำเสนอข้อพิจารณาบางประการ

แต่ก่อนที่จะไปถึงข้อพิจารณา เราอาจมีความจำเป็นที่จะต้องสร้างความเข้าใจร่วมกัน

ว่าอะไรคือการก่อการร้าย

แม้ว่าหลายๆ หน่วยงานความมั่นคง อาจจะมีการกำหนดความหมายของการก่อการร้ายแตกต่างกันออกไป แต่ถ้าจะใช้ในความหมายโดยทั่วไปแล้ว เราอาจให้ความหมายของคำนี้ได้ดังต่อไปนี้

การก่อการร้าย คือ การใช้ความรุนแรง หรือการคุกคามด้วยความรุนแรง และกระทำขึ้นเพื่อสร้างบรรยากาศของความกลัวและความตื่นตระหนก โดยใช้วิธีการของการบังคับเพื่อให้ผู้อื่นกระทำการที่ตนปรารถนา

ดังนั้น การก่อการร้ายจึงเป็นอาชญากรรมในตัวของมันเอง และในหลายๆ ครั้งจะพบว่าเมื่อเกิดสงครามระหว่างรัฐขึ้น วิธีการของการก่อการร้ายได้ละเมิดต่อกฎแห่งการสงครามโดยสิ้นเชิง นอกจากนี้จะเห็นได้ว่าการใช้ความรุนแรงหรือการคุกคามด้วยความรุนแรงนี้ จะมุ่งใช้ในการกระทำต่อเป้าหมายที่เป็นพลเรือนเป็นสำคัญ

วัตถุประสงค์ของการก่อการร้ายทั้งหมด เป็นเรื่องทางการเมือง ดังนั้น การกระทำที่เกิดขึ้นจึงต้องกระทำด้วยความคาดหวังที่จะให้เกิดความรู้ในวงกว้าง (Maximum Publicity) ก็คือ การที่ทำให้การกระทำนี้สามารถส่งผลมากกว่าความเสียหายทางกายภาพที่เกิดขึ้นจริง และความแตกต่างจากอาชญากรรมโดยปกติคือ

เมื่อมีการก่อการร้ายเกิดขึ้น กลุ่มและ / หรือองค์กรที่กระทำการจะออกมากล่าวอ้างถึงผลงานของตนเองอันเป็นการประกาศถึงศักยภาพของกลุ่มให้สาธารณชนได้รับรู้ด้วย

ดังนั้นการเตรียมตัวรับกับการก่อการร้ายในอนาคต จึงควรมีประเด็นที่สำคัญดังต่อไปนี้

1) ปัญหายุทธศาสตร์

ไทยก็เช่นเดียวกับหลาย ๆ ประเทศในปัจจุบันที่ควรจะต้องมียุทธศาสตร์ที่ชัดเจนในการกำหนดแนวทางเพื่อการพัฒนาแผนของระบบป้องกันภายในที่จะต่อสู้กับการก่อการร้าย โดยเฉพาะการกำหนดบทบาท อำนาจ และขอบเขตของการใช้อำนาจทั้งของตัวบุคคลและองค์กรในแต่ละสถานการณ์

ประเด็นเช่นนี้มีความสำคัญเมื่อจะต้องพิจารณาถึงบทบาทของหน่วยงานในความสัมพันธ์กับระดับของความรุนแรงที่เกิดขึ้น เพราะในแต่ละระดับของความรุนแรงที่แตกต่างกัน ก็อาจมีนัยถึงการนำองค์กรและบุคลากรในแต่ละส่วนออกมาใช้ เช่น เมื่อเกิดการก่อการร้ายและมีความรุนแรงในระดับหนึ่ง รัฐบาลจะใช้อำนาจใดเข้ามาจัดการกับปัญหาดังกล่าวและจะจัดการในระดับใด เป็นต้น

2) ปัญหาเอกภาพของการบังคับบัญชา การต่อสู้กับการก่อการร้ายเป็นงาน

“ยุทธการ” แบบหนึ่ง ดังนั้นหากคิดถึงเรื่องเช่นนี้ในกรอบของงานยุทธการแล้วเอกภาพของการควบคุมและการบังคับบัญชาจะเป็นประเด็นที่มีความสำคัญมาก ตลอดรวมถึงสายการบังคับบัญชาที่ชัดเจนด้วย

ที่ส่งผลกระทบต่อขวัญของผู้คนในสังคมอย่างรุนแรงแล้ว เอกภาพในการปฏิบัติการและการตอบโต้ของหน่วยงานความมั่นคงจึงเป็นสิ่งที่ควรจะต้องสร้างขึ้นให้เกิดก่อนที่การก่อร้ายจะ

นอกจากนี้เอกภาพของการบังคับบัญชายังเป็นภาพสะท้อนถึงเอกภาพของยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติต่างๆ ที่มีอยู่ ฉะนั้นจึงน่าจะถึงเวลาแล้วที่ไทยควรจะต้องมีการ “บูรณาการ” ยุทธศาสตร์ แผน และแนวคิดในเรื่องของการต่อสู้กับการก่อการร้าย มิฉะนั้นแล้วอาจกลายเป็นว่าต่างคนต่างมียุทธศาสตร์ แผน และแนวคิดของตนเอง ซึ่งเมื่อถึงเวลาจะใช้กำลังจากหน่วยงานต่างๆ เหล่านี้แล้ว การจะใช้จริงอาจไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร อีกทั้งหากพิจารณาถึงผลที่อาจจะเกิดในวงกว้างหรือเป็นการทำลาย

เกิดจริง

3) ปัญหาการประมาณสถานการณ์

ในการต่อสู้กับการก่อการร้ายโดยทั่วไปนั้น มักจะให้ความสนใจกับรูปการณ์ของการก่อการร้ายที่มีความเป็นไปได้สูง แต่มีผลสืบเนื่องของการกระทำที่เป็นภัยคุกคามในระดับต่ำ (หรืออาจเรียกได้ว่าเป็น Higher-Probability / Lower-Consequence Threat) แต่จากความเปลี่ยนแปลงของรูปลักษณะของการก่อการร้ายที่เกิดขึ้น ผู้กำหนดนโยบายและหน่วยงานความมั่นคงในเรื่องนี้ควรจะต้องหันมาสนใจ

กับรูปการณ์ของการก่อการร้ายที่มีความเป็นไปได้ต่ำ แต่มีผลจากการกระทำเป็นภัยคุกคามในระดับที่สูงกว่า (ถือเป็น Lower-Probability / Higher-Consequence Threat)

ลักษณะเช่นนี้ไม่ใช่แต่เพียงกรณีจากการขับเครื่องบินพุ่งชนตึกที่เป็นอาคารสูงเท่านั้น ยังรวมถึงการก่อการร้ายที่ใช้อาวุธที่มีอำนาจการทำลายล้างอย่างกว้างขวาง (Weapon of Mass Destruction) เช่น อาวุธเคมี อาวุธชีว อาวุธรังสี หรือแม้กระทั่งอาวุธนิวเคลียร์ก็ตาม ซึ่งในกรณีของไทย อาวุธทั้งสองประเภทหลัง อาจจะมีความเป็นไปได้น้อยที่จะถูกนำมาใช้ แต่สำหรับอาวุธทั้งสองประเภทแรกเป็นเรื่องที่

หน่วยงานความมั่นคงไทยควรจะต้องไม่ประมาท

4) ปัญหาการบริหารงานการข่าว

ประสิทธิภาพส่วนหนึ่งในภารกิจของการต่อต้านการก่อการร้ายนั้นขึ้นอยู่กับการประสานงานหน่วยงาน / เครือข่ายข่าวกรองของรัฐ เพราะหากการเก็บรวบรวมข้อมูลการข่าวเป็นไปในลักษณะของการแก่งแย่งชิงดี ไม่ว่าจะด้วยเหตุผลของการช่วงชิงงบประมาณหรือการช่วงชิงฐานะการนำในประชาคมข่าวกรองของประเทศก็ตาม ล้วนแต่มีผลโดยตรงต่อขีดความสามารถของรัฐในการตอบโต้และต่อต้านการก่อการร้ายที่อาจจะเกิดขึ้นได้ เพราะหน่วยงานข่าวกรองมีภาระหน้าที่ในการต่อสู้กับผู้ก่อการร้าย ไม่ใช่หันกลับมาทำการต่อสู้กันเอง กล่าวคือ จะต้องทำให้งานการข่าวระหว่างองค์กรเป็น “ทีม” ไม่ใช่นักกีฬาแบบ “โซลเดี่ยว”

นอกจากนี้ปัญหาการบริหารงานข่าวกรอง ยังรวมไปถึงการกระจายข้อมูลการข่าวลงไปให้หน่วยต่างๆ ที่ควรจะต้องรับรู้ได้รับทราบถึงความเป็นไปของสถานการณ์ ซึ่งงานกระจายในลักษณะนี้ถือได้ว่า อาจทำให้หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องสามารถเตรียมตัวรับกับสถานการณ์ใหม่ๆ ได้

5) ปัญหาการประสานงาน

การประสานงานระหว่างหน่วยและองค์กรความมั่นคงที่อยู่ในกรอบของแผนงาน

ต่อต้านและตอบโต้การก่อการร้ายเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ ดังนั้นเมื่อลดปัญหาของการแข่งขันกันระหว่างหน่วยงานจึงน่าจะมีการสร้าง “กลไกเชิงสถาบัน” (Institutional Mechanism) เพื่อเป็นหลักประกันว่าเจ้าหน้าที่ระดับต่างๆ ของรัฐที่ต้องดำเนินภารกิจนี้ได้ถูกเชื่อมต่อและประสานกันโดยเฉพาะกลไกเชิงสถาบันนั้น อาจจะมีส่วนช่วยในการนำเอายุทธศาสตร์และแผนงานไปสู่การปฏิบัติ โดยอาจจะเรียกว่าเป็น “ยุทธศาสตร์ชาติเพื่อการเตรียมรับกับการก่อการร้าย” (National Strategy for Terrorism Preparedness)

6) ปัญหาการจัดลำดับความเร่งด่วน ยุทธศาสตร์ที่ถูกกำหนดขึ้นจะไม่มี ความหมายเลย ถ้าเราไม่สามารถกำหนดความ เร่งด่วนที่รัฐต้องการได้ และหากขาดการ

กำหนดความเร่งด่วนในกระบวนการนี้แล้วก็ไม่ แตกต่างกับการขาดยุทธศาสตร์ในตัวเอง หรือ ในท้ายที่สุดก็คือ การที่รัฐตอบไม่ได้ว่าจริงๆ แล้วความต้องการเร่งด่วนในเรื่องเช่นนี้คืออะไร

ที่จริงแล้ว ประเด็นนี้เป็นปัญหาอยู่มาก ในเรื่องของความมั่นคงไทยหนึ่งในภาพสะท้อน ที่ชัดเจนของประเด็นนี้จะเห็นได้จากความต้องการ ในการจัดซื้อจัดหาทุโปกรณ์ของกองทัพ เพราะหลายครั้งที่การจัดซื้อเกิดขึ้นได้ ไม่ใช่ เพราะเหตุผลของความเร่งด่วนแต่เป็น การจัดซื้อด้วยเหตุผลอื่นแทน

ดังนั้นหากคิดว่า เรื่องของการต่อสู้กับ การก่อการร้ายเป็นหัวข้อสำคัญของระเบียบ ด้านความมั่นคงในอนาคตแล้ว การจัดลำดับ ความเร่งด่วนในยุทธศาสตร์ต่อสู้กับการก่อการ

ร้ายก็จะยังเป็นวาระที่มีความสำคัญอย่างมาก ต่อการกำหนดนโยบายและทิศทางในอนาคต อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ด้วย

ฉะนั้นจากปัญหาทั้ง 6 ประการ ข้างต้น เราสามารถกำหนดข้อพิจารณาได้ดังต่อไปนี้

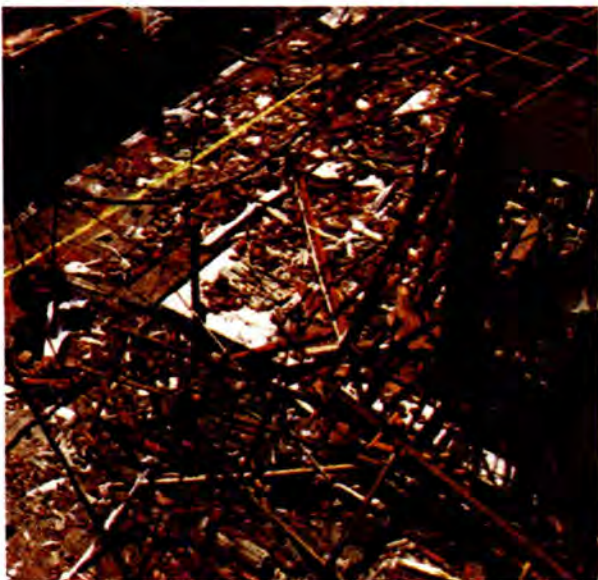
(1) กระบวนการทำงานด้านการข่าว จะต้องสร้างระบบของการรวบรวม (Collection Intelligence) ประเมินการภัยคุกคาม (Assessing Threat) และแจกจ่ายข้อมูล (Sharing Information) ให้ยกขึ้นให้ได้อย่างเป็นจริง

(2) การรวบรวมข้อมูลข่าวกรอง จะพึ่ง อยู่กับเทคโนโลยีที่ทันสมัยแต่เพียงอย่างเดียว ไม่ได้ งานการข่าวในอนาคตจะหันกลับมาให้ ความสนใจในการเก็บข้อมูลจากแหล่งข่าวตัว บุคคล (Human Intelligence) ให้มากขึ้น

(3) ในการดำเนินการต่อต้านการก่อการ

ร้าย ต้องการการประสานการปฏิบัติ (Operational Coordination) โดยอาจจะต้องมีหน่วยงานที่มีทั้งอำนาจและหน้าที่ในฐานะของการเป็น “สำนักงานแห่งชาติเพื่อการต่อสู้กับการก่อการ ร้าย” (อาจเรียกได้ว่า “National Office for Combatting Terrorism”) โดยองค์กรนี้จะประสาน ระหว่างฝ่ายการเมืองกับฝ่ายปฏิบัติ (ประสาน แนวตั้ง) และประสานระหว่างฝ่ายปฏิบัติด้วย กันเอง (ประสานแนวนอน) ทั้งยังจะเป็นการก่อให้เกิดเอกภาพของการปฏิบัติในการต่อสู้กับ การก่อการร้ายอีกด้วย

(4) หากมีการจัดตั้ง “สำนักงานแห่งชาติ เพื่อการต่อสู้กับการก่อการร้าย” ขึ้น ก็อาจใช้ สำนักงานนี้เป็นผู้ควบคุมในเรื่องของการฝึก (Training) การจัดหา (Equipping เช่น ในเรื่อง ของอุปกรณ์ ยุทโธปกรณ์) และการซ้อมปฏิบัติ

การ (Exercising)

(5) สำนักงานนี้อาจจะเป็นผู้ตรวจสอบการทบทวนแผนปฏิบัติต่างๆ โดยเฉพาะในเรื่องของการปกป้องภัยด้านพลเรือนและการเตรียมในเรื่องทางการแพทย์หากการก่อการร้ายที่เกิดขึ้นมีการใช้อาวุธเคมีและชีว

(6) สำนักงานนี้ควรจะต้องเป็นผู้กำหนดความต้องการเร่งด่วนเพื่อใช้ในการวิจัยและพัฒนาการต่อสู้กับการก่อการร้ายทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เช่น การกำหนดหัวข้อการวิจัยที่มีความต้องการเร่งด่วนไม่ว่าจะเป็นเรื่องทางการแพทย์ เรื่องของระบบการติดต่อสื่อสาร เป็นต้น

อนาคต

จากข้อมูลประมาณการในข้างต้น จะเห็นได้ว่าสงครามของการก่อการร้ายระหว่างประเทศเป็นภัยคุกคามที่สำคัญของศตวรรษหน้า ดังนั้นการเตรียมการต่อสู้กับภัยคุกคามเช่นนี้จึงเป็นหัวข้อของระเบียบวาระด้านความมั่นคงที่สำคัญ

ประการหนึ่งของประเทศ

ในกรณีของไทยนั้น เราจะเตรียมการสู้กับการก่อการร้ายระหว่างประเทศบนพื้นฐานของ “โชค” อย่างเดียวไม่ได้ ประเทศไทยอาจจะโชคดีที่เคยเผชิญกับการก่อการร้ายระหว่างประเทศมาบ้าง และจบลงอย่างไม่ต้องเสียเลือดเนื้อ แต่ความโชคดีเช่นนี้อาจจะไม่หวนกลับมาสู่สังคมไทยอีก หากยังไม่มีมาตรการที่ดีที่จะใช้ในการต่อต้าน และมาตรการลดความสูญเสียที่อาจจะเกิดขึ้น (เมื่อการต่อต้านนั้นประสบความสำเร็จ)

อีกทั้งสังคมในศตวรรษหน้าอาจจะต้องเตรียมรับกับสถานการณ์ของการก่อการร้ายระหว่างประเทศ ให้มากขึ้นทั้งอย่างเป็นจริงและเป็นรูปธรรม เพราะแนวโน้มของปัญหานี้จะเป็นไปดังที่ผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนี้ได้สรุปถึงแนวโน้มในอนาคตว่า

“สังคมโลกในอนาคตควรจะตระหนักว่าการก่อการร้ายจะมีมากขึ้นไม่ใช่ลดลง”

คณะกรรมการจัดงานครบรอบ 50 ปี สำนักข้าวทรงแห่งชาติ

คณะกรรมการ

1. นายสุรินทร์ ตันชนันท์	ประธานกรรมการ
2. นายอดุลย์ กอวัฒนา	กรรมการ
3. นายสุพจน์ จันทน์ขาว	กรรมการ
4. นายสุขจิตต์ ประยูรหงษ์	กรรมการ
5. นายไพโรจน์ สาโหมด	กรรมการ
6. นายสืบวงศ์ ประสาทเสรี	กรรมการ
7. นายประจักษ์ ประมวญ	กรรมการ
8. นายนันท์วิวัฒน์ สามารถ	กรรมการ
9. นายปรีชา นวมถนอม	กรรมการ
10. นายสมาน ศรีเนตร	กรรมการ
11. นายศุภโชค ศิลพิพัฒน์	กรรมการ
12. นายสุวพันธุ์ ตันยุวรรธนะ	กรรมการ
13. นายอาชวิน วิชัยดิษฐ	กรรมการ
14. นางรพีพัฒน์ จุลมนต์	กรรมการและเลขานุการ
15. นางดวงกมล ยิ้มละมัย	ผู้ช่วยเลขานุการ

คณะอนุกรรมการประชาสัมพันธ์

1. นางสุชาดา สุขวิบูลย์	ประธานอนุกรรมการ
2. นายบพิตร สำเร็จสุข	อนุกรรมการ
3. นายฐาภากร ดิษฐอำนาจ	อนุกรรมการ
4. นายจำลอง พุทธเจริญ	อนุกรรมการ
5. นายสมญา พัฒนวรพันธ์	อนุกรรมการ
6. นางวันเพ็ญ กล้าเสถียร	อนุกรรมการ
7. นายพุ่มพงษ์ สุวรรณเลิศ	อนุกรรมการ
8. นายวีระชาติ แต่สมบัติ	อนุกรรมการ

คณะอนุกรรมการจัดหารายได้

1. นายสมโภชน์ กาญจนภรณ์	ประธานอนุกรรมการ
2. นายอดุลย์ กอวัฒนา	อนุกรรมการ
3. นายสุพจน์ จันทน์ขาว	อนุกรรมการ
4. นายสุขจิตต์ ประยูรหงษ์	อนุกรรมการ
5. นางมีทนา กุลประดิษฐ์	อนุกรรมการ
6. นางสุชาดา สุขวิบูลย์	อนุกรรมการ
7. นายนันท์วัฒน์ สามารถ	อนุกรรมการ
8. นายปรีชา นวมถนอม	อนุกรรมการ
9. ร.อ.หญิง กนกทิพย์ ไชติดีลิก	อนุกรรมการ
10. นายสมาน ศรีเนตร	อนุกรรมการ
11. นายอาชวิน วิชัยดิษฐ์	อนุกรรมการ
12. นายวิชญะ ตาปสนันท์	อนุกรรมการ
13. นายศรายุทธ เปรมประวัตติ	อนุกรรมการ
14. นายทิน อ่องอารี	อนุกรรมการ

คณะอนุกรรมการจัดทำของที่ระลึก

1. นายสุขจิตต์ ประยูรหงษ์	ประธานอนุกรรมการ
2. นางรพีพัฒน์ จุลมนต์	อนุกรรมการ
3. นายสถาพร มายูรักษ์	อนุกรรมการ
4. นายเพิ่มศักดิ์ บ้านใหม่	อนุกรรมการ
5. นายศุภชัย จูฑะพุทธิ	อนุกรรมการ
6. นายพิชิต สุวรรณกิจบริหาร	อนุกรรมการ
7. นายธีระศิลป์ เอี่ยมศิริ	อนุกรรมการ
8. นายไฉนรงค์ ทัดนาญชลี	อนุกรรมการ
9. นางดวงกมล ยิ้มละมัย	อนุกรรมการ
10. นายอวยชัย บัวเกศ	อนุกรรมการ

คณะอนุกรรมการด้านวิชาการ

1. นายสุรินทร์ ตันทนันท์	ประธานอนุกรรมการ
2. นายนันท์วัฒน์ สามารถ	อนุกรรมการ
3. นายสุวพันธุ์ ตันยุวรรธนะ	อนุกรรมการ
4. นายวิลาศ สุขะตุงคะ	อนุกรรมการ
5. นายอนุกุล เจริมมงคล	อนุกรรมการ

คณะอนุกรรมการพิธีการและจัดเลี้ยง

1. นายปรีชา นวมถนอม	ประธานอนุกรรมการ
2. นายศรายุทธ เปรมประวัตติ	อนุกรรมการ
3. นายธวัช จันทร์ตรี	อนุกรรมการ
4. นายนพภรณ์ คำภา	อนุกรรมการ
5. นายบำเพ็ญ สะลอยรัมย์	อนุกรรมการ
6. น.ส.ธีรानी งามเนตร	อนุกรรมการ
7. นางอุษา บุญรักษ์	อนุกรรมการ
8. นายประพจน์ รักรื่นเรือง	อนุกรรมการ
9. นางสุปราณี อุนยะวงษ์	อนุกรรมการ
10. ว่าที่ ร.ต. วสุ ม่วงศรี	อนุกรรมการ
11. ว่าที่ ร.ต. กิตติพันธ์ แจ่มสุวรรณ	อนุกรรมการ

คณะอนุกรรมการจัดทำหนังสือ

1. นายนันท์วิวัฒน์ สามารถ	ประธานอนุกรรมการ
2. นายสุวัฒน์ ตันยุวรรธนะ	อนุกรรมการ
3. นายทวีศักดิ์ ปานเสมศรี	อนุกรรมการ
4. นายดิเรก ทองแผ่น	อนุกรรมการ
5. นายธีระศิลป์ เขี่ยมศิริ	อนุกรรมการ
6. นายประสาทพร เมฆกระจำง	อนุกรรมการ
7. นายสุวิทย์ ไกรวงศ์	อนุกรรมการ
8. นายอติพงศ์ แสงศิลป์	อนุกรรมการ

เหรียญที่ระลึก 50 ปี
สำนักข่าวกรองแห่งชาติ
จำนวนจัดทำ 3,000 เหรียญ

เหรียญกษาปณ์ที่ระลึก 50 ปี
สำนักข่าวกรองแห่งชาติ
มูลค่า 50 บาท
จำนวนจัดทำ 200,000 เหรียญ

รายนามผู้มีอุปการะคุณในการจัดทำหนังสือ 50 ปี สำนักข่าวกรองแห่งชาติ

กรมสรรพากร

ธนาคารออมสิน

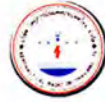
โรงงานยาสูบ

การไฟฟ้านครหลวง

การประปานครหลวง

บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย

บริษัท การปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)

บริษัท แอดวานซ์อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)

องค์การคลังสินค้า

บริษัท โทเทิลแอนด์เคเบิลคอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

บริษัท ทศท คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

การเคหะแห่งชาติ

การทำเรือแห่งประเทศไทย

ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย

บริษัท เรดิโอ ฟรี เอเชีย จำกัด

บริษัท ไทยนครพัฒนา จำกัด

การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย

การสื่อสารแห่งประเทศไทย

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

ธนาคารอาคารสงเคราะห์

องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร

บริษัท ทำอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)

บริษัท ทำอากาศยานสากลกรุงเทพแห่งใหม่

องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย

บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

บริษัท สามารถ แคมโบเดีย จำกัด

การทางพิเศษแห่งประเทศไทย

สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ กรมหลวงพิษณุโลกประชานาถ

ออกแบบและจัดพิมพ์โดย

บริษัท เพจเมคเกอร์ จำกัด โทร 0 2894 3035, 0 2416 9167, 0 2416 8820 โทรสาร 0 2894 3036

พระราชดำริสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ปิดทองหลังพระ

งานทุกอย่าง
มีด้านหน้าและด้านหลัง
เหมือนเหรียญบาท
งานด้านหน้านั้น
มีคนทำกันเยอะแยะ
และมีคนแย่งกันทำ
เพราะมีผลเห็นได้ชัด
และก็พูดกันเห็นกันได้เต็มที
แต่งานด้านหลัง
ที่ไม่ปรากฏแก่สายตาของคน
ต้องเป็นคนที่ไม่เข้าใจงาน
และหน้าที่ของตัวจริงๆ
จึงจะทำได้
และต้องเสียสละด้วย

เพราะงานด้านหลัง
เป็นงาน "ปิดทองหลังพระ"
ถ้าทำดีแล้ว ต้องไม่ให้เห็นปรากฏ
และต้องยอมรับว่า
จะไม่ได้อะไรตอบแทนเลย
นอกจากความภูมิใจในการทำงาน
ในหน้าที่ของตน